

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Møtested:	Møterom Tunnatoriet, Kompetansesentret (Aumliveien 4C), Tynset
Dato:	08.05.2023
Tidspunkt:	09:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møteprogram

kl. 09.00: kaffe/te og "noe i bite i"

kl. 09.30: Møtestart

 Orienteringer fra nasjonalparkforvalterne og lokalt SNO Forollhogna

kl.11.00: Orienteringer fra Hessjøgruva AS ved styreleder Gudbrand Rogne og Capella Minerals AS ved geolog Trond Langeng.

kl.12.00: Lunsj

kl.12.45: Forts. styremøte

kl. 14.30: møteslutt

Vel møtt!

Røros 3.mai 2023

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 8/2023	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll		
ST 9/2023	Referatsaker		
RS 10/2023	Møteinnkalling med saksdokumenter - e-post møte 010323 - Arbeidsutvalget for Forollhogna		2023/1653
RS 11/2023	Tiltaksplaner for sju nasjonale villreinområder_030223		2019/14453
RS 12/2023	Besøkssenter for Forollhogna nasjonalpark		2022/1483
RS 13/2023	Samarbeid om ressurser til informasjon og kommunikasjonsarbeid i verneområder		2022/10022
RS 14/2023	Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - status som nasjonalparkkommune - Midtre Gauldal kommune		2021/9479
RS 15/2023	Klagen tas ikke til følge - Øyungen landskapsvernområde - gjenoppføre slåttebu på egen eiendom i Kjurrudalen 118/2 - Morten Kuraas		2022/4573
RS 16/2023	Arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret for Forollhogna - utsending av møteinnkalling med saksdokumenter		2023/1653
ST 10/2023	Delegerte saker		
DS 2/2023	Godkjenning av byggetegninger - Budalen landskapsvernområde - uthus på fritidseiendom gnr./bnr. 211/9 i Nybuslettet - Midtre Gauldal kommune		2021/10851
DS 3/2023	Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - motorisert ferdsel for transport av saltstein 2023 - 2024 - Singsås Vestre Beitelag		2023/3976
DS 4/2023	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for frakt av ved til bu ved Forollsjøen		2023/4132
DS 5/2023	Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av snøscooter for frakt av nødvendig materiale til 3 kommunale buer - Tynset kommune		2023/4594
DS 6/2023	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark og Budalen landskapsvernområde - midlertidige feltinstallasjoner tilknyttet et forskningsprosjekt - 2023.		2023/4834
ST 11/2023	Forollhogna nasjonalpark - søknad om oppsetting av skilt på varde innenfor nasjonalparken		2023/4653
ST 12/2023	Forollhogna nasjonalpark - søknad om prøveboring ved Hessjøgruva, Holtålen kommune - Capella Minerals AS		2023/2873

**ST 8/2023 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til
godkjenning av protokoll
ST 9/2023 Referatsaker**

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg:	Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna
Møtested:	, E-post/Teams
Dato:	01.03.2023
Tidspunkt:	12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Ber om svar på e-post senest 1. mars 2023 kl. 12:00.

Hvis det ikke blir enstemmig om forvalters innstilling, opprettes det et Teams møte den 1. mars 2023 kl. 12:00 (eventuelt dato og klokkeslett kan endres).

27.02.2023

Med vennlig hilsen

Sara Kristiane Eide

nasjonalparkforvalter

Forollhogna nasjonalparkstyret

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 4/2023	Forollhogna nasjonalpark - søknad om byggetiltak på Sandfjelltjønnbua, Midtre Gauldal kommune - Soknedal fjellstyre		2023/1591

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/1591

Saksbehandler: Sara Kristiane Eide

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	4/2023	01.03.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om byggetiltak på Sandfjelltjønnebua, Midtre Gauldal kommune - Soknedal fjellstyre

Forvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Soknedal fjellstyre dispensasjon fra Forskrift for Forollhogna nasjonalpark §3 punkt 1.1 om inngrep i landskapet og punkt 5.1 om forbud mot motorferdsel, for oppføring av nytt uthus med ny plassering, og rivning av eksisterende utedobrygg ved Sandfjelltjønnebua (Gnr/Bnr. 400/1), samt tillatelse for bruk av snøscooter for transport av materiale og utstyr i byggeperioden.

Vilkår:

1. Eksisterende utedo og le-taket på nordveggen av fjellbua skal rives og fjernes.
2. Et nytt uthus på inntil 7,2 m²-BYA kan oppføres 15 m nord for dagens hytte, jf. kartskisse 1 og 2.
3. Uthuset skal ha en enkel og nøktern utforming og samme møneretning som vist i plantegning, jf. figur 4 og 5.
4. Uthuset skal følge tradisjonell byggeskikk, med stående panel som dagens fjellbu. Ytterveggene skal kles inn slik at man unngår en tydelig innramming av veggene som stavlaft gir. Farger på uthuset (inklusive dør) skal ha nøytrale og mørke jordfarger i brune valører, og de skal være matte i overflaten.
5. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at ikke bygningsavfall ligger skjemmende rundt bua eller blåser utover. Rivningsmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke, kan benyttes som ved. Øvrige materialer som ikke kan gjenbrukes, skal tas i retur og leveres på godkjent avfallsmottak. Brenning av avfall er ikke tillatt.
6. Transport med snøscooter skal skje på godt snødekt mark innen 15.april 2023, og det skal så langt det er hensiktsmessig, følge samme kjøretrase som vist i *kartskisse 3*.
7. Det tillates bruk av inntil 3 snøscootere sammen og inntil 3 kjøredager. Transport bør unngås på helligdager i påsken.
8. Det skal føres kjørelogbok. Kjørelogbok for snøscooter skal leveres senest 1. mai 2023.
9. All motorisert ferdseil skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet for øvrig. Dersom det er villrein i området skal kjøringen stoppes/avventes slik at dyrene ikke blir forstyrret.
10. Omsøkte tiltak ligger innenfor kalvingsområde for villrein. Av hensyn til dyre- og fuglelivet skal tiltaket gjennomføres innen 15. april.

11. Nasjonalparkstyret ber om en kort rapport med bilder når byggetiltaket er gjennomført. Rapporten skal inneholde et oversiktsbilde og bilder av fasadene til det nye uthuset.

Hjemmel:

Saken behandles av Arbeidsutvalget i tråd med delegeringsreglementet pkt. 4.4.1, vedtatt av nasjonalparkstyret 15.06.2020.

Tillatelsen til oppføring av nytt uthus, samt bruk av snøscooter for transport av materialer og utstyr, er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 - første ledd.

Tiltaket er vurdert etter NML §§ 8-12, og ved å sette tilstrekkelige vilkår forventes det at hensynet til naturmiljøet bli ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Begrunnelse

Sandfjelltjønnebua er mye besøkt, men i dag er det ingen god løsning for toalett eller lagring av ved og diverse utstyr. Det vurderes derfor å gi Soknedal fjellstyre tillatelse til å rive eksisterende utedo og le-tak, og erstatte dette med et nytt uthus på 7,2 m²-BYA. Dette med bakgrunn i at et nytt uthus vil blende mer inn i terrenget enn dagens utedobrygg, samt at plassen vil virke mer ryddig enn når veden ligger lagret langs buas vegg. Omsøkte tiltak medfører ikke økt overnattingskapasitet.

Tiltaket vil føre til en økning i bebygd areal på 3,4 m²-BYA. Omsøkte tiltak anses likevel å være mindre belastende for vernet enn dagens løsning. For å ivareta landskapsbildet er det også satt vilkår at veggene skal kles inn slik at kledningen på bygget ikke får den tydelige innrammingen som stavlaft gir.

Arbeidsutvalget vurderer tillatelsen til byggetiltaket ikke å være i strid med verneformålet eller at det vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark gir føringer for byggetiltak, og bl.a. åpnes det for å kunne tillate rivning og oppføring av nytt utedobrygg i tilknytning eksisterende buer. Tiltaket vurderes ikke å forårsake mer presedens enn forvaltningsplanen tilsier.

Ettersom tiltaket ikke er i strid med vernets formål eller påvirker verneverdiene nevneverdig, vurderes det å kunne gi dispensasjon etter NML § 48 – første ledd.

Annet lovverk

Denne dispensasjonen er gitt med myndighet i verneforskrift for Forollhogna nasjonalpark og naturmangfoldloven. Egen tillatelse fra grunneier eller andre rettighetshavere og Midtre Gauldal kommune må innhentes i tillegg til denne dispensasjonen der det trengs.

Klagerett

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningslovens § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stilles Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna. Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

1 Søknad uthus Sandfjelltjønna.docx

Saksopplysninger

Søknaden

Viser til søknad av 30.01.2023, samt kommunikasjon med søker via e-post. Soknedal fjellstyre søker om å rive eksisterende utedo og erstatte dette med et uthus på 7,2 m²-BYA (Gnr/Bnr 400/1). Plassering av det nye uthuset blir 15 m nord for dagens bu, jf. kartskisse 1.

Kartskisse 1: oversiktsbilde over plassering av dagens bygningsmasser, samt plassering av nytt uthus, markert med blå prikk.

Bakgrunn

Soknedal fjellstyre har en fjellbu ved Sandfjellstjønna i Stavilldalen i Soknedal Statsallmenning. Bua er på ca. 12-13 m²-BRA tilsvarende 14,5 m²-BYA (tak-utstikk inkludert), jf. figur 1. Bygget ble oppført i 2003. Bua nyttes ofte av jegere, fiskere og turfolk. Grunnet lett adkomst er det ofte barnefamilier på dagstur til Sandfjellstjønna. Økt besøk de siste årene, har ført til økt forespørsel på ved og andre forsyninger. Frem til nå, har et le-tak inntil bua (2 m²-BYA) og trappen fungert som vedlager, samt en enkel midlertidig kasse fungert som utedo (1,8 m²-BYA), jf. figur 2 og 3.

Selve bua er ofte nedsnødd/nedblåst, slik at ved som er lagret under le-taket eller på trappen er vanskelig å få tak i på vinteren, samt at veden blir fuktig.

Figur 1: Bildet viser bua ved Sandfjellstjønna.

Figur 2: Bildene viser dagens vedlagerløsning - til venstre er inngangsparti til bua, og til høyre er tak-utstikket plassert på nordveggen.

Figur 3: Bilde av eksisterende utedo.

Nytt uthus

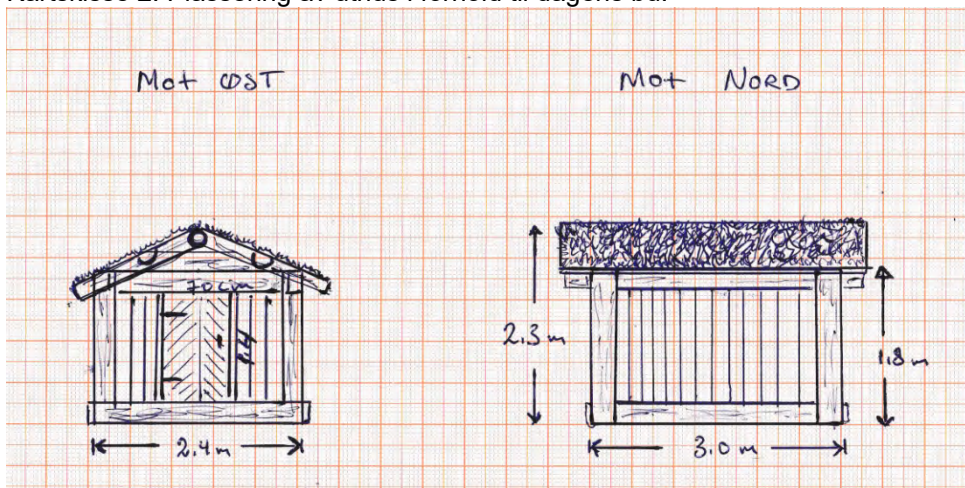
Det ønskes oppført et permanent uthus med utedo som skal erstatte både le-taket og eksisterende do. Uthuset vil ha utvendig mål på 2,4m x 3,0m (brutto 7,2 m²-BYA), og plasseres ca. 15 meter nord for bua (Rute 32v 563227-6960892), jf. kartskisse 2. Denne plasseringen vil gi gode forhold for å komme inn i uthuset også på vinterstid.

Uthuset får lav høyde med utvendig rafthøyde på 1,8 m, og innvendig 1,6 m. Høyeste mønehøyde blir på 2,3 m. Uthuset beises brunt og får jordtak som dagens bu. Uthuset settes på 4 stk. 20 cm pilarstein, jf. figur 4 og 5.

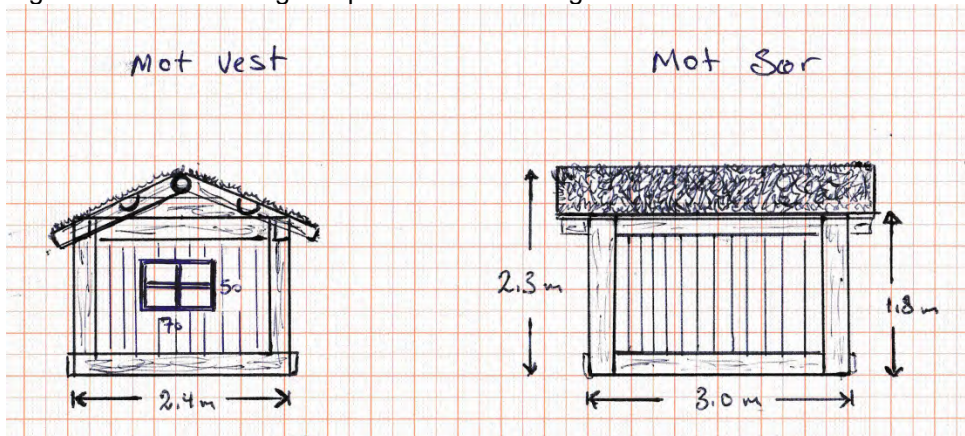
Uthuset vil ha funksjon som utedo og lagringsplass for ved og forbruksartikler som det ikke er hensiktsmessig eller tilrådelig å lagre i selve bua (eks propan.), spader, verktøy ol.

Kartskisse 2: Plassering av uthus i forhold til dagens bu.

Figur 4: Viser fasade og mål på uthusets øst- og nord-side.

Figur 5: Viser fasade og mål på uthusets vest- og sør-side.

Utførelse

Det er planlagt at uthuset skal oppføres i stavlaft av lokale materialer. Det skal prefabrikkeres nede i bygden, slik at selve oppføringen kan gjennomføres på én dag eller to. Eksisterende utedo og le-tak rives, og tas med ned til gjenvinningsstasjon som returlast.

Det søkes om å bruke snøscooter for å frakte inn materiale og utstyr til utføring av tiltaket. Av omsøkte trasé er 1,5 km av transporten innenfor vernegrensene til nasjonalparken, jf. kartskisse 3. Soknedal fjellstyre med innleide snekkere vil utføre transporten selv.

Transport og byggetiltak vil foregå i tidsrommet 15. mars til 15. april 2023. Det søkes om bruk av 3 snøscootere i 3 dager innenfor denne tidsperioden for å utføre transporten. Tiltaket ønskes gjennomført før 15. april 2023.

Kartskisse 3: Omsøkte kjøretrasé for frakting av materiale og utstyr til byggeprosjektet.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet saker om lignende tiltak innenfor nasjonalparken. Følgende saker er sammenlignbare med søknaden fra Soknedal fjellstyre om oppretting av nytt uthus:

- NP-sak 5/2021: ny Hundåtjønnebu (24,7 m²) med uthus på ny tomt, gjennomført i 2022.
- NP-sak 4/2021: ny gjeterbu (24,7 m²) med uthus (12 m²). Uthus restaurert fra resterende gammelbu, gjennomført i 2022.
- NP-sak 33/2018: nytt uthus (12 m²).
- AU-sak 8/2015: rivning og oppsetting av nytt uthus (7 m²) med do og vedplass ved Håkkårabb-bua, utført.

Det har også vært lignende byggetiltak som er behandlet delegert av forvalter:

- Sak 2020/4659: tillatelse til oppføring av ny utedo på 2,3 m²-BYA i tilknytning til fiskebu ved Fjellsjøen.
- Sak 2021/330: tillatelse til oppføring av ny utedo på 3 m²-BYA i tilknytning til fiskebu ved Forollsjøen.

Søknaden er ikke blitt sendt til Villreinnemnda for Forollhogna for uttalelse, men nemnda har tidligere uttalt seg slik til sammenlignbare saker:

Nemndas vurdering og tilråding

Nemnda ser nytte av tilbudet med åpne buer i fjellet, men ser også at disse tiltak vil innebære oppgraderinger som kan gi økt bruk og generere ny ferdsel. Nemnda aksepterer at buer rives og bygges opp att til samme størrelse og funksjon, men frarår at det gis tillatelse til ombygging som øker kapasitet og bruk. Byggearbeider og transport bør ikke tillates etter 15. april for å ta hensyn til kalvingstida.

Sandfjellstjønnebu ligger i Soknedal statsallmenning og Statskog som grunneier har gitt sin tillatelse til byggetiltaket slik det ble søkt om i januar 2023:

Statskog gir herved grunneiers tillatelse til oppføring av nytt uthus ved stående fjellstyrehytte på anvist areal i nordre enden av Sandfjellstjønna i Soknedal s. statsallmenning. Dette er formalisering av et eksisterende forhold. Arealet identifiseres med kartvedlegg datert: 03.03.2021. Bebyggelsens omfang skal ikke overstige 25 m².

Ny uttalelse fra Statskog i forhold til endringen av planen foreligger imidlertid ikke.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Direktoratet for naturforvaltning har 03.04.2005 delegert forvaltningsmyndighet for Forollhogna nasjonalpark til Nasjonalparkstyret for Forollhogna. Nasjonalparkstyret for Forollhogna har den 15.06.2020 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Verneformål

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Det er i utgangspunktet et forbud mot tekniske inngrep av enhver art innenfor nasjonalparkens grenser. Med tekniske inngrep inngår for eksempel: *oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, flytting og fjerning av stein og blokker eller mineraler, bergverksdrift, framføring av luft- og jordledninger, nydyrking, bakkeplanering, planting, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade. Oppstillingen er ikke uttømmende, jf. verneforskrift for Forollhogna nasjonalpark § 3 punkt 1.1.*

I vernebestemmelsene er det oppgitt hvilke formål knyttet til bygninger som etter søknad kan tillates. Rivning av gammel utedo for så oppføring av nytt uthus med utedo og lagerplass er ikke angitt i bestemmelsene som formål det kan gis tillatelse til. Søknad om slikt tiltak må behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens (NML) §48 – første ledd, første alternativ. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, samt ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken gir retningslinjer for praktisering av vernebestemmelsene, og i forhold til bygninger er det gitt beskrivelser for hva som kan tillatelse av vedlikehold, nye bygninger, tilbygg/ombygging og oppføring av bygninger som har gått tapt ved brann eller naturskade. Tiltak om rivning av utedo og oppføring av nytt uthus, er ikke direkte behandlet i forvaltningsplanen, men ved å følge de føringer som er gitt i forhold til nevnte byggetiltak, kan nasjonalparkstyret likevel støtte seg på føringer gitt forvaltningsplanen ved å behandle søknaden etter NML § 48.

Når det gjelder oppføring av bygninger for do, heter det følgende i kap. 4.2.4, siste avsnitt i forvaltningsplanen: «Det vil normalt kunne gis tillatelser til etablering av utedo der det ikke finnes tilfredsstillende løsninger på dette i dag».

Vurderinger

NML § 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra søknad og kommunikasjon med søker, Naturbase, GisLink, tidligere lignende saker, forvaltningsplan og etablert forvaltningspraksis. Sensitive artsdata viser ingen forekomst av sensitive arter i nærtliggende områder.

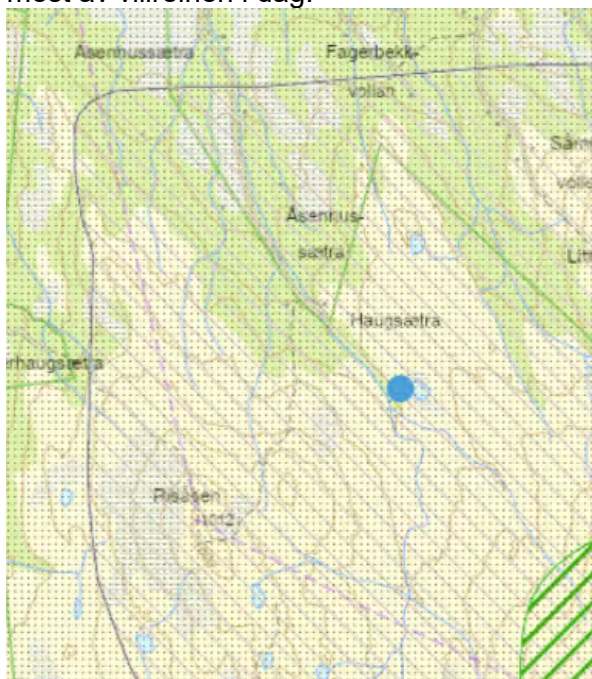
Villrein

Villreinen er en ansvarsart for Norge som medfører at vi har et internasjonalt ansvar, og forvaltningen av villreinens leveområder har derfor stor nasjonal interesse. Forollhogna

villreinområde er ett av de 10 nasjonale villreinområdene. I 2013 ble regional plan for Forollhogna villreinområdet vedtatt av fylkestingene, og regional plan gir føringer for arealforvaltningen av villreinområdet med randområder.

Ett av verneformålene med nasjonalparken er å bevare det biologiske mangfoldet og deriblant å ivareta villreinen og dens leveområder. I årene 2014 t.o.m 2016 ble det gjennomført registrering av bruk og ferdsel i Forollhogna villreinområde i regi av NINA. Resultatene her viser bl.a. hvilke områder vi bør ha særlig fokus på mht. ferdsel og forstyrrelser av villreinen. Områdene ved Sandfjelltjønna er ofte besøkt, men det er ingen kartlagte utfordringer for villrein i dette området.

Fjellområdet med Sandfjelltjønna ligger innenfor leveområdet for villrein, og området er klassifisert som helårsbeite/barmaksbeite og området ligger nord i villreinens kalvingsområder, jf. kartskisse 4. Dette området ligger nordenfor de områdene som brukes mest av villreinen i dag.

Kartskisse 4: over villreinområdet. Sandfjelltjønnebua er merket med blå prikk.

Utforming og areal

Dagens bu er ikke utformet med stavlaft slik som det søkes om for uthuset. For at det nye uthuset skal følge den tradisjonelle byggeskikken i området, blir det satt vilkår om at veggene skal kles inn slik at kledningen på bygget ikke får den tydelige innrammingen som stavlaft gir.

Totalt bebygd areal for dagens bu, le-tak og utedobbygg er på $14,5 \text{ m}^2\text{-BYA} + 1,8 \text{ m}^2\text{-BYA} = 16,3 \text{ m}^2\text{-BYA}$. Ved oppsett av nytt uthus på $7,2 \text{ m}^2\text{-BYA}$ ved dagens bu, samt rivning av utedo og le-tak, vil totalt bebygd areal på tomten bli $7,2 \text{ m}^2\text{-BYA} + 12,5 \text{ m}^2\text{-BYA}$ (bu uten le-tak) = $19,7 \text{ m}^2\text{-BYA}$. Det blir dermed en økning i totalt bebygd areal på $3,4 \text{ m}^2$.

NML § 9 - Føre-var-prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet i området vurderes å være godt nok for å vurdere søknaden, og det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. NML § 9.

NML §10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det totale bebygde arealet vil øke fra dagens bebygd areal. Omsøkte tiltak anses likevel å være mindre belastende for vernet enn dagens løsning. Et nytt uthus med lagerplass og utedo kombinert, vil forkjønne naturbildet i sammenligning til dagens situasjon, hvor utedobbygget er falleferdig og veden ligger intill veggen under et slitt takutstikk. Det nye

bygget vil kun fungere som et uthus, og omsøkte tiltak vil ikke tilrettelegges for økt kapasitet i forhold til overnattingsmuligheter.

Plasseringen av Sandfjelltjønnebua gjør at bua allerede er mye brukt av lokale allmennhet, og det vurderes derfor nødvendig med et skikkelig bygg for utedo. Ved å øke lagringskapasiteten til bua, vil dette også bidra til redusert motorferdsel i forhold til transport av forsyninger og tilsyn til bua. Å tillate en oppgradering av dagens fasiliteter til en godt besøkt fjellbu, vurderes å påvirke verneverdiene mindre enn konsekvenser av økt motorisert ferdsel og uryddige lagringsløsninger.

Omsøkte tiltak vil kun føre til økt belastning for verneverdiene en kort periode (3 dager), og ved å legge utførelsen av tiltaket til utenfor tidsperioder som er sårbare for viltet, anses tiltaket ikke å være til trussel for verneformålet.

NML § 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Soknedal fjellstyre er tiltakshaver og det settes vilkår om at fjellstyret er ansvarlig for å holde byggeplassen rydding under arbeid, samt at den gamle tomte skal ryddes for bygningsrester og terrenget skal tilbakeføres til mest mulig det opprinnelige for stedet.

Skulle det oppstå skade på vegetasjon eller naturmiljøet under arbeidet skal kostnadene ved retting bæres av tiltakshaver, jf. NML § 11.

NML § 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Uthuset bli prefabrikkert nede i bygden for så å bli transportert til byggeplassen, slik som ved oppføring av bu ved Hundåtjønna, Langtjønna og gjeterbu ved Soknedal. Dette gjør at montering og ferdigstilling i felt tar minimalt med tid, og vil helt klart føre til redusert motorferdsel og forstyrrelser i fjellet. Dette vurderes å være en hensiktsmessig måte å få gjennomført byggetiltaket på.

Ved å sette vilkår som hensyntar villrein og sårbar natur, anses transport med snøscooter som den mest miljøforsvarlige metode for å frakte inn materiale og utstyr på. Ved at søker kjører selv, vil avfall bli fraktet ut ved returtransport, som reduserer antall turer sammenlignet hvis leiekjører skulle vært utnyttet.

Presedens

Det er flere tilsynsbuer i fjellene i Forollhogna som står åpne for allmenn bruk. Nasjonalparken har i de siste årene opplevd mer bruk, som også har generert et større behov for tilrettelegging av buer i fjellet, som større forsyning av ved og propan til buer og hytter. Da tilsynsbuene ligger langt fra vei, skaper økt bruk også et større behov for utedo og lagringsplass i fjellet.

Det er enda buer i Forollhogna nasjonalpark som ikke har egne uthus, men som muligens vil etterspørre dette i fremtiden. Etablert forvaltningspraksis er å gi tillatelse til byggetiltak og eventuelle utvidelser med uthus der hvor dette anses å være den beste langsiktige løsningen for vernet.

Dagens forvaltningsplan omtaler derimot kun tilrettelegging for utedo til buer som ikke har en tilfredsstillende løsning på dette. Uthus kan medbringe økt bebygd areal og økt antall bygg i nasjonalparken, og er en tilrettelegging man vurderer oppimot tålt økt bruk av nasjonalparken. Dette er derfor en problemstilling som bør tas med videre i forvaltningsplanarbeidet for Forollhogna nasjonalpark.

Samlet vurdering

Sandfjelltjønnebua er mye besøkt, men i dag er det ingen god løsning for toalett eller lagring av ved og diverse utstyr. Det vurderes derfor å gi Soknedal fjellstyre tillatelse til å rive eksisterende utedo og le-tak, og erstatte dette med et nytt uthus på 7,2 m²-BYA. Dette med bakgrunn i at et nytt uthus vil blende mer inn i terrenget enn dagens utedobbygg, samt at plassen vil virke mer ryddig enn når veden ligger lagret langs buas vegg. Omsøkte tiltak medfører ikke økt overnattingskapasitet.

Tiltaket vil føre til en øksning i bebygd areal på 3,4 m²-BYA. Omsøkte tiltak anses likevel å være mindre belastende for vernet enn dagens løsning. For å ivareta landskapsbildet er det også satt vilkår at veggene skal kles inn slik at kledningen på bygget ikke får den tydelige innrammingen som stavlaft gir.

Det er satt vilkår for å begrense belastningen på naturmiljøet og ivareta verneverdiene i et langsiktig helhetsperspektiv. Tillatelsen til byggetiltaket ansees derfor ikke å stride mot vernevedtakets formål og heller ikke kunne påvikre verneverdiene nevenverdig. Det ansees heller ikke at denne tillatelsen vil kunne skape en negativ presedens for verken nasjonalparken eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Soknedal fjellstyre

Svartøya 19a
7290 Støren
Mob. 99554891
E-post; soknedal@fjellstyrene.no

Til
Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Statsforvalteren i Trøndelag
PB 2600
7734 Steinkjer
V/ Eli Grete Nisja

Støren den 30/1-2023

Søknad oppføring/utskifting av uthus/utedo ved Sandfjellstjønn Soknedal. s. statsallmenning.

Soknedal fjellstyre har ei lita hytte ved Sandfjellstjønn i Stavilldalen i Soknedal s. Statsallmenning. Denne hytta er på ca 12-13 m² og ble oppført i 2003. Bua nyttes ofte av jegere, fiskere og turfolk. Pga lett adkomst er det ofte barnefamilier på dagstur som er på besøk ved Sandfjellstjønn. I disse 20 årene som bua har stått, så har et le-tak inn til bua + trappa fungert som vedlager, samt en enkel midlertidig kasse fungert som utedo. (se bilder)

Det ønskes oppført et permanent uthus med utedo som skal erstatte både le-taket og eksisterende do. Uthuset vil ha utvendig mål på 2,4m x 3,0m (brutto 7,2 m²), og plasseres ca 15 meter nord for bua. Rute 32v 563227-6960892. Denne plasseringen vil gi gode forhold for å komme inn i uthuset også på vinters tid. Selve bua er ofte nedsnødd/nedblåst, slik at ved som er lagret under le-taket eller på trappa er vanskelig og få tak i på vinteren, og veden blir fuktig. (se bilder)

Uthuset vil i tillegg til å romme ved og utedo være lager for forbruksartikler, som det ikke er hensiktsmessig eller tilrådelig å lagre i selve bua (eks propan.) spader verktøy ol. Uthuset oppføres i stavlaft av lokale materialer, prefabrikkert nede i bygda, slik at selve oppføringen kan gjennomføres på en dag eller to. Uthuset får lav høyde, utvendig raft høyde 1,8 m. innvendig 1,6 m. Med høyeste mønehøyde 2,3 meter. Uthuset beises brunt og får jordtak som hytta. Uthuset settes på 4 stk 20cm pilar stein.

Eksisterende utedo og le-tak rives, og tas med ned til gjenvinningsstasjon som returlast.

Oppføringen ønskes gjennomført før 15. april 2023

Håper på positivt svart.

Med hilsen
For Soknedal fjellstyre

Ståle Solem
Fjelloppsyn/Daglig leder

Soknedal fjellstyre

Svartøya 19a

7290 Støren

Mob. 99554891

E-post; soknedal@fjellstyrene.no

«MottakerNavn»
«Adresse»
«PostNr» «Poststed»

Trondheim, 03.02.2023

Deres ref.:
«Ref»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/11754

Saksbehandler:
Vemund Jaren

Tiltaksplaner for sju nasjonale villreinområder

Vi viser til vårt brev av 02.11.2022 og oppdrag 3.1.4.2.4 i tildelingsbrevet til statsforvalterne for 2023. Videre viser vi til Teamsmøter 14.12.22 og 13.01.23, samt mottatte skriftlige innspill i etterkant av disse møtene. Miljødirektoratet vil her komme med noen presiseringer i forbindelse med gjennomføringen av oppdraget.

Områder og planprosesser

Etter anmodning fra Statsforvalteren i Innlandet har Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet akseptert at det ikke utarbeides utkast til tiltaksplan for Sølknletten villreinområde nå. Oppdraget omfatter dermed sju nasjonale villreinområder, fordelt på seks ulike planprosesser. Eventuell utarbeiding av tiltaksplan for Sølknletten seinere må vurderes opp mot behovene som framkommer ved klassifisering av de resterende villreinområdene som gjennomføres i 2023, samt de nasjonale villreinområdene Reinheimen – Breheimen og Forollhogna som ble klassifisert til middels kvalitet i 2022.

Ledelse og organisering av arbeidet

Arbeidet ledes av ansvarlig statsforvalter. Dette omfatter oppnevning av prosjektgruppe i samarbeid med de relevante aktørene, innkalling og ledelse av møter i prosjektgruppe og referansegruppe, samt økonomi og administrasjon i forbindelse med dette.

Norsk villreinsenter er sekretariat for arbeidet. Dette omfatter skriving av referat fra møtene, utarbeiding av sakspapirer og ulike rapportutkast til diskusjon i prosjektgruppa, og utarbeiding av utkast til sluttrapport sammen med statsforvalteren. Villreinsenteret bidrar med framlegging av kunnskapsgrunnlag for arbeidet (se nedenfor), men er ikke selv medlem av prosjektgruppa.

Overordnede mål og føringer

Ved første klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene våren 2022 var det seks områder som hadde dårlig kvalitet, og bare fire områder som oppnådde middels kvalitet. På bakgrunn av dette, samt rødlistingen av villrein i 2021, har Regjeringen besluttet at det i 2023 skal utarbeides en egen stortingsmelding om villrein, og ved neste klassifisering i 2025 skal områdene ha minimum middels tilstand. Det betyr at tiltakene som foreslås vil kunne innebære ny politikk, for å kunne oppnå målene som er satt.

Tiltaksplanene skal utarbeides etter kravene i utredningsinstruksen. Mer info om den finnes her; [Utredningsinstruksen - regjeringen.no](https://regjeringen.no) og [Veileder til utredningsinstruksen | DFØ \(dfo.no\)](https://dfo.no). Dette betyr blant annet at alternative tiltak skal utredes, og nullalternativet skal beskrives. Disse føringene vil innarbeides i forslaget til mal for tiltaksplanene, som vi vil dele i det felles Teams-rommet som etableres for arbeidet.

I det felles Teams-rommet vil vi også dele forslag til prosessplan og framdriftsplan. Vi understreker at dette er forslag, og at statsforvalteren og sekretariatet må bli enige om hensiktsmessig arbeidsfordeling og framdrift i hver enkelt prosess.

Samfunnsøkonomiske vurderinger

Vi legger opp til at Miljødirektoratet tar ansvaret for å vurdere om det er grunnlag for å komme med en samfunnsøkonomisk anbefaling om tiltaksplanene på overordnet nivå, i forbindelse med oversendelsen til departementet. I arbeidet i prosjektgruppene vil det imidlertid være behov for å gjøre kost/nyttevurderinger av de enkelte tiltakene som vurderes i prosessen, og sørge for at utredningen av tiltakene følger standardkravene i utredningsinstruksen. Miljødirektoratet har kompetanse på dette og vil kunne bistå de enkelte planprosessene ved behov. Vi tar også sikte på å utvikle en enkel veileder som kan hjelpe prosjektgruppene med disse vurderingene.

Sluttrapportering og videre oppfølging

Prosjektgruppa står samlet ansvarlig for sluttrapporten, som utgis uten logoer. Det bør tilstrebes konsensus i prosjektgruppa, men dersom det er uenigheter som ikke lar seg løse bør disse komme fram i rapporten. Rapporten skal inneholde grove kostnadsoverslag for tiltak som foreslås prioritert. Statsforvalteren oversender sluttrapporten til Miljødirektoratet innen 01.12.23 med sine anbefalinger om prioritering av tiltak og videre arbeid med oppfølging. Rapporten og statsforvalterens oversendelsesbrev utgjør leveransen av utkast til tiltaksplan for vedkommende villreinområde.

Miljødirektoratet vil gå gjennom alle innsendte utkast til tiltaksplaner og videresende dem til Klima- og miljødepartementet med våre råd og vurderinger. Herunder vil vi også vekte tiltakene mot hverandre, og vurdere om det er grunnlag for å komme med en overordnet samfunnsøkonomisk anbefaling.

Klima- og miljødepartementet vil trekke utkastene til tiltaksplaner inn i arbeidet med utarbeiding av stortingsmeldinga og bruke dem som innspill til prioriteringer, utforming av ny politikk og bruk av eksisterende og nye virkemidler. Planutkastene vil dermed også bli brakt inn i det tverrsektorielle samarbeidet på departementsnivå som er etablert. Etter framlegging av meldinga i 1.kvartal 2024 vil Klima- og miljødepartementet og sektordepartementene ta utkastene til tiltaksplaner opp til formell behandling med sikte på at de kan fastsettes av regjeringen som godkjente tiltaksplaner innen utgangen av 2024. Det blir så et ansvar for de relevante aktørene å sette i gang arbeidet med planlegging, finansiering og gjennomføring av konkrete tiltak som er prioritert i planene.

Framdrift, underveisrapportering og integrering med stortingsmelding

Det er fra regjeringen lagt opp til at arbeidet med tiltaksplaner skal skje som en integrert del av arbeidet med en stortingsmelding om villrein. For å oppnå dette på en best mulig måte har

Klima- og miljødepartementet forskjøvet framleggingen av stortingsmeldingen til 1.kvartal 2024, og det er lagt opp til følgende leveranser og møtepunkter for utveksling av informasjon mellom de to prosessene:

15.juni: Kortfattet avviksrapport fra statsforvalteren til Miljødirektoratet om framdrift og økonomi.

Medio juni: Møte mellom ansvarlige statsforvaltere og den interdepartementale arbeidsgruppa for stortingsmelding, formidling av erfaringer og problemstillinger så langt.

15.oktober: Framlegging av foreløpig utkast til sluttrapport til Miljødirektoratet, presentasjon i nytt møte med den interdepartementale arbeidsgruppa med innspill til behovet for ny politikk og nye eller justerte virkemidler.

Budsjett

Det er per nå disponibelt 2 mill. kr på Miljødirektoratets budsjett for 2023 til gjennomføring av planprosessene. Med bakgrunn i tilgjengelige midler og innmeldte behov tildeles statsforvalterne midler til organisering og gjennomføring av møter m.v. gjennom supplerende tildelingsbrev. Det inngås kontrakt mellom Miljødirektoratet og Norsk villreinsenter om midler til arbeidet som sekretariat for alle planprosessene. Eventuelle mer-/mindrebehov meldes til Miljødirektoratet gjennom rapporteringen 15. juni.

Midlene fordeles når vi har fått oversikt over de innmeldte behovene. Organisering av møtene (antall, fysisk/digitalt) må tilpasses tilgjengelig ramme i hvert område.

Kunnskapsgrunnlag

Utarbeidingen av utkast til tiltaksplaner må i hovedsak bygge på eksisterende kunnskap. Det finnes et godt kunnskapsgrunnlag i alle de sju områdene fra tidligere. Kunnskapen skriver seg fra gjennomførte FoU-prosjekter (GPS-prosjekter) med bred brukermedvirkning, som i noen tilfeller også har omfattet strukturerte dialogprosesser. De fleste områdene har også vært med i det nasjonale bestandsovervåkingsprogrammet for hjortevilt fra 1991. I alle områdene er det gjennomført kartlegging av villreinens leveområder som grunnlag for de regionale planene i 2008 – 2010. I 2020 - 2021 er det også gjennomført kartlegging av funksjonsområder og arbeid med fokusområder til kvalitetsnormen ved hjelp av lokale arbeidsgrupper. Resultatene er presentert som *kartfortellinger* på www.villrein.no og er benyttet videre i klassifiseringen etter kvalitetsnormen, jf. NINA Rapport 2126. I kap. 5 i denne rapporten er det også presentert enkle påvirkningsanalyser basert på eksisterende kunnskap.

I vårt oppdragsbrev av 02.11.22 omtalte vi mulighetene for å få gjennomført noen scenarioanalyser som kan bidra til å estimere effektene av avbøtende tiltak og restaureringstiltak. Metodikk, muligheter og begrensninger for slikt arbeid ble presentert av NINA på et nettseminar for statsforvalterne m.fl. 12.01.23. Det er gjennomført mange slike analyser i de områdene der metodikken ble utviklet gjennom forskningsprosjektet "Renewable Reindeer" – Setesdal Ryfylke, Nordfjella og Snøhetta, jf. NINA Rapport 2189. Gjennom en særskilt bevilgning har vi fått etablert muligheter for å få gjennomført flere slike analyser som ledd i arbeidet med tiltaksplanene. Initiativet til slike scenarioanalyser må komme fra prosjektgruppene som lager tiltaksplanene, og Miljødirektoratet må sammen med NINA prioritere hvilke prosjekter som skal settes i gang innenfor den tilgjengelige bevilgningsrammen.

Bestilling av slike prosjekter må komme i 1.kvartal 2023 når prosjektgruppene har kommet i gang med arbeidet, og resultatene rapporteres i 3.kvartal slik at de kan bli tatt hensyn til når prosjektgruppene skal levere sine utkast til tiltaksplaner før 01.12.23. Det må da forutsettes at NINA deltar på et møte i prosjektgruppa for å få med lokale innspill før arbeidet settes i gang.

Intern og ekstern kommunikasjon

Miljødirektoratet tar ansvaret for at det etableres et felles Teams-rom for Miljødirektoratet og de ulike planprosessene. Det vil der kunne deles interne dokumenter som f. eks maler, forslag til prosessplan, oversikt over kontaktpersoner m.v. Det vil også kunne legges til rette for uformell kommunikasjon gjennom chat-funksjoner o.l.

Som avtalt på møtet 13.01.23 vil Miljødirektoratet tilby regelmessige kontaktmøter om arbeidet på Teams. Vi antar at behovet vil være størst i oppstartsfasen, og legger opp til månedlige møter fram til sommeren i første omgang.

Miljødirektoratet har utarbeidet kommunikasjonsmål og aktiviteter for villrein i 2023;

Befolkningen er kjent med tilstanden til villrein i Norge og hva som må til for å bedre den

- *Bistå statsforvaltere i å skape oppmerksomhet rundt arbeidet med tiltaksplaner for villreinområder*
- *Bruke sosiale medier til å skape oppmerksomhet og øke kunnskap om villrein i Norge*
- *Skape oppmerksomhet rundt lanseringen av klassifisering av 14 villreinområder etter kvalitetsnormen for villrein 1. desember*
- *Løfte problemstillinger rundt arealbruk og naturmangfold i kommunikasjonsiltak om villrein*

I den forbindelse tar vi initiativ til å lage en enkel kommunikasjonsplan for å bistå statsforvalteren i å skape oppmerksomhet rundt arbeidet med tiltaksplaner. Vi deler denne i Teams-rommet som grunnlag for kontakt mellom kommunikasjonsrådgivere hos oss og hos statsforvalterne.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Vemund Jaren
fagdirektør

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep

0030

OSLO

Klima- og miljødepartementet v/ politisk ledelse
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2022/1483-0 432.3

Deres ref.

Dato 28.02.2023

Besøkssenter for Forollhogna nasjonalpark

Styret i Forollhogna nasjonalpark registrerer at regjeringen i årets budsjett har styrket satsingen på nasjonalparker og besøkssentre. Dette er et område som trenger friske midler for å ivareta den viktige oppgaven som nasjonalparkene har i samfunnet.

Verneformålet i Forollhogna krever en besøksforvaltning som reduserer belastningen i nasjonalparken. Våre verneverdier er under et sterkt press. Vi har en «høyproduktiv villreinstamme» og et biologisk mangfold som er tett knyttet til kulturlandskap og bruk av utmark. Våre områder tiltrekker seg stadig flere besøkende. Det at Forollhogna-toppen har blitt et populært turmål bidrar til å dele det uberørte fjellområdet i to soner hvor villreinen blir forhindret i å bruke deler av nasjonalparken. Dette skjer til tross for en restriktiv linje fra nasjonalparkstyret og kommunene rundt. Det fremstår som åpenbart at man i dagens situasjon ikke har tilstrekkelig med ressurser til å drive en effektiv besøksforvaltning som fordeler belastningen i området og bidrar til at målsetningene i den felles besøksstrategien for Forollhogna kan nås.

Forollhogna nasjonalpark er fordelt på 7 kommuner, og 2 fylker. Det store arealet kombinert med det strenge vernet gjør oppgaven med å koordinere arbeidet inn mot nasjonalparken krevende. Gjennom nasjonalparkstyret har man lyktes i å koordinere flere av de sentrale målsetningene for å sikre en helhetlig forvaltning av nasjonalparken. Nasjonalparkstyret må imidlertid konstatere at vi mangler ressurser til å kunne følge opp målsetninger og planer effektivt. Dette gjør at man ikke får utnyttet det fulle potensialet for verdiskapning som ligger i randsonen rundt nasjonalparken, at man ikke får redusert belastning på vern og at nasjonalparkforvaltere får oppgaver og henvendelser som ikke er knyttet til deres kjernevirksomhet.

Forollhogna nasjonalpark er unik fordi man har en sterk seterkultur med bruk av utmarksbeite rundt og i nasjonalparken. Denne kulturen er både en vesentlig del av verdiskapningen i kommunene, men også en stor del av kulturarven. Utmarksbeitet er en viktig premisse for det biologiske mangfoldet i nasjonalparken. Denne koblingen mellom næringsgrunnlag og bruk av nasjonalparken er et godt eksempel på aktivt og levende vern. Det er også i denne koblingen det ligger et stort uforløst potensial til mer verdiskapning:

Overnatting, opplevelser og turisme knyttet til bærekraftig forvaltning av ressursgrunnlag og kulturarv. Det jobbes allerede med å få norsk seterkultur på UNESCO sin liste over immateriell kulturarv, her har vår region mye å bidra med.

For å kunne styrke de overnevnte mulighetene og sikre verneverdiene i Forollhogna er nasjonalparkstyret tydelige på at det trengs mer kompetanse knyttet til naturformidling og veiledning. Dette er ikke en oppgave som den enkelte kommune eller næringsaktør kan stå for, dette må løftes og jobbes med helhetlig for hele nasjonalparken. Nasjonalparkstyret ser et stort behov for at det realiseres et besøkssenter for Forollhogna nasjonalpark, som bygger opp under vår felles besøksstrategi og sikrer et aktivt vern gjennom fokus på naturformidling, verdiskapning og besøksforvaltning.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ber derfor om at Stortinget i revidert statsbudsjett avsetter midler til et nytt autorisert besøkssenter for Forollhogna nasjonalpark.

Med hilsen

Sivert Moen
leder i nasjonalparkstyret for Forollhogna

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:
Miljødirektoratet Postboks 5672 Torgarden 7485 TRONDHEIM

**Nasjonalparkstyret
for Femundsmarka
og Gutulia**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Hyttveien 45
2443 Drevsjø
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 905 92 486
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/femundsmarka>

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler Kirsten Thyrum

Vår ref. 2022/8215-6 432.3

Deres ref.

Dato 20.02.2023

Samarbeid om ressurser til informasjon og kommunikasjonsarbeid i verneområder

Fem nasjonalparkstyrrer i Trøndelag ønsker å samarbeide om en informasjonsressurs for å kunne ivareta verneområdene på en god måte for framtida. Særlig sett i lys av økt ferdsel og mange ulike brukere i området, som trenger god og tilpasset informasjon om hvorfor områder er vernet og hva det innebærer for de som besøker verneområdene, se vedlagte brev.

Saken er behandlet i alle de fem nasjonalparkstyrene som ønsker et slikt samarbeid. Det er innenfor dagens budsjettammer ikke rom for midler til dette viktige arbeidet.

Med hilsen

Christian Elgaaen
Styreleder Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Brev til KLD - informasjon kommunikasjon - Trøndelag

Kopi til:

Nasjonalparkstyret for Skarvan og
Roltdalen og Sylan
Miljødirektoratet

Postboks 2600

7734 STEINKJER

Postboks 5672
Torgarden

7485 TRONDHEIM

Skardsfjella og Hyllingsdalen
verneområdestyre

Postboks 2600

7734 STEINKJER

Verneområdestyre for Trollheimen
Nasjonalparkstyret for Forollhogna

postboks 2600

7734 STEINKJER

Postboks 2600

7734 STEINKJER

Nasjonalpark Femundsmarka og Gutulia
Landskapsvernområde Langtjønnå og Femundslia
Naturreservat Grøvelsjøen

MIDTRE GAULDAL KOMMUNE
Rørosveien 11
7290 STØREN

Trondheim, 29.03.2023

Deres ref.:
2022/1252

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/5611

Saksbehandler:
Ingrid Moe Dahl

Innvilgelse av søknad fra Midtre Gauldal kommune om status som nasjonalparkkommune

Vi viser til deres søknad om status som nasjonalparkkommune og om å bli aktør under merkevaren «Norges nasjonalparker» av 03.09.2021, og ettersendt handlingsplan av 22.12.2022. Søknaden innvilges.

Midtre Gauldal kommune har et nasjonalparkareal på land større enn 1 km² og er med det kvalifisert for å søke om status som nasjonalparkkommune etter gjeldende vilkår.

Vedlagt søknaden er følgende vedtak i kommunestyret 26.08.2021:

1. Midtre Gauldal kommunestyre vedtar å søke Miljødirektoratet om å få opprettholde sin gjeldende status som nasjonalparkkommune.
2. Midtre Gauldal kommunestyre gir Kommunedirektøren oppdraget med å igangsette utarbeidelsen av en handlingsplan for å oppfylle kravene til å være en aktør under merkevaren Norges nasjonalparker. Dette arbeidet skal være med å se en helhet på kommunens arbeid med mat, opplevelse, kultur, reiseliv og lokal verdiskaping. Handlingsplanen vil bli lagt frem for kommunestyret til behandling i løpet av 2022.
3. Midtre Gauldal kommune vil forankre sin status som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker i sitt planverk.

Når kommunestyret har vedtatt at kommunen skal oppfylle kriteriene for nasjonalparkkommuner, kan kommunen tildeles status som nasjonalparkkommune, gitt at øvrige kriterier er oppfylt. Kommunen er da også en aktør under merkevaren «Norges nasjonalparker». Målet for merkevaren "Norges nasjonalparker" er flere besøkende, bedre vern og større verdiskaping.

Med søknaden følger vedtatt kriteriesett med handlingsplan for å være aktør under merkevaren. Handlingsplanen viser tiltak kommunen vil gjøre for å innarbeide kriteriene i kommunens planverk og øvrige virksomhet. Søknaden gir de nødvendige opplysninger for at Miljødirektoratet kan behandle søknaden og søknaden innvilges.

Som godkjent nasjonalparkkommune, skal Midtre Gauldal kommune ta i bruk merkevaren med tilhørende designmanual og retningslinjer. Designmanualen ligger på følgende adresse og oppdateres kontinuerlig: <https://designmanual.norgesnasjonalparker.no/>.

Nytt materiell skal i en startfase godkjennes av Miljødirektoratet, og skal sendes til merkevare@miljodir.no for godkjenning.

Aktørene under merkevaren vises frem på den felles nettportalen <https://www.norgesnasjonalparker.no/>. Før Midtre Gauldal kommune får plass her, må kommunen opprette en underside på kommunens nettsider med informasjon til besøkende i kommunen om hva de kan oppleve i nasjonalparkkommunen, slik at vi kan linke videre til denne undersiden. Se vedlagt e-post om temaet, sendt ut til alle nasjonalparkkommuner 28.4.2020. Linken kan sendes til web.np@miljodir.no.

Nasjonalparkkommunen Midtre Gauldal har ansvar for å legge til rette for lokal verdiskaping og kommunen skal bidra til at Forollhogna nasjonalpark blir mer synlig og tilgjengelig og at verneverdiene og kvalitetene i nasjonalparken blir tatt vare på. Når nasjonalparkkommunen gjør tiltak for å følge opp kriteriene, vil det legge til rette for et godt samarbeid mellom kommunen, forvaltningsmyndigheten og andre kommersielle og ikke-kommersielle aktører.

Nasjonalparkkommunene skal gjennomgå status for kriteriene en gang pr. kommunestyreperiode og statusrapport skal sendes Miljødirektoratet i løpet av det siste året i kommunestyreperioden. Det vil synliggjøre hvordan kommunen arbeider for å nå målsettingene for merkevaren. Miljødirektoratet vil komme tilbake til hvordan rapporteringen skal foregå.

Miljødirektoratet har store forventninger til det videre samarbeidet med nasjonalparkkommunene, og ser fram til et godt samarbeid med Midtre Gauldal kommune.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingrid Moe Dahl
seniorrådgiver

Kopi til:
Norges nasjonalparkkommuner
Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Vedlegg

1 Nasjonalparkkommuner på nett

Morten Kuraas
Klemetveien 71
7374 Røros

Trondheim, 12.04.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/12484

Saksbehandler:
Hege Langeland

Vedtak i klagesak om gjenoppbygging av bu i Øyungen landskapsvernområde

Vi viser til klagen på Nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt vedtak 19.09.2022. Klagesaken ble oversendt fra nasjonalparkstyret 12.12.2022.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt vedtak 19.09.2022.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 48 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Du kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Du søkte 20.04.2022 om tillatelse til å gjenskape/restaurere bu på din eiendom i Kjurrudalen (gnr. 118 bnr. 2 i Røros kommune). I søknaden er det opplyst at bua tidligere har vært brukt til slåttebu og skogsbu. Du opplyste at formålet med restaureringen er å ta vare på et viktig kulturminne som forteller om bruken av eiendommen i tidligere tider. Det kan også være aktuelt å pleie slåttemyr, dersom dette er ønskelig fra nasjonalparkstyrets side.

Søknaden ble 29.06.2022 oversendt til Røros kommune for vurdering av kulturminneverdien av tiltaket. Røros kommune svarte i e-post 05.09.2022 at skissene gav inntrykk av at å sette opp ei skogsbu og ikke en kopi av ei gammel slåttebu. Det kunne i kulturminnesammenheng være interessant å sette opp en kopi av tidligere slåttebu, men da må det tas utgangspunkt i hvordan slåttebuene var oppført/hvilket utseende de hadde. Byantikvaren vurderte ut fra søknaden at det i kulturminnesammenheng ikke var viktig grunn til å tillate tiltaket.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna avsto 19.09.2022 søknaden om oppføring av slåtte- og skogsbu etter naturmangfoldloven § 48. I avgjørelsen ble det lagt vekt på at forfallet av eksisterende slåttebu var kommet for langt til å oppføre nytt bygg. Nasjonalparkstyret uttalte at det ikke er et overordnet mål å gjenoppbygge/rekonstruere flest mulige utmarksbebyggelser- og miljøer. Gjenoppbygging av bygningen til privat bruk, ville føre til presedens og et endret bruksmønster som vesentlig kan påvirke landskapets karakter.

Du klaget 05.10.2022 på vedtaket. Nasjonalparkstyret behandlet klagen i møte 06.12.2022. Nasjonalparkstyret opprettholdt tidligere vedtak i saken og oversendte 12.12.2022 klagesaken til Miljødirektoratet.

Klagers argumenter

I klagen viste du til at saken etter ditt syn ikke gjelder "inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter". Saken gjelder å bygge en kopi mest mulig lik den bua som har vært der tidligere. Du har aldri hørt at den eksisterende bebyggelsen i dalen har medført problemer av noe art.

Du ønsker å vite hva som er definisjonen på at "forfallet har kommet for langt" og viste til verneplanen punkt 2.8 hvor det står at "for kulturminnesektoren vil landskapets kulturhistorieverdier være av størst betydning". Disse slåttebuene er av stor kulturhistorisk verdi for dette området, og viser hvorfor bøndene i Galåen og Røros har eiendommer der. Videre kunne du godt tenke deg å få forslag fra Byantikvaren på hvordan ei slik bu var utformet.

Du etterspør en begrunnelse for at en lignende søknad ble godkjent i vedtak 24.08.08 (98/00539).

Det er langt fra Galåen til Kjurrudalen og du mener at eiendommen blir av liten verdi og interesse dersom du ikke får tillatelse til å bygge ei bu. Du vurderte å søke om restaurering av bu for mange år siden, men valgte å vente med dette til eiendomsforholdene var avklart ved jordskiftedom i 2017.

Nasjonalparkstyrets merknader

Styret opprettholdt vedtaket og begrunnet dette med at klagen verken inneholder nye momenter eller supplerende opplysninger av vesentlig art.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Reglene som gjelder for dette verneområdet

Øyungen landskapsvernområde ble opprettet ved kongelig resolusjon 21. desember 2001. Forskrift 21. desember 2001 nr. 1569 om verneplan for Forollhogna med tilliggende dalfører, vedlegg 6, vern av Øyungen landskapsvernområde regulerer virksomhet i området (verneforskriften).

Formålet med opprettelsen av Øyungen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart, jf. verneforskriften § 2.

Etter verneforskriften § 3 punkt 1 er området vernet mot alle inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, slik som for eksempel oppføring av nye bygninger.

Forvaltningsmyndigheten kan på nærmere vilkår gi tillatelse til oppføring av nødvendige nye bygninger for jordbruksformål som er knyttet til seterdrift og beitebruk etter verneforskriften § 5 punkt 1. Forvaltningsmyndigheten kan videre gi tillatelse til ombygging og restaurering av eksisterende bygninger for jordbruksformål eller med tanke på bruksendringer etter verneforskriften § 5 punkt 2.

For andre tilfeller må søknader om gjenoppbygging behandles etter naturmangfoldloven § 48. Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at denne bestemmelsen ikke kan brukes for å utvide den rammen som er gitt i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. For at en dispensasjon skal kunne gis må vilkårene i bestemmelsen være oppfylt.

Gjelder saken oppføring av en ny bygning?

Du har i klagen stilt spørsmål ved hva som menes med at "forfallet har kommet for langt" på den bygningen som du har søkt om å få gjenoppbygge. Nasjonalparkstyret la følgende til grunn i behandlingen av klagen:

"Istandsetting, vedlikehold, restaurering og rekonstruksjon er ofte begreper som blir brukt om hverandre i ulike typer saker innenfor temaet bygningsmiljø der problemstillingen kan knytte seg til hvorvidt et husvære skal regnes som fullverdig bygning eller om forfallet har kommet for langt. I utgangspunktet vil det være naturlig å legge en helhetsvurdering til grunn, der takets tilstand tillegges betydelig vekt. Nasjonalparkstyret har i sin skjønnsutøvelse praktisert at hvis en bygning skal vurderes som eksisterende bygning, må deler av taket være intakt. Dersom taket har falt ned skal restaurering og gjenoppbygging behandles som en dispensasjonssak etter verneforskriften som ny oppføring. Utefra vedlagte fotografier av eksisterende bygning (figur. 1) vurderes det at forfallet er fremtredende på et generelt grunnlag, der eksisterende konstruksjonen fremstår uten deler av intakt tak."

Miljødirektoratet er enig med nasjonalparkstyrets vurderinger av dette. For å kunne gi tillatelse til restaurering eller ombygging etter verneforskriftens bestemmelser, må det foreligge en bygning som kan restaureres eller ombygges. Det beror på en helhetsvurdering om en bygning anses som så vidt intakt at det kan gis tillatelse til ombygging eller restaurering. Det er i vurderingen naturlig å legge vekt på om tak og vegger er intakte på den aktuelle bygningen. Ut fra fotografiene i saken, er vi enig med styret i at gjenstående bygningsdeler ikke utgjør en bygning som kan restaureres eller ombygges.

Saken må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48 som en søknad om oppføring av ei ny bu.

Bør det gis dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48?

Vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første alternativ er at tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke har nevneverdig påvirkning på verneverdiene. I vurderingen skal det legges vekt på miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

I saksfremstillingen til styrets møte 19.09.2022 har forvalter gjort rede for vurderingene etter miljørettsprinsippene, og Miljødirektoratet legger disse vurderingene til grunn for vår behandling av klagen. Styret mener at tiltaket isolert sett vurderes ikke til å påvirke verneverdiene nevneverdig da en opprinnelig slåttebu har vært en del av kulturlandskapet. Selv om gjenoppbygging av bua på samme sted og med tilnærmet samme utseende i utgangspunktet kan være i samsvar med landskapsvernet, mente styret at saken var prinsipiell ettersom tiltaket ikke har landbruksmessig tilknytning, men vil være for fritidsformål. Ettersom det finnes et betydelig antall utmarksbygninger og tufter mente styret at en tillatelse til gjenoppbygging for privat bruk, ville gi uheldig presedens for senere saker, jf. naturmangfoldloven § 10 om samlet belastning.

Selv om minimumsvilkårene for å gi dispensasjon skulle være oppfylt, gir loven deg ikke krav på å få en dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse og dette innebærer at vi må vurdere konkret om vi skal gi dispensasjon.

Miljødirektoratet legger til grunn at søknaden gjelder oppbygging av ei ny bu og ikke en restaurering. Den nye bygningen er ikke knyttet til drift og en dispensasjon vil kunne gi presedens for senere saker. På sikt vil det kunne bidra til å endre landskapets karakter dersom rester og tufter fra nedraste seterbygninger skal gjenoppføres som hytter og uten tilknytning til bruk, jf. naturmangfoldloven § 10. Forvaltningsveileder for Øyungen og Ledalen landskapsvernområde sier at eksisterende bygninger kan ved forfall restaureres og settes opp igjen i tradisjonell form og byggestil, dersom ikke forfallet har kommet for langt, og at nye slåttebuer etc. kan tillates oppført ved dokumentert behov, samt at oppføring av nye fritidsboliger ikke vil bli tillatt. Dette taler for at det ikke bør gis dispensasjon i denne saken.

Miljødirektoratet anser videre at de vurderingene som ligger til grunn for nasjonalparkstyrets vedtak ligger innenfor det skjønnsrommet styret har som forvaltningsmyndighet. Klima- og miljødepartementet har i brev 15.06.2015 gitt retningslinjer om behandling av klager på nasjonalparkstyrenes vedtak, og det fremgår her at når styret har foretatt en begrunnet avveining basert på lokalt skjønn og lokalkunnskap, bør klagemyndigheten vise tilbakeholdenhet med å overprøve dette skjønnnet.

Foreligger det usaklig forskjellsbehandling?

Det er et generelt krav til forvaltningen at like saker skal behandles likt og vi vil derfor vurdere om det foreligger forskjellsbehandling sammenlignet med to andre saker som vi er kjent med gjennom saksdokumentene.

I saksfremstillingen til klagebehandlingen i styret er det gjort rede for vedtaket 24.04.08 (08/401-2) som ble truffet av Røros kommune. Kommunen, som var lokal forvaltningsmyndighet den gang, ga tillatelse til å oppføre ei utmarksbu i Kjurrudalen. At sakene har fått ulik behandling begrunnes av styret med at forvaltningsmyndigheten var lagt til Røros kommune og at

forvaltningspraksisen da kan ha vært annerledes. Det er her også vist til at nevnte forvaltningsveileder ikke ble hensyntatt i saken.

Miljødirektoratet oppfatter at dette vedtaket hvor det er gitt tillatelse er lik din sak. Det er nesten 15 år siden denne tillatelsen ble gitt, og området forvaltes nå av en annen forvaltningsmyndighet. Selv om det tidligere har vært en annen praksis, har forvaltningsmyndigheten anledning til å legge om praksisen, så lenge ny praksis er konsekvent dvs. at like saker etter dette behandles likt.

Selv om det ikke er påberopt i klagen, har vi også vurdert om det foreligger usaklig forskjellsbehandling fra vedtaket 18.11.2016 som er omtalt i det samme saksfremlegget. I dette vedtaket ga nasjonalparkstyret tillatelse til restaurering og oppbygging av stall, løe og slåttebu. Slåttebua ble i denne saken ansett som et landbrukstiltak ettersom den skulle benyttes ved skjøtsel av et utvalgt naturlandskap. I denne avgjørelsen ble det lagt avgjørende vekt på at dette var et samlet kulturlandskapsprosjekt der bygninger, skjøtsel av kulturlandskap og tilrettelegging for allmennheten ble sett i sammenheng. Vi anser på denne bakgrunn at saken skiller seg fra foreliggende sak ettersom bua ble vurdert å være et landbrukstiltak og inngikk som en del av et større restaureringstiltak med flere bygninger og som skulle tilrettelegges for allmenheten. Vi kan derfor heller ikke se at det foreligger usaklig forskjellsbehandling fra denne saken.

Miljødirektoratet oppfatter at Nasjonalparkstyret for Forollhogna har en fast praksis hvor de nevnte retningslinjene i forvaltningsveilederen legges til grunn ved behandlingen av søknader. Slik saken er opplyst, kan vi derfor ikke se at det foreligger usaklig forskjellsbehandling fra de ovennevnte sakene.

Konklusjon

Vi finner etter dette ikke grunn å endre nasjonalparkstyrets vedtak. Klagen tas ikke til følge.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Kopi til:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Postboks 2600

7734

STEINKJER

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg:	Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna
Møtested:	, Teams
Dato:	18.04.2023
Tidspunkt:	12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møter avholdes som Teamsmøte.

14.04.2023

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 5/2023	Søknad om overføring av forvaltningsmidler til lokal forvaltning -		2023/1987
ST 6/2023	Forollhogna nasjonalpark - søknad om oppgradering av basestasjon på Halshøgda i Midtre Gauldal kommune - Soknedal og Budal Røde Kors Hjelpekorps		2023/3979
ST 7/2023	Forollhogna nasjonalpark - søknad om prøveboring ved Hessjøgruva til orientering og drøfting, Holtålen.		2023/2873

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/1987

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	5/2023	18.04.2023

Søknad om overføring av forvaltningsmidler til lokal forvaltning -

Nasjonalparkforvalters forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget er positive til at Midtre Gauldal kommune fortsatt disponerer fondet for forvaltningsmidler til drift og vedlikehold av Hognarasten i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde, og tilrår at Synnerdalsveien veilag gis en årlig økonomisk støtte etter medgåtte utgifter.

Nasjonalparkstyret holdes orientert om den årlige utbetalingen og gis statusen på fondet ved hvert årsskifte.

Dette gjelder inntil nasjonalparkstyret tildeles over statsbudsjettet egen grunnstøtte til drift og vedlikehold av tilrettelagte anlegg.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Søknad om overføring av forvaltningsmidler for lokal forvaltning.pdf
- 2 Sak NPS13-2453 og MGK13-451.pdf

Saksopplysninger

Søknaden

Midtre Gauldal kommune søker nasjonalparkstyret for Forollhogna om overføring av resterende forvaltningsmidler for lokalforvaltning til Synnerdalsveien veilag, jf. vedlagte søknad.

Bakgrunnen for søknaden gjengis her:

Det er nå planer om å oppgradere gapahuken og doen ved Hognarasten i 2023. I den forbindelse har Statskog og Synnerdalsveien etablert avtale om leie av grunn for byggene. Synnerdalsveien har satt krav om at forvaltningsmidlene gjøres tilgjengelig for veilaget i sin helhet ved overtakelse av driftsansvaret for byggene. Kommunen har siden byggene ble satt opp finansiert vask og tømning av dotanken med forvaltningsmidlene.

Kommunen har ingen aktivitet, eller eiendom i området som det er naturlig å koble sammen med drift av fasilitetene på Hognarasten.

Utsnitt fra brev av 21.05.2013 fra Nasjonalparkstyret til kommunene Midtre Gauldal, Rennebu, og og Tolga, jf. vedlagte saksdokument:

Nasjonalparkforvalter har vært i kontakt med Direktoratet for naturforvaltning v/Kirsten Thyrum og har fått bekreftet at midlene kan bli stående på fond i kommunene slik som nasjonalparkstyret har bedt om. Forutsetningen for dette er at bruken av midlene drøftes og avklares med nasjonalparkstyret. Midlene skal benyttes til relevante tiltak i og i tilknytning til verneområdene – som har betydning for forvaltning av verneområdene i Forollhogna.

Vi ber derfor om en tilbakemelding fra kommunene om hvordan de gjenstående midlene er tenkt brukt, både i forhold til konkrete tiltak som søkes gjennomført i 2013 og hvilke tiltak som søkes gjennomført på litt lengre sikt (ønska satsingsområder/ prioriterte tema/prioriterte geografiske områder/prioriterte tiltak). Tiltak som ønskes gjennomført i år må inn i tiltaksplanen nå.

I brevet ble det skissert aktuelle tiltak for videre bruk av midlene hvor informasjon- og tilretteleggingstiltak i verneområde ble listet opp:

Informasjons- og tilretteleggingstiltak i verneområdene og i randsona til verneområdene eks. bord, benker, parkering, informasjonstavler, skilting, rydding av stier etc. Informasjon som er med på å styre ferdsel, tilrettelegge for opplevelse av natur- og kulturverdier mv. Utgifter til eks. avtaler om drift og vedlikehold.

Vurderinger

Forvaltningsmyndighetene for de store verneområdene i Norge har i lengre tid påpekt overfor Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet behovet for egen driftsmidler av anlegg for informasjon, parkering mm i verneområdene som vernemyndigheten har tilrettelagt gjennom tiltaksmidler. Dette er et saksområde som det arbeides med for å få inne som egen post i statsbudsjettet slik at forvaltningsmyndighetene kan få en årlig grunnstøtt til drift og vedlikehold.

Det er noe usikkert om dette kommer på plass alt i statsbudsjettet for 2024, men når dette kommer vil nasjonalparkstyret for Forollhogna kunne disponere egne midler for å dekke utgiftene med drift og vedlikehold av de tilrettelagte info-plassene.

Nasjonalparkstyret vil da kunne inngå avtaler med aktører som kan påta seg oppdragene med drift og vedlikehold, og for Hognarasten vil det derfor være aktuelt å inngå avtale med Synnerdalsveien for drift og vedlikehold.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Att.Eli Grete Nisja
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

2023/1108-6

Saksbehandler

Ola Halvor Seeberg Nygård
Samfunnsutvikling og kultur

Dato

09.02.2023

Søknad om overføring av forvaltningsmidler for lokal forvaltning.

Midtre Gauldal kommune søker Nasjonalparkstyret for Forollhogna om å få overføre resterende forvaltningsmidler for lokal forvaltning til Synnerdalsveien org.nr.: 993 374 997. Midlene er avsatt i kommunalt fond «Forollhogna Nasjonalpark». Saldo pr. 06.02.2023 er kr 298 582,-.

Bakgrunn:

Det er nå planer om å oppgradere gapahuken og doen ved Hognarasten i 2023. I den forbindelse har Statskog og Synnerdalsveien etablert avtale om leie av grunn for byggene. Synnerdalsveien har satt krav om at forvaltningsmidlene gjøres tilgjengelig for veilaget i sin helhet ved overtakelse av driftsansvaret for byggene. Kommunen har siden byggene ble satt opp finansiert vask og tømning av dotanken med forvaltningsmidlene.

Kommunen har ingen aktivitet, eller eiendom i området som det er naturlig å koble sammen med drift av fasilitetene på Hognarasten.

Med hilsen

Rasmus Hugdahl
Enhetsleder
Vedlegg:

1 Sak NPS13-2453 og MGK13-451

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Midtre Gauldal kommune
Os kommune
Rennebu kommune
Tolga kommune

Saksbehandler
Astrid Alice Haug

Telefon
95057513

Vår ref.
2013/2453

Utvalg

Vår dato
21.05.2013

Disponering av ubrukte midler etter forsøk med lokal forvaltning i Forollhogna

Vi viser til nasjonalparkstyrets brev av 15.01.2012 til Direktoratet for naturforvaltning med kopi til kommunene rundt Forollhogna. I siste avsnitt av dette brevet står det følgende:

«Nasjonalparkstyret for Forollhogna ber om at tidligere bevilgede forvaltningsmidler fortsatt kan stå på bundet fond i de aktuelle kommunene, da bruken av midlene vil bli avklart i samråd med nasjonalparkstyret og gjennom utarbeiding av og endelig behandling av tiltaksplan for verneområdene i Forollhogna. Saken er drøftet med styret og arbeidsutvalget.»

Nasjonalparkforvalter har vært i kontakt med Direktoratet for naturforvaltning v/Kirsten Thyrum og har fått bekreftet at midlene kan bli stående på fond i kommunene slik som nasjonalparkstyret har bedt om. Forutsetningen for dette er at bruken av midlene drøftes og avklares med nasjonalparkstyret. Midlene skal benyttes til relevante tiltak i og i tilknytning til verneområdene – som har betydning for forvaltning av verneområdene i Forollhogna.

Vi ber derfor om en tilbakemelding fra kommunene om hvordan de gjenstående midlene er tenkt brukt, både i forhold til konkrete tiltak som søkes gjennomført i 2013 og hvilke tiltak som søkes gjennomført på litt lengre sikt (ønska satsingsområder/ prioriterte tema/prioriterte geografiske områder/prioriterte tiltak). Tiltak som ønskes gjennomført i år må inn i tiltaksplanen nå.

Frist for tilbakemelding settes til: 15.juni 2013.

Til høsten må vi foreta en breiere diskusjon av innholdet i tiltaksplanen som grunnlag for neste års prioriteringer. Det er viktig at vi forsøker å samordne de ulike tiltaksplanene og virkemiddelordningene som finnes.

Med vennlig hilsen

Astrid Alice Haug
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

POSTADRESSE:
NASJONALPARKSTYRET FOR FOROLLHOGNA
POSTBOKS 4710, SLUPPEN
7468 TRONDHEIM
E-POST: POSTMOTTAK@FMST.NO

BESØKSADRESSE (KONTOR):
FEMUNDSMARKA NASJONALPARK-
SENTER, DOKTORTJØNNA
JOHAN FALKBERGETS VEG 16
7374 RØROS

KONTAKTINFORMASJON:
NASJONALPARKFORVALTER
TELEFON: 95057513
E-POST: AAH@FMST.NO

INFORMASJON OM FORVALTNINGEN
WEB: WWW.NASJONALPARKSTYRE.NO/FOROLLHOGNA

FAKTURA-ADRESSE:
FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
FAKTURAMOTTAK DFØ
POSTBOKS 4104
2307 HAMAR

Vedlegg:

Følgende områder, tema mv. er aktuelle (uprioritert rekkefølge) – se også utkast til tiltaksplan (vedlagt).

1.	Informasjons- og tilretteleggingstiltak i verneområdene og i randsona til verneområdene eks. bord, benker, parkering, informasjonstavler, skilting, rydding av stier etc. Informasjon som er med på å styre ferdsel, tilrettelegge for opplevelse av natur- og kulturverdier mv. Utgifter til eks. avtaler om drift og vedlikehold.
2.	Tiltak som er med på å styrke seterdrift, beitebruk og skjøtsel av kulturlandskapet
3.	Oppfølging av prioriterte opplevelsesområder (natur- og kulturverdier) i verneområdene eller i randsona til verneområdene eks. skjøtsel av slåttemark, skjøtsel av beitemark, aktiviteter som synliggjør tradisjonsbruk etc.
4.	Menneske og naturarven. Kartlegging, informasjon, formidling, tilgjengeliggjøring av tradisjonskunnskap (tradisjonell bruk av områdene)
5.	Formidling av natur- og kulturverdier gjennom kurs, aktivitetsdager, undervisning, veiledning, brosjyrer, internett, naturveiledning, utstillinger etc.
6.	Kunnskapsgrunnlaget. Generelt tiltak som er med på å styrke kunnskapsgrunnlaget og tilgjengeliggjøre kunnskapen (bygninger, kulturminner, kulturhistorie, artsmangfold, vegetasjonskartlegging osv.)
7.	Restaurering av særlig verdifulle bygninger og bygningsmiljø
8.	Arbeid med forvaltningsplaner (lokale medvirkningsprosesser ol.)

Kopi:

Direktoratet for naturforvaltning
Statens naturoppsyn
Fylkesmannen i Hedmark
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Hedmark fylkeskommune
Sør-Trøndelag fylkeskommune
Holtålen kommune
Røros kommune
Tynset kommune

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Postboks 4710 Sluppen
7468 TRONDHEIM

Att. Astrid Alice Haug

Deres ref:

Vår ref
2013/1451-2

Dato
10.07.2013

Disponering av ubrukte midler etter forsøk med lokal forvaltning

Viser til brev av 21.05.13, der det bes om at kommunene gjør rede for hvordan gjenstående forvaltningsmidler blir brukt.

Midtre Gauldal kommune har tidligere ikke brukt av disse midlene til lønnsmidler i forbindelse med lokal forvaltning i Forollhogna. Midlene er brukt på ulike tiltak rettet mot nasjonalparken.

Pr 07.10.13 står det 710.868,- kroner på fond i Midtre Gauldal kommune.

For 2013 er det tenkt brukt 364.000,- kroner av disse til lønnsmidler. Dette er fordelt på to stillinger. 164.000,- på stilling som har den kommunale delen av forvaltningen av Forollhogna. Da med saksbehandling i kommunen og kontaktutvalget. I tillegg 200.000,- på Bygdeutviklingsprosjektet fordelt over 2012 og 2013. Bygdeutviklingsprosjektet jobber mye opp mot Storbekkøya museumsseter, og det er derfor lagt noe midler til denne stillingen. I tillegg er det utarbeidet et strategidokument, hvor et av prosjektets hovedaktiviteter skal være merkevarestrategi for Nasjonalparkkommunen Midtre Gauldal.

Når det gjelder disse lønnsavsetningene, nevnes det igjen at Midtre Gauldal kommune ikke tidligere har brukt av disse midlene til lønn, slik at dette kan sees fordelt over flere år.

Kommunen har i tillegg ansvaret for Hognarasten i Synnerdalen. Årlige utgifter med slamtømming og vasking av toalett ligger på ca 20.000,- kroner. Dette er kostnader som vil påløpe også i årene fremmover.

Kommunen har mottatt søknad om midler til opprusting av veg, rasteplasser og utedo i Håkkådalen. Dette er tiltak kommunen tenker å bevilge penger fra dette fondet til.

Postadresse	Telefon	Telefaks	Bank	Org.nr
7290 STØREN	72 40 30 00	72 40 30 01	6402 05 02272	970187715
E-post: postmottak@midtre-gauldal.kommune.no			www.midtre-gauldal.kommune.no	

Etter utgiftene med lønn og vasking av Hognarasten i 2013, vil kommunen ha ca 320.000,- stående på dette fondet. Dette skal dekke årlige utgifter til vask og tømming av toalett ved Hognarasten, og muligens toalett i Håkkådalen og Endalen. Disse utgiftene gjør at kommunen må se langsiktig på disse fondsmidlene for at de skal strekke til over tid.

Med hilsen

Kai Børge Amdal
skogbruksjef

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/3979

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	6/2023	18.04.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om oppgradering av basestasjon på Halshøgda i Midtre Gauldal kommune - Soknedal og Budal Røde Kors Hjelpekorps

Nasjonalparkforvalters forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved Arbeidsutvalget gir Soknedal-Budal Røde Kors Hjelpekorps dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 1.1 om inngrep i landskapet og punkt 5.1 om motorferdsel for oppgradering av basestasjon for samband på Halshøgda i Midtre Gauldal kommune.

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

1. Ny basestasjon plasseres øst for varden slik det er markert på kart, fortrinnsvis punktet som er merket 0012.

2. Bygget må utformes slik at det fremstår så lite dominerende som mulig og minimeres mest mulig og da spesielt høyden på bygget. Det tillates et bygg med målene inntil 170 x 170 cm med en høyde inntil 220 cm, og at bygget settes inntil 20 cm over bakken slik det søkes om.
3. Bygget skal kles med stående dobbelfals panel, og fargen skal være i dempet grått og tilpasset naturmiljøet ved Halshøgda.
4. Det tillates at bygget med antenner og barduner festes til grunnen ved bolter, og at bardunene beskyttes og merkes på samme måte som eksisterende barduner.

5. Eksisterende installasjon ved varden skal demonteres og fraktes ut av nasjonalparken i forbindelse med montering av ny basestasjon.
6. Dersom den nye basestasjonen går ut av bruk på grunn av nye tekniske løsninger som overtar funksjonen, skal anlegget fjernes og fraktes ut av nasjonalparken.
7. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at ikke bygningsavfall ikke blåser utover.
8. Det gis inntil 3 kjøredager med nødvendig antall snøscootere for transport av materialer og utstyr for gjennomføring av tiltaket. Returene skal benyttes til utkjøring av gammelt utstyr. Transporten skal holdes et minimum og skal foregå på godt snødekt mark.
9. All kjøring skal på forhånd avklares med lokalt fjelloppsyn i forhold til villrein som er inne i kalvingstid. Videre skal det også tas særlig hensyn til dyre- og fuglelivet.
10. Det skal føres kjørelog for oppdraget som viser omfanget av transporten.
11. Tillatelsen for gjennomføring av oppgraderingen av basestasjonen gjelder for 3 år fra vedtaksdato.
12. Når tiltaket er gjennomført skal det gis en rapport med bilder og innsending av kjørelog til nasjonalparkstyret.

Hjemmel:

Forvaltningsmyndigheten behandler søknaden etter Naturmangfoldloven § 48 1.ledd om «*unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*»

Myndigheten er tillagt nasjonalparkstyret, men er forberedt som en hastesak for AU og vil bli referert for nasjonalparkstyret.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at oppgradering av basestasjonen på Halshøgda er et samfunnsnyttig tiltak knyttet til infrastruktur for sikkerhet og beredskap, og at utviklingen av tekniske løsninger fordrer noe større fysisk tilrettelegging i form av et bygg med et større solcellepanel og antenne enn tidligere. Oppgraderingen av basestasjonen på Halshøgda vil medføre et større dekningsområde for nødnett og samband innenfor seterdalene og fjellområdet, og dermed bidra til forbedring av infrastruktur innen sikkerhet og beredskap innenfor fjellområdene i Forollhogna som til nå har forholdsvis lav dekningsgrad.

Halshøgda (1129 m o.h.) er et værutsatt område, og det vurderes derfor at behovet er til stede for å tilrettelegge med et «bygg» som beskytter det tekniske utstyret, samtidig som det også kan gi skjerm for person ved drift og utbedringer ved feil. På grunn av værforholdene må bygget med antenner både boltes til grunnen og barduneres, og tiltaket er derfor noe arealkrevende.

Den nye basestasjonen vil kunne sees på som et nytt element i landskap, og for å ivareta verdien av den gamle steinvarden må ny installasjonen utformes og plasseres slik at det underordner seg varden og landskapet. Samtidig som ny basestasjon etableres skal gamle installasjon fjernes.

Etter en samlet vurdering finner derfor forvaltningsmyndigheten det som hensiktsmessig at den nye basestasjonen gis ny plassering og flyttes bort fra steinvarden. Den gamle varden vil etter gjennomført tiltaket dermed kunne framstå som et kulturminne uten tekniske inngrep og installasjoner.

Tiltaket i sin helhet er vurdert etter NML §§8-12, og ved å sette tilstrekkelige vilkår forventes det at hensynet til naturmiljøet bli ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Tiltaket vil i noen grad påvirke landskapet, men ved at den nye basestasjonen flyttes bort fra varden mener forvalter at verneverdiene opprettholdes og at varden som kulturminne blir bedre ivaretatt. Det er ikke andre basestasjoner med samme funksjon innenfor fjellområdene for nasjonalparken, og det forventes at nye basestasjoner inngår i et større nettverk for beredskap og sikkerhet for regionen. Bak bakgrunn i dette vurderes tiltaket ikke å skape en uheldig presedens for verneområdene i Forollhogna eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Søknad - Forollhogna nasjonalpark - utbedring av basestasjon for samband på Halshøgda - Soknedal og Budal Røde Kors Hjelpekorps
- 2 Skissetegninger av basestasjon for samband på Halshøgda. .pdf
- 3 Sambandsstasjon Halshøgda

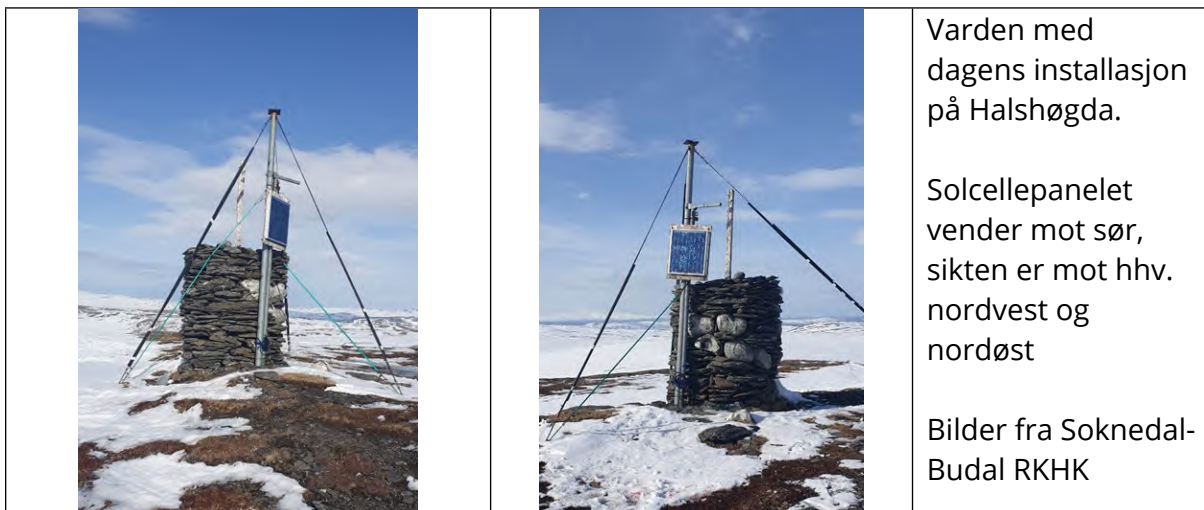
Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark, 2004.

Saksopplysninger

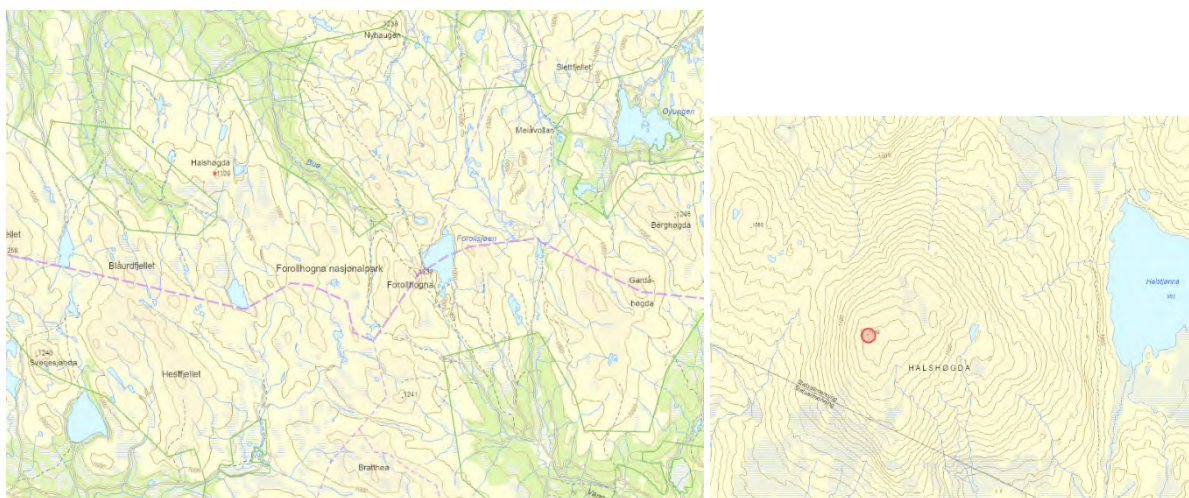
Soknedal-Budal Røde Kors Hjelpekorps (RKHK) var alt i desember 2022 i kontakt med forvalter angående oppgraderingen av basestasjonen på Halshøgda (1129 m.o.h) innenfor Forollhogna nasjonalpark. RKHK hadde da fått tilsagn om økonomiske støtte til tiltaket fra sentralt hold, og ønsket en tilbakemelding om muligheten for å kunne gjennomføre tiltaket. RKHK sendte en e-post med opplysninger om den nye tekniske løsningen og bilder av dagens løsning, og informerte at det ville komme en formell søknad etter hvert.

Forvalter ga da en positiv tilbakemelding om at oppgradering av basestasjonen var et tiltak som kunne gjennomføres, men at tiltaket ville kunne være søknadspliktig – alt avhengig av omfanget.

Basestasjonen på Halshøgda ble etablert i 2009, og plassert på varden slik det vises på bildene fra søker.

AU ble i møte 31. jan. i år orientering som henvendelsen og kommende søknad. Forvalter pekte på utfordringen om plassering av den tekniske installasjonen på varden som vurderes som et viktig kulturminne i det åpne fjell-landskapet. Forvalter ble av AU oppfordret til å gå i dialog med RKHK om alternativ plassering av den nye basestasjonen. RKHK fikk så tilbakemelding om at av hensyn til den gamle steinvarden var det ønskelig at ny plassering ble vurdert i forbindelse med søknaden.

Halshøgda er markert med rød prikk i kartet og viser beliggenheten i nasjonalparken.

Søknaden

Nasjonalparkstyret mottatt 28.mars 2023 søknad fra Soknedal-Budal RKHK om oppgradering av basestasjonen for samband på Halshøgda (1129 m.o.h) innenfor Forollhogna nasjonalpark, og søknaden tar hensyn til forvaltningsmyndighetens signaler om beskyttelsen av varden og ny basestasjon er derfor flyttet bort fra varden på Halshøgda, jf. saksdokumenter.

Utdrag av søknaden:

Vi har hatt basestasjon for VHF repeater ved varden i flere tiår som vi har brukt i øvelses sammenheng, leteaksjoner, henteoppdrag for AMK og redningsoppdrag. Dette utstyret er utdatert, så vi må skifte ut dette med mer moderne utstyr.

I tillegg til VHF repeater blir det montert en Nødnett terminal for å kunne få bedre dekning innover i seterdalene. Både Endalen og Storbudalen og fjellområdene rundt.

Slik situasjonen er nå er det svært dårlig dekning på nødnett innom bommen i begge dalene og i fjellområdene rundt..Det har vært store utfordringer for alle nødetater og andre brukere som deriblant Røde Kors som er helt avhengig av dette nettet i den viktige jobben som gjøres.

Vi kommer til å ha muligheten til å kunne åpne dette nettet ved behov over sms styring slik at brann og redning, amk, politi og andre har muligheten til å bruke dette ved behov.

Utstyret skal monteres i et telecom skap sammen med 2 store batterier og diverse teknisk utstyr for å få dette til å fungere.

Det blir mer plasskrevende enn før og derfor ønsker vernemyndighetene og få flyttet det bort fra varden.

I den forbindelse må vi bygge ei kasse som utstyret skal monteres i.

Den må være såpass stor at det er mulig å stå oppreist inne i og det må være plass for vedlikehold og reparasjoner samt beskyttelse fra vær og vind.

Denne kassa gjøres fast med bolter, gjengestag som limes ned i fjellet og skrues fast i bygget.

Målsatte skisser med ca. mål ligger vedlagt.

Vi vil montere denne med en fri høyde under bygget på ca 20 cm for å unngå at det legger seg opp så mye snø rundt.

Det er litt usikkert hvilken retning døra blir montert enda men trolig øst eller vest.

Det vil bli benyttet en bod dør på 90x190 cm som inngang.

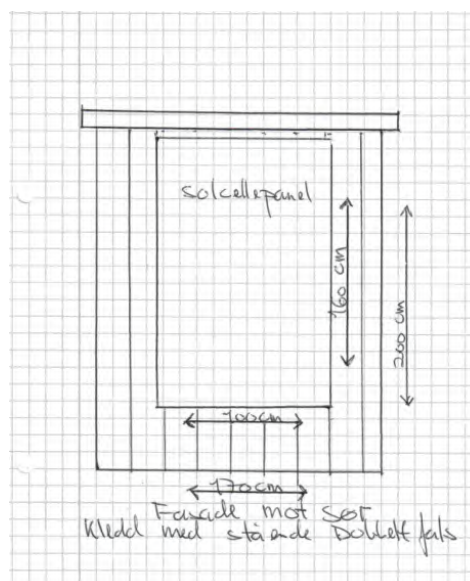
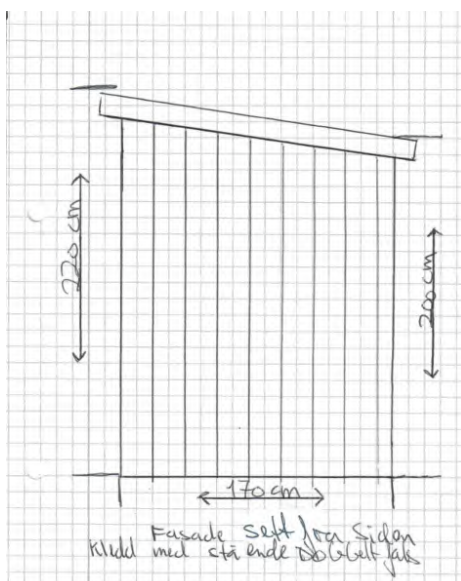
Det vil komme opp et rør fra taket som skal fungere som antennefeste.

Selve røret kommer til å stikke opp ca 2,5 - 3 meter oppom kassa og så vil det bli montert lynavleder, antenne for nødnett og antenne for vhf som vil gå litt over røra i høyde.

Røra må barduneres ned i fjellet med vaiere i 3 retninger slik at det blir stående stødig.

Taket har vi tenkt å kle med torv og stein.

Det søkes om et bygg med målene 170 x 170 med en høgde på 220 cm, jf. tegninger og beskrivelse som følger søknaden.

Inne i bygget skal det plasseres en skap med teknisk utstyr. Målene på skapet: høyde 120 cm, bredde 80 cm og dybde 50 cm.

Det skal plasseres et nytt solcellepanel med størrelse 100 x 160 cm på veggen som vender mot sør. Panelet skal lade 2 batterier som skal være strømkilde for drift av sendeutstyret.

Videre skal det monteres en antennemast med 2 antenner og en lynavleder i høyde 2,5-3 m over bygget.

Soknedal-Budal RKHK har sammen med Budal fjellstyre vurdert to nye aktuelle punkter for ny plassering av basestasjonen.

Kartutsnittet av Halshøgda viser plasseringen av varden (rød kube) og to alternative plasseringer av den nye basestasjonen hhv. punkt 0012 og 0022.

Andre saksopplysninger

Med bakgrunn i både foreslått plassering og størrelse på den nye tekniske installasjonen ble det 12. april 2023 gjennomført forvalter sammen med lokalt SNO-mannskap en befarung for å se nærmere på lokaliteten.

Halshøgda er et høgtliggende og forholdsvis stort platå med ingen spesielt markert topp i terrenget, og det er steinvarden som markerer platåets høyeste punkt. Det er god sikt fra Halshøgda til alle kanter, og derfor også et godt sted for en basestasjon som kan nå langt ut med signaler.

Koordinatene for de alternative plasseringene ble benyttet for å finne plassene i terrenget. Rød prikk er plass for koordinatene 0022 og grønn prikk er 0012.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark heter det i § 2 at formålet med opprettelsen av nasjonalpark er:

- Å bevare et stort sammenhengende og i det vesentligste urørt fjellområde.
- Å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv.
- Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

I vernebestemmelsene § 3, punkt 1.1 heter det at *området vernet mot tekniske inngrep av enhver art*, som for eksempel oppføring og riving av bygninger, anlegg og faste innretninger, ..., uttak, oppfylling, planering og lagring av masser, sprengning og boring, ... mv. Listen er ikke uttømmende. Og ifølge punkt 2.1 er *vegetasjonen, herunder også døde trær og busker er vernet mot skade og ødeleggelse av enhver art*.

I vernebestemmelsene punkt 1.3 er det oppgitt hvilke formål som det kan gis tillatelse til etter søknad, og under bokstav a) er «*nødvendig vedlikehold uten standardheving av kommunikasjonsanlegget på Forollhogna*» nevnt. Utover dette er ikke teknisk infrastruktur knyttet til samfunnsnyttige formål angitt i bestemmelsene som formål det kan gis tillatelse til.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken gir retningslinjer for praktisering av vernebestemmelsene, men forhold omkring teknisk infrastruktur knyttet til sikkerhet og beredskap er ikke videre nevnt.

Nasjonalparkstyret må derfor vurdere søknaden om oppgradering av basestasjonen på Halshøgda etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48. Det samme gjelder også motorferdsel i forbindelse med tiltaket.

Naturmangfoldloven § 48 1.ledd heter det følgende: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

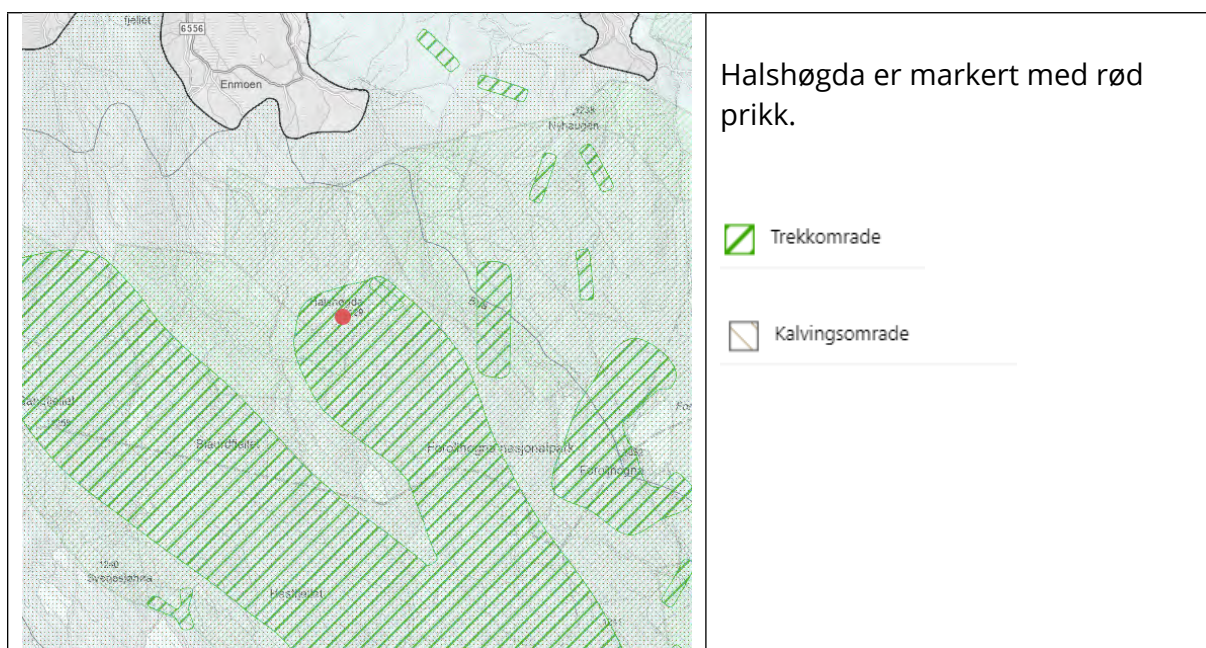
I tillegg skal søknaden om dispensasjon behandles etter de miljørettslige prinsippene i NML §§ 8-12.

Myndighet

Myndigheten er å behandle søknaden etter verneforskriften er tillagt nasjonalparkstyret. Henvendelse fra søker om planlagt gjennomføring av tiltaket ble drøftet i AU alt i januar, og det var da en forventning til at søknaden ville foreligge tidligere enn hva realitetene ble. Saken blir likevel forberedt for behandling i AU som en «hastesak» slik den førts ble antatt å være, men AU må selv ta velge om den skal behandles i nasjonalparkstyret. Forvalter vurderer søknaden er av prinsipiell karakter til tross for at tiltaket er av stor samfunnsnytten.

Vurderinger

Forollhogna nasjonalpark er en del av villreinsens leveområder, og søknaden om tiltak berører kjerneområdene for villreinen med kalvings- og oppvekstområder og viktige trekkområder, jf. kartutsnitt fra Naturbase.

Halshøga ligger på «innløpet» til fjelltangen mellom Endal og Synnerdalen og utgjøre et viktig trekkområde. I tillegg er fjellområdet her også en del av kalvingsområdet. Selv om hovedtyngden av kalving hos villreinen i Forollhogna skjer gjennom mai-måned, starter kalvingen alt rundt ca. 25. april. Det må derfor utøves stor varsomhet i forbindelse med ferdsel her såpass seint på vårvinteren.

Områdene opp mot fjellet er også viktige leveområder for flere fuglearter og her kan særlig rype nevnes. I overgangen fra vinter til vår er alt dyre- og fugleliv inne i en sårbar periode, og forstyrrelse bør så langt som mulig unngås.

Det er særlig i forbindelse med selve etableringen av ny basestasjon som er en utfordring for naturmiljøet og da forstyrrelser av dyre- og fuglelivet i tiden nå på vårvinteren. Den motoriserte ferdselen vil foregå i løpet av 2-3 dager, og vurderes å foregå i en forholdvis begrenset tidsperiode. Dersom føret holder og det ikke er tilhold av villrein i nærområdene, kan det tillatelse transport med snøscooter etter 15.april. Det settes derfor vilkår om at før kjøring kan finne sted skal lokalt fjelloppsyn kontaktes for nærmere avklaring – det gjelder spesielt forholdet til villreinen.

Kunnskapsgrunnlaget (NML §8) for naturmiljøet i nasjonalparken vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden. Ved at det settes vilkår om særlige miljøhensyn vurderes det at kravene til «føre-var-prinsippet» (NML §9) og «samlet belastning (NML § 10) er vurdert og ivaretatt.

Det settes vilkår om at tiltakshaver er ansvarlig for å holde byggeplassen rydding under arbeid, samt at eksisterende anlegg skal demonteres og fraktes ut av nasjonalparken. Dersom det oppstår skader på terrenget skal utbedres snarest. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jf. NML § 11.

Bygget vil bli prefabrikkert ned i bygda for så å bli transportert til byggeplassen. Dette vil helt klart føre det redusert motorferdsel og forstyrrelser i fjellet, og en hensiktsmessig måte å få gjennomført tiltaket på. Transport skal skje ved bruk av snøscooter på godt snødekt mark slik at det ikke blir skader på vegetasjon og terreng. Dersom tiltaket ikke lar seg gjennomføre i løpet av den tiden det fortsatt er snøføre, kan det søkes om tillatelse til bruk av helikopter for transport. Det vil ikke bli gitt tillatelse til barmarktransport. Alternativet er å utsette gjennomføringen til ny vintersesong. Det settes vilkår om at den motoriserte ferdselen skal begrenset for å redusere belastningen på naturmiljøet. Kravene etter NML § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder vurderes derfor å bli ivaretatt.

Samlet vurdering

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at oppgradering av basestasjonen på Halshøgda er et samfunnsnyttig tiltak knyttet til infrastruktur for sikkerhet og beredskap, og at utviklingen av tekniske løsninger fordrer noe større fysisk tilrettelegging i form av et bygg med et større solcellepanel og antenne enn tidligere. Oppgraderingen av basestasjonen på Halshøgda vil medføre et større dekningsområde for nødnett og samband innenfor seterdalene og fjellområdet, og dermed bidra til forbedring av infrastruktur innen sikkerhet og beredskap innenfor fjellområdene i Forollhogna som til nå har forholdvis lav dekningsgrad.

Halshøgda (1129 m o.h.) er et værutsatt område, og det vurderes derfor at behovet er til stede for å tilrettelegge med et «bygg» som beskytter det tekniske utstyret, samtidig som det også kan gi skjerm for person ved drift og utbedringer ved feil. På grunn av værforholdene må bygget med antenner både boltes til grunnen og barduneres, og tiltaket er derfor noe arealkrevende.

Den nye basestasjonen vil kunne sees på som et nytt element i landskap, og for å ivareta verdien av den gamle steinvarden må ny installasjonen utformes og plasseres slik at det

underordner seg varden og landskapet. Samtidig som ny basestasjon etableres skal gamle installasjon fjernes.

Etter en samlet vurdering finner derfor forvaltningsmyndigheten det som hensiktsmessig at den nye basestasjonen gis ny plassering og flyttes bort fra steinvarden. Den gamle varden vil etter gjennomført tiltaket dermed kunne framstå som et kulturminne uten tekniske inngrep og installasjoner.

Tiltaket i sin helhet er vurdert etter NML §§8-12, og ved å sette tilstrekkelige vilkår forventes det at hensynet til naturmiljøet bli ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Tiltaket vil i noen grad påvirke landskapet, men ved at den nye basestasjonen flyttes bort fra varden mener forvalter at verneverdiene opprettholdes og at varden som kulturminne blir bedre ivaretatt. Det er ikke andre basestasjoner med samme funksjon innenfor fjellområdene for nasjonalparken, og det forventes at nye basestasjoner inngår i et større nettverk for beredskap og sikkerhet for regionen. Bak bakgrunn i dette vurderes tiltaket ikke å skape en uheldig presedens for verneområdene i Forollhogna eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Fra: Morten Svardal[mortensvardal@gmail.com]

Sendt: 28.03.2023 21:18:39

Til: Nisja, Eli Grete;Knut Røst. Statsskog[eli.nisja@statsforvalteren.no;knut.rost@statsskog.no]

Tittel: Utbedring av basestasjon for samband på Halshøgda i Forolhogna.

Hei.

Viser til tidligere dialog om utbedring av basestasjon på Halshøgda og vi søker med dette om å få lov til å gjennomføre prosjektet.

Vi har hatt basestasjon for VHF repeater ved varden i flere tiår som vi har brukt i øvelses sammenheng, leteaksjoner, henteoppdrag for AMK og redningsoppdrag. Dette utstyret er utdatert, så vi må skifte ut dette med mer moderne utstyr.

I tillegg til VHF repeater blir det montert en Nødnett terminal for å kunne få bedre dekning innover i seterdalene. Både Endalen og Storbudalen og fjellområdene rundt.

Slik situasjonen er nå er det svært dårlig dekning på nødnett innom bommen i begge dalene og i fjellområdene rundt. Det har vært store utfordringer for alle nødetater og andre brukere som deriblant Røde Kors som er helt avhengig av dette nettet i den viktige jobben som gjøres.

Vi kommer til å ha muligheten til å kunne åpne dette nettet ved behov over sms styring slik at brann og redning, amk, politi og andre har muligheten til å bruke dette ved behov.

Utstyret skal monteres i et telecom skap sammen med 2 store batterier og diverse teknisk utstyr for å få dette til å fungere.

Det blir mer plasskrevende enn før og derfor ønsker vernemyndighetene og få flyttet det bort fra varden.

I den forbindelse må vi bygge ei kasse som utstyret skal monteres i.

Den må være såpass stor at det er mulig å stå oppreist inne i og det må være plass for vedlikehold og reparasjoner samt beskyttelse fra vær og vind.

Denne kassa gjøres fast med bolter, gjengestag som limes ned i fjellet og skrues fast i bygget.

Målsatte skisser med ca. mål ligger vedlagt.

Vi vil montere denne med en fri høyde under bygget på ca 20 cm for å unngå at det legger seg opp så mye snø rundt.

Det er litt usikkert hvilken retning døra blir montert enda men trolig øst eller vest.

Det vil bli benyttet en bod dør på 90x190 cm som inngang.

Det vil komme opp et rør fra taket som skal fungere som antennefeste.

Selve røret kommer til å stikke opp ca 2,5 - 3 meter oppom kassa og så vil det bli montert lynavleder, antenne for nødnett og antenne for vhf som vil gå litt over røra i høyde.

Røra må barduneres ned i fjellet med vaiere i 3 retninger slik at det blir stående stødig.

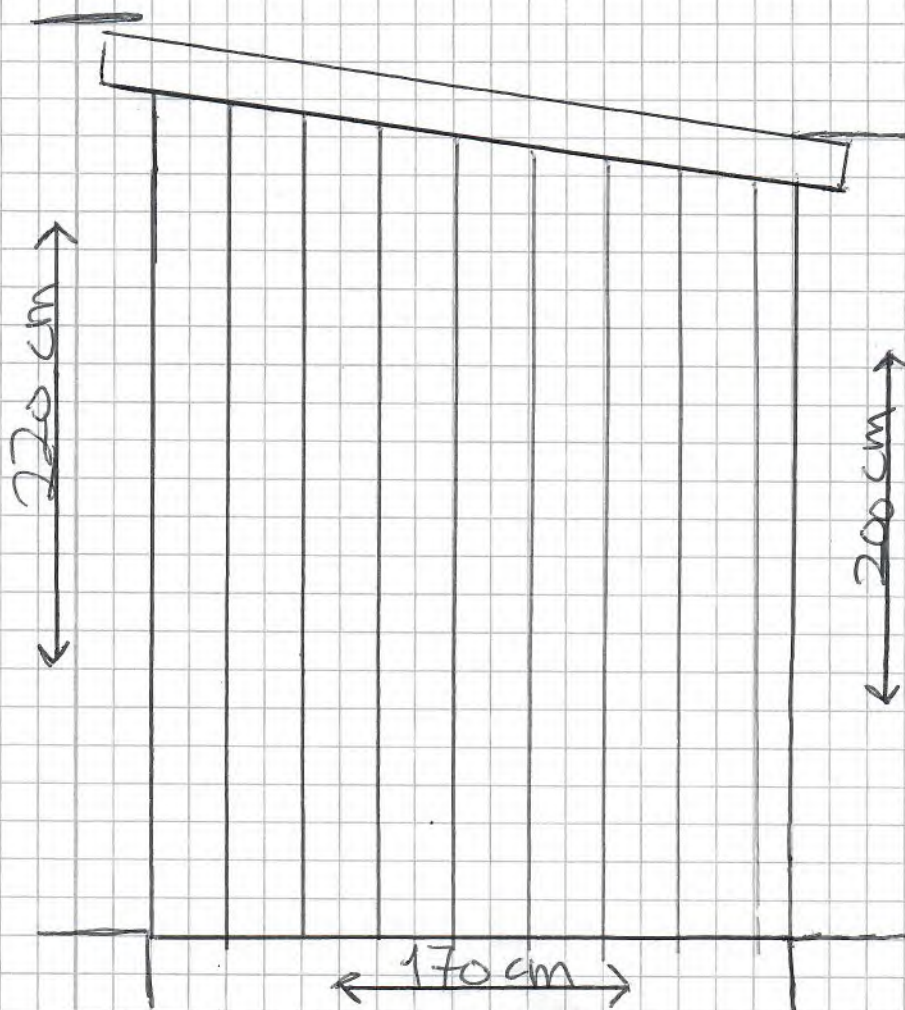
Taket har vi tenkt å kle med torv og stein.

Vi har vært klare til å dra på befaring sammen med Berit Broen i sno og Ståle Solem fra fjellstyret som representant fra grunneier flere ganger Men på grunn av snø og værforhold har ikke dette klåffet.

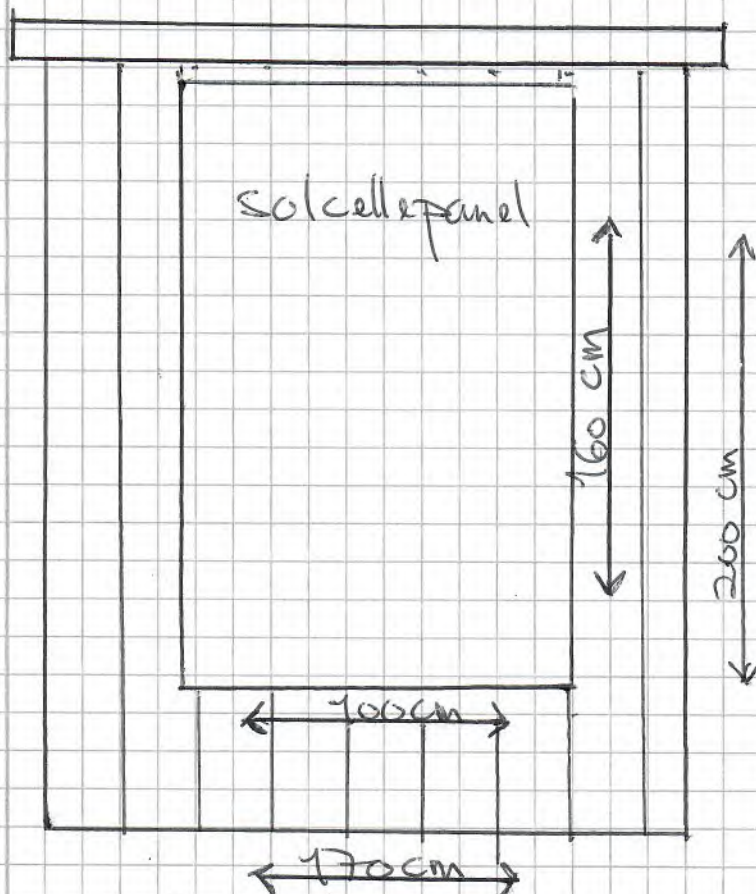
Ståle Solem har funnet en egnet plassering ca 40 - 50 meter øst for varden som han ser som egnet.

Nøyaktig kartreferanse må vi bestemme i samråd med sno, statskog og fjellstyret når utstyret skal monteres.

Håper på snarlig tilbakemelding.

Kladd Fasade Selt för Sidor
med stående ~~10~~ 6 belt fas

Fasade mot Sør
Kledd med stående Dobbelte faks

From: "Morten Svardal" <mortensvardal@gmail.com>
Sent: Tue, 6 Dec 2022 23:52:28 +0100
To: "Nisja, Eli Grete" <fmtlegn@statsforvalteren.no>
Subject: Sambandsstasjon Halshøgda
Attachments: Jobb på eksisterende anlegg.jpg, Mulig tiltenkt plassering på vestsiden av varden.jpg, Varde sett fra sørvest.jpg, Varde sett fra sørøst.jpg

Hei Eli Grete og takk for en hyggelig prat i dag.

Jeg sender deg noen bilder av området rundt varden på Halshøgda der den eksisterende antennen står.

Som vi snakket om er det utstyret vi har der gått ut litt på dato så vi søkte om pengestøtte til nytt sambandsutstyr for å stå sterkere i redningsoppdrag og leteaksjoner. Det har vi fått innvilget og vi ønsker å bytte ut utstyret som er der i dag med noe som er langt mer moderne og driftsikkert.

Vi er litt usikker på hvilken side av varden vi ønsker å plassere det nye sambandsutstyret på enda, det må til en befaring for å se hvilken side som er best egnet terrengmessig.

Det utstyret som vi ønsker å plassere der er et Rittal skap med følgende mål. Bredde 80 cm. Høyde 120 cm. Dybde 50 cm. i tillegg kommer det et solcellepanel på ca 100 x 160 cm og en antennemast med 2 antenner og en lynavleder. Alt det eksisterende antenne utstyret skal fjernes.

Det vil bli montert både vhf og nødnett i skapet slik at nødnettene også får muligheten til å få dekning inn i dalføret og budalsfjella. Som kjent har nødnett dekningen vært svært dårlig i området.

En formell søknad med planskisse vil komme senere. Håper dere kan komme med en uttalelse om dette i løpet av Torsdagen denne uka.

Med vennlig hilsen
Morten Svardal
Soknedal og Budal Røde Kors Hjelpekorps

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/2873

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	7/2023	18.04.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om prøveboring ved Hessjøgruva til orientering og drøfting, Holtålen.

Saken legges frem uten innstilling:

Saken legges frem for AU til orientering og drøft jf. vedleggsliste som forberedende sak til nasjonalparkstyret 8. mai.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Notat - møte med Capella Minerals Norway AS - 280223**
- 2 Søknad om kjerneboring ved Hessjøgruva, Holtålen kommune.pdf**
- 3 Vedlegg 2- Generell informasjon om undersøkelsesrett til statens mineraler.pdf**
- 4 Vedtak - Forollhogna nasjonalpark - dispensasjon til motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring**
- 5 Nasjonalparkstyret for Forollhogna - ber om tilleggsopplysninger i forbindelse med søknad om kjerneboring**
- 6 Orientering om vedtak i Ålen fjellstyre: Capella minerals SKM_C36823041412460**

Andre saksdokumenter:

Saksopplysninger

Søknaden

Capella Minerals AS søker om å gjennomføre kjerneboring/prøveboring i Hessjøfeltet innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det søkes om; 1) ti hull ved Hessjøgruva, 2) to hull nærmere Berghøgda, samt motorisert ferdsel med borerigg og ATV for frakt av personell og materiell.

Andre saksopplysninger

Det er gjennomført forhåndskonferanse med nasjonalparkforvaltere og tiltakshaver. Saken er behandlet i Holtålen kommune og oversendt nasjonalparkstyret til behandling. Nasjonalparkforvalter har etterspurt tilleggsopplysninger til søknad.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Søknad om kjerneboring er hjemlet i forskrift for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.3 bokstav f. Søknad om motorisert ferdsel i forbindelse med kjerneboring må vurderes etter generelle unntaksbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48.

Vurderinger

Jf. nasjonalparkstyrets møteplan for 2023 er det avsatt tid til befarings med nasjonalparkstyret den 21. juni. Det vurderes hensiktsmessig at søknad om prøveboring i området mot Berghøgda avventer en eventuell fellesbefaring med Nasjonalparkstyret. Saken legges frem for AU til orientering og drøft jf. vedlagt saksdokument som forberedende sak til nasjonalparkstyret 8. mai.

Sak:
Forollhogna nasjonalpark - kjerneboring ved
Hessjøgruva, Holtålen kommune
Til:

Vår dato:
06.03.2023

Vår ref.:
2023/2873

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hans Bull, 73 19 93 96

Notat - møte med Capella Minerals Norway AS - 28.02.2023

Møtested: Veksthuset Røros, møterom Aursunden

Møtedato: 28.02.2023

Til stede: Arve Hitterdal, Holtålen kommune/Hessjøgruva AS
Trond Langeng, Capella Minerals
Eli Grete Nisja, nasjonalparkforvalter
Hans Bull, nasjonalparkforvalter, referent.

Bakgrunn

Basert på innsendt søknad til Holtålen kommune om kjerneboring/prøveboring, datert 17.02.23, ønsket Capella Minerals en forhåndskonferanse med forvaltere om planlagt søknadspliktig virksomhet sesongen 2023. Søknad oversendt Holtålen kommune ble gjort kjent forvaltere som grunnlag for møte. Søknad om kjerneboring er enda ikke formelt oversendt Nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Oppsummering

Det ble i møte orientert om planlagt virksomhet, hvorav to prøveboringsområder innenfor Forollhogna nasjonalpark ble diskutert, 1) ti hull Hessjøgruva/Heggsetvollan, 2) to hull nærmere Berghøgda. Det ble videre diskutert trasé for tilkomst av en tur/retur borerigg med belter iløpet av anleggsperioden, samt 2 tur/retur med ATV (sekshjuling) pr. døgn. Prøveteinene vil bli fraktet ut samtidig som det er skifte av mannskap – 2 personer pr. skift. Flyfoto fra området indikerer traseer i forbindelse med tidligere tiders aktivitet frem til Hessjøgruva. Det er knyttet usikkerhet i forbindelse med oppstartsdato for virksomheten med tanke på vær- og føreforhold, men en skissert dato (muligens 1. juni) er avhengig av når det er gjennomførbart med åpning av vei/tilkomst Slettælet. Det vil være kontinuerlig boring i hele perioden 24/7 i ca. 3 måneder. Mulig perioden vil kunne strekke seg frem til 20. september.

Forvaltere skisserte at søknad skal behandles i Nasjonalparkstyret, der neste møte er berammet 8. mai 2023 der prøveboringsområde 1 kan behandles. Befaring i felt med forvaltningsmyndighet (forvalter), kommune, grunneier m.fl. ved oppstart er aktuelt for kjøretraseer for aktiviteten, unngå sårbare områder, dokumentere referansepunkt, samt vurdere avbøtende tiltak, f. eks klopping o.e. ved evt. utsatte områder.

Det ble videre enighet om at en vurdering av søknad om prøveboring nærmere Berghøgda kan avvenne en eventuell fellesbefaring med Nasjonalparkstyret 21. juni. med bakgrunn i behov for erfaringsbasert kunnskap som grunnlag for behandling.

Det ble enighet om at forvaltere etterspør tilleggsopplysninger ved behov da søknaden blir formelt oversendt Nasjonalparkstyret for Forollhogna. Det ble i møte diskutert at det naturlig var kommunen som oversender søknad. Arve følger opp dette.

02.03.23

Hans Bull
Nasjonalparkforvalter

Til Holtålen kommune

Søknad om kjerneboring ved Hessjøgruva, Holtålen kommune

Capella Minerals Norway AS søker med dette om kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000 m ved og rundt Hessjøgruva med oppstart 20. mai. I den forbindelse søkes det også om dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Boreperioden antas å vare i ca. 3 måneder, men avsluttes senest 30. september. Vi informerer og vil ha dialog med Forollhogna nasjonalpark angående aktivitet innenfor nasjonalparken.

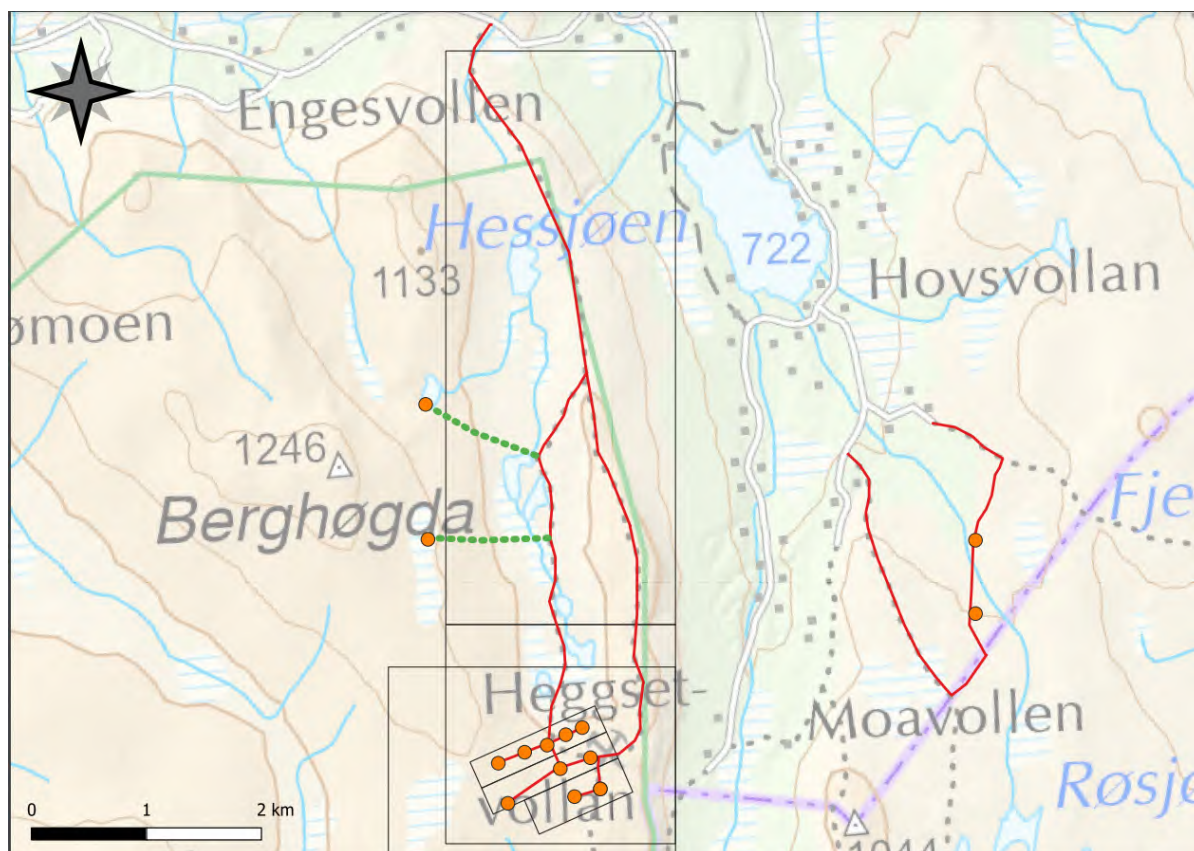

Fig. 1. Boreplasser er merket med orange sirkel. Bormaskin og ATV ferdes langs trasè markert med rød og grønn linje.

Kjerneboringene som er planlagt har til hensikt å følge opp indikasjoner fra tidligere arbeid. De aktuelle boresteder er merket med orange sirkler på fig. 1 og kan deles inn i hovedområdet Hessjøgruva/Heggsetvolla, to hull nærmere Berghøgda, samt to hull ved Storhovsbekken/Moavollen.

Capella Minerals Norway AS har leterettigheter ved Hessjøgruva og samarbeider med Hessjøgruva AS. Undersøkelsesrett ble utstedt av Direktoratet for mineralforvaltning i 2022, og Hessjøgruva AS

har hatt rettigheter siden 1982. Trasé er merket med rød linje, og samme kjørespor vil bli brukt ved hver tur. Selv om det er markert to forskjellige ruter vil man bruke kun én av de. Dette vil være ruten som forårsaker minst skade på terreng og vegetasjon – sannsynligvis langs den gamle tilgangsveien. Dette vil vurderes og hensyntas før inntransport. Vi er åpen for å gjøre endringer på trasé om kommune eller Forollhogna nasjonalpark har innspill på en mer hensiktsmessig løsning.

Det er planlagt to hull nær Berghøgda og tilgangsrute er markert med grønn stiplet linje i figur 1. Her vil man måtte fravike fra den gamle tilgangsveien for å komme seg til lokasjonene. Dette området faller også innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Ved Storhovsbekken/Moavollen er det også planlagt 2 hull. Det er nylig søkt om leterettigheter til Direktoratet for mineralforvaltning i dette området og de to hullene nær Berghøgda, men dette er ikke avklart per dags dato. Gjennomføring av disse hullene avhenger naturlig nok av positivt utfall på søknaden.

Borentreprenør er Arctic Drilling, og fig. 2 viser bilde av en borerigg som vil være lignende den vi vil bruke. Boringen vil foregå døgntkontinuerlige, med to skift à 12 timer på én borerigg. Bordiameter blir 5 cm. Ved boring trenger man vann som tilføres borhullet. Dette pumpes fra nærliggende vannkilde. Vannet som tilføres borhullet har funksjon som kjølevann, samt at det frakter opp finmalt bergart fra borkrona. Dette boreslammet dekanteres, samles opp og fraktes bort. Det rene spylevannet vil sige ned i grunnen. Ved avsluttet hull kappes casingen (metallrør) ved bakkenivå og hette skrues på. Kjernene blir transportert med ATV ned til veien, og videre til mellomlager før de blir transportert bort for analyse etter endt boring.

Fig. 2. Beltegående borerigg.

Boreselskapet vil ha HMS-tiltak i henhold til reglement. Avfall blir tatt vare på, borttransportert og avhendet på forskriftsmessig måte. Boreselskapet har utstyr i beredskap om uhell med oljesøl skulle være ute. Vi vil søke å oppfylle sikrings- og oppryddingsplikten i henhold til Mineralloven, og unngå forurensning og unødig skade på miljøet.

For Capella Minerals Norway AS
Trond Langeng, geolog
Tlf: 99500864
Epost: trondl@capellaminerals.com

Capella Minerals Norway AS
Smalgangen 3
0188 Oslo

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Generell informasjon om undersøkelsesrett etter
mineralloven kapitel 4 (statens mineraler)

Innhold

1 Innledning	3
2 Undersøkelsesarbeider som kan utføres med grunnlag i en undersøkelsesrett	3
3 Hva undersøkelsesretten ikke omfatter	3
4 Undersøkerens plikter etter mineralloven	4
4.1 Varslingsplikt ved undersøkelsesarbeider (mineralloven § 17)	4
4.2 Plikt til å stille sikkerhet overfor grunneier og bruker av grunnen (mineralloven § 21)	5
4.3 Varsomhetsplikt (mineralloven § 48)	5
4.4 Sikringsplikt (mineralloven § 49)	5
4.5 Oppryddingsplikt (mineralloven § 50)	5
4.6 Erstatningsplikt (mineralloven § 52)	5
4.7 Dekning av utgifter ved skjønn (mineralloven § 53)	5
4.8 Rapporteringsplikt (jf. forskrift til mineralloven § 1-4)	5

1 Innledning

I lovgivningen skilles det mellom mineraler eid av staten og mineraler eid av grunneier. Statens mineraler utgjør alle metaller med egenvekt 5 gram/cm³ eller høyere, og omfatter:

- krom, mangan, molybden, niob, vanadium, jern, nikkel, kobber, sink, sølv, gull, kobolt, bly, platina, tinn, zirkonium, wolfram, uran, kadmium og thorium og malmer av slike metaller, med unntak av alluvialt gull, som er grunneiers mineral.
- metallene titan og arsen, og malmer av disse
- magnetkis og svovelkis

Undersøkelser av statens mineraler er regulert i mineralloven kapittel 4.

Den som vil sikre seg rett til å undersøke forekomster av statens mineraler, må søke Direktoratet for mineralforvaltning (DMF).

2 Undersøkelsesarbeider som kan utføres med grunnlag i en undersøkelsesrett

Mineralloven § 19 angir hvilke undersøkelsesarbeider som undersøker kan utføre med grunnlag i undersøkelsesrett til statens mineraler.

Det er kun undersøkelsesarbeider som er «nødvendige» som er tillatt. Nødvendigheten knytter seg til formålet med undersøkelsene, som er å vurdere om det finnes en forekomst av mineraler med en slik rikholdighet, størrelse og beskaffenhet at den kan antas å være drivverdig eller å bli drivverdig innen rimelig tid.

Sprengning og graving i bakken vil være typiske arbeider som omfattes av undersøkelsesretten. Også arbeider som innebærer geofysiske undersøkelser foretatt med bruk av helikopter/fly, bakkegeofysikk, innsamling av prøver og diamantboringer vil i utgangspunktet omfattes av retten.

Begrensingen for arbeidene ligger i inngrepet i grunnen, jf. § 19 annet ledd. For gjennomføring av aktiviteter som innebærer inngrep i grunnen som kan medføre vesentlig skade, kreves samtykke fra grunneier i tillegg til undersøkelsesretten. Dersom ikke samtykke oppnås, kan det søkes om ekspropriasjon etter mineralloven § 38.

Undersøkelsesretten omfatter videre nødvendig tilgang til grunnen for å foreta undersøkelsene, herunder midlertidig lagringsplass til for eksempel utstyr og prøver.

3 Hva undersøkelsesretten ikke omfatter

- **En undersøkelsesrett gir ikke rett til å utvinne og/eller nyttiggjøre seg forekomsten.** Til dette kreves det utvinningsrett. Gjelder uttaket mer enn 10 000 m³ masse, eller uttak av naturstein, kreves i tillegg driftskonsesjon etter § 43.
- **I Finnmark gir ikke undersøkelsesretten rett til å foreta undersøkelser eller prøveuttak** før DMF har gitt særskilt tillatelse til det, jf. mineralloven § 17.
- **Begrensninger i retten etter mineralloven § 47.**

Undersøkelsesretten gir ikke rett til undersøkelser i områder som omfattes av markaloven (lov 5. juni 2009 nr. 35).

Videre er det begrensninger i retten i de områder som er angitt i § 47 annet ledd. Her kreves i tillegg avtale med grunneier, brukere av grunnen og vedkommende myndighet. For første prioritets undersøkelsesrett kan DMF gi tillatelse etter søknad til undersøkelsesarbeider innenfor disse områdene. Ved slik tillatelse er samtykke etter annet ledd ikke nødvendig.

- **Undersøkeren har en selvstendig plikt til å overholde annet lovverk** uavhengig av tildelt undersøkelsesrett etter mineralloven. Før innehaver av en undersøkelsesrett kan iverksette undersøkelsesarbeider, må vedkommende selv kontakte relevant myndighet for å finne ut av eventuelle forbud eller begrensninger, eller hvilke tillatelser som eventuelt kreves innenfor undersøkelsesområdet. Tillatelser etter mineralloven erstatter ikke krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning jf. mineralloven § 5. Relevant lovgivning for andre nødvendige tillatelser kan være f.eks.:
 - Vannforskriften
 - Motorferdselloven
 - Plan- og bygningsloven (for eksempel ved «vesentlig terrenginngrep» etter § 20-1 k)
 - Kulturminneloven
 - Naturvernloven
- **Undersøkelsesretten omfatter ikke veirett.** Dette krever i utgangspunktet avtale med grunneier. I mangel av avtale kan det søkes om ekspropriasjon etter § 38.
- **Undersøkelsesretten omfatter ikke prøveuttak.** Med prøveuttak menes uttak som er nødvendig for å vurdere forekomstens drivverdighet. Prøveuttak inntil 2 000 m³ krever særskilt tillatelse av DMF, jf. § 20. Kjerneboringer og mindre prøver i overflaten som ledd i undersøkelsene anses ikke som prøveuttak. En vurdering av forekomstens form og størrelse avgjøres i første rekke av kjerneboringer og geofysikk, mens prøveuttak har som formål å undersøke forekomstens mineralske kvalitet, herunder om man kan lage ett eller flere salgbare produkter.

4 Undersøkerens plikter etter mineralloven

Minerallovens generelle plikter, som omhandles i det følgende, gjelder i tillegg til de eventuelle plikter som gis til undersøker i form av enkeltvedtak i henhold til bestemmelsene i mineralloven kapittel 12.

4.1 Varslingsplikt ved undersøkelsesarbeider (mineralloven § 18)

Undersøker skal skriftlig varsle DMF, grunneieren og brukeren av grunnen om undersøkelsene før arbeidene igangsettes. DMF skal varsle kommunen, fylkeskommunen og fylkesmannen.

Stortinget vedtok 11. juni 2021 endringer i mineralloven. Varslingfristen for undersøkelsesarbeider endres fra tre uker til to måneder, med virkning fra 1. juli 2021.

I Finnmark skal undersøker i tillegg skriftlig varsle Sametinget, fylkesmannen, og distriktsstyret for reindriften. Når det er praktisk mulig, skal siidaene, jf. reindrifftsloven § 51, varsles muntlig.

Varslet skal inneholde en plan for arbeidene og for atkomsten til og i undersøkelsesområdet, en redegjørelse for mulige skader som kan oppstå og for hvilke tiltak som skal settes i verk for å hindre slike skader.

4.2 Plikt til å stille sikkerhet overfor grunneier og bruker av grunnen (mineralloven § 21)

Hvis eieren eller brukeren av grunnen krever det, skal undersøkeren stille sikkerhet for kostnader til sikringstiltak etter § 49, opprydding etter § 50 og for det ansvaret som kan oppstå etter § 52, dvs. ansvar for skade som arbeidene påfører grunnen, bygninger eller anlegg, samt den ulempe som påføres grunneieren eller brukeren av grunnen.

Twist om omfanget av sikkerhetsstillelsen avgjøres ved skjønn, jf. § 53. Før slik twist er avgjort, må undersøkelser ikke finne sted uten skjønnsrettens samtykke.

4.3 Varsomhetsplikt (mineralloven § 48)

Arbeider etter mineralloven skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig, og slik at arbeidene ikke fører til unødvendig forurensning eller unødvendig skade på miljøet.

4.4 Sikringsplikt (mineralloven § 49)

Undersøker av mineralforekomster skal iverksette og vedlikeholde sikringstiltak for hele området slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Området skal være varig sikret når arbeidene avsluttes.

4.5 Oppryddingsplikt (mineralloven § 50)

Undersøker skal sørge for forsvarlig opprydding av området mens arbeidene pågår og etter at disse er avsluttet. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

4.6 Erstatningsplikt (mineralloven § 52)

Undersøker plikter uten hensyn til skyld å erstatte skade som arbeidene påfører grunnen, bygninger eller anlegg. Dette gjelder tilsvarende for den ulempe som påføres grunneieren eller brukeren av grunnen.

Twist om krav om erstatning avgjøres ved skjønn, jf. § 53.

4.7 Dekning av utgifter ved skjønn (mineralloven § 53)

Nødvendige utgifter som etter lovverket er forbundet med et skjønn etter §§ 21, 32, 52 og 57 dekkes av undersøkeren. Ved overskjønn gjelder likevel lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker § 54 a.

Skjønnsretten kan foreta de granskinger av eiendommen som skjønnsretten finner nødvendig. Volder granskingen tap eller ulempe, fastsettes erstatningen for dette under skjønnet

4.8 Rapporteringsplikt (jf. forskrift til mineralloven § 1-4)

Undersøker skal sende undersøkelsesrapport, måledata og prøvemateriale til DMF når undersøkelsene er ferdige og senest seks måneder etter at undersøkelsesretten er opphørt.

Dersom særlige grunner foreligger, kan DMF, etter søknad, forlenge fristen med inntil seks måneder. Innlevert materiale kan ikke gjøres offentlig mens undersøker har bergrettigheter i området.

For utfyllende informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter og veiledere, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Najonaparkstyret for Forollhogna
Eli G. Nisja
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref

Vår ref
2023/728-8

Saksbehandler
Laila Kokkvoll

Dato
29.03.2023

Vedtak - motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring

Formannskapetets behandling av sak 31/2023 i møte 28.03.2023 :

Behandling

Habilitetsvurdering:

Arve Hitterdal (FrHo) ba utvalget om å ta en habilitetsvurdering ved behandling av saken, med følgende begrunnelse: "Som styrerepresentant i Hessjøgruva AS ønsker jeg å få min habilitet vurdert."
.

Habilitetsvurdering:

Petter Almås (AP) ba utvalget om å ta en habilitetsvurdering ved behandling av saken, med følgende begrunnelse: " .".

Habilitetsvurdering:

Arve Hitterdal (FrHo) var inhabil.

Habilitetsvurdering:

Petter Almås (AP) var inhabil.

Avstemming:

Innstilling:

Med hjemmel i motorferdselsforskriftens §6 gis Capella Minerals Norway AS, herved dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Dette tillates i forbindelse med kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, Berghøgda og

Storhovsbekken/Moavollen. Kjøring skal foregå etter angitte traseer vist på fig.1.

Tillatelse gies for perioden 20. mai til og med 30. september 2023.

Kjøring kan bare foregå når føret tillates det (tørt) og kostnader i forbindelse med evt.

miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

Capella Minerals Norway AS må innrette seg etter vedtak fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna, samt innhente tillatelse fra grunneier, før kjøring.

For forslaget stemte 5: Dag Knudsen (AP), Jan Arild Sivertsgård (AP), Olav Halvor Megård (PP), Liv Rønning (SP), Per Langeng (SP)

Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak

Med hjemmel i motorferdselsforskriftens §6 gis Capella Minerals Norway AS, herved dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Dette tillates i forbindelse med kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, Berghøgda og

Storhovsbekken/Moavollen. Kjøring skal foregå etter angitte traseer vist på fig.1.

Tillatelse gies for perioden 20. mai til og med 30. september 2023.

Kjøring kan bare foregå når føret tillates det (tørt) og kostnader i forbindelse med evt.

miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

Capella Minerals Norway AS må innrette seg etter vedtak fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna, samt innhente tillatelse fra grunneier, før kjøring.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket, jf. forvaltningsloven §28. Klagefristen er tre uker fra du har mottatt vedtaket. Begrunnet klage sendes til epost@holtalen.kommune.no

Med hilsen**Holtålen kommune**

Laila Kokkvoll
Konsulent
Kultur - og næring

Dokumentet er elektronisk og sendes derfor uten signatur.

Vedlegg

- 1 Samlet saksfremstilling - Motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E- post: sftlpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 41 33 07 95 /
+47 73 19 91 96
hans.bull@statsforvalteren.no

Capella Minerals AS v/Trond Langeng

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2023/2873-0 432.3

Deres ref.

Dato 31.03.2023

Nasjonalparkstyret for Forollhogna - ber om tilleggsopplysninger i forbindelse med søknad om kjerneboring

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt oversendelse av søknad om kjerneboring fra Holtålen kommune datert 29.03.23. Saken skal behandles etter forskrift om Forollhogna nasjonalpark. Det vises forøvrig til gjennomført forhåndskonferanse den 28.02.23 med tiltakshaver i forbindelse med søknaden.

I forbindelse med søknad bes det om mer opplysninger om det som fremgår i søknad om vannforsyning til kjølevann tilknyttet boreaktivitet.

- Hvilke vannforekomster er tenkt benyttet?
- Tenkt utstyr som skal benyttes til pumpeaktivitet
- Opplysninger/betrakninger om mengde vann som kreves (enheter) i forbindelse med kjøling.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

ÅLEN FJELLSTYRE

M Ø T E B O K

Sak nr. 7/2023 behandlet i fjellstyremøte 13.04.23

Arkiv:

Styremedlemmer til stede: Bjørg H. Skjerdingsstad, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall: Steinar Trondsethås og Inge E. Danielsen

Saksbehandler: Petter Almås

HESJEDAL STATSALLMENNING: SØKNAD FRA CAPELLA MINERALS OM MOTORFERDSEL I FORBINDELSE MED KJERNEBORING I HESSJØFELTET

Vedlagte dokumenter:

1. Varsel om undersøkelsesarbeider fra Direktoratet for mineralforvaltning, datert 27.02.2023
2. Melding om vedtak fra Holtålen kommune, datert 28.03.2023

Bakgrunn for saken:

Capella Minerals Norway AS har søkt Holtålen kommune om motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring ved Hessjøgruva. Fjellstyret har med hjemmel i §12 i Fjelloven myndighet som rettighetshaver til å forby eller redusere motorferdsel i statsallmenning. Saken tas derfor opp til behandling.

I søknaden til kommunen er det beskrevet at det planlegges kjerneboring med en samlet lengde på opptil 5.000 meter ved og rundt Hessjøgruva med oppstart 20. mai. Det søkes om tillatelse til å benytte en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Boreperioden antas å vare i ca. 3 måneder, og skal avsluttes senest 30. september.

Kjerneboringen som skal gjennomføres har til hensikt å følge opp indikasjoner fra tidligere arbeid. De aktuelle borstedene er markert på vedlagte kart, og kan deles inn i hovedområdet Hessjøgruva/Heggsetvollan, to hull nærmere Berghøgda, samt to hull ved Storhovsbekken/Moavollen. På kartet er trase merket med rød linje. Det skisseres døgkontinuerlig boring med to skift a. 12 timer på en borerigg. Det skal pumpes vann fra nærliggende vannkilde til boringen.

Fig. 1. Borplasser er markert med orange sirkel. Bormaskin og ATV ferdes langs trase markert med rød og grønn linje.

Holtålen kommune har ved politisk behandling 28.03.2023 fattet følgende vedtak om saken:

«Med hjemmel i motorferdselsforskriftens §6 gis Capella Minerals Norway AS, herved dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Dette tillates i forbindelse med kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, Berghøgda og Storchovsbekken/Moavollen.

Kjøring skal foregå etter angitte traseer vist på fig.1.

Tillatelse gies for perioden 20. mai til og med 30. september 2023.

Kjøring kan bare foregå når føret tillates det (tørt) og kostnader i forbindelse med evt. miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

Capella Minerals Norway AS må innrette seg etter vedtak fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna, samt innhente tillatelse fra grunneier, før kjøring.»

Vurdering:

Ålen fjellstyre er rettighetshaver i området den omsøkte borevirksomheten og den medfølgende motorferdselen skal foregå. I området er det fra tidligere spor etter ferdsel i forbindelse med bore-virksomhet. Det synes derfor å være en god løsning å benytte de samme traseene som ble brukt tidligere.

Gruvdalen er hele året, og spesielt sommerstid et attraktivt tur- og friluftsområde. I tillegg er det et viktig beiteområde for sau. Den omsøkte aktiviteten er tidsbegrenset, men vil påvirke store deler av barmarkssesongen/beitesesongen 2023. Til tross for dette, tror en at den planlagte aktiviteten ikke vil medføre for store ulemper for landbruks- og friluftinteressene. Det vil likevel være viktig at en unngår konflikter med disse interessene.

Motorferdsel på barmark er i lovverket strengt regulert, mye på grunn av potensialet for skade på terreng og miljø. Det er dermed ferdsel som må foregå aktsomt. For fjellstyret er dette viktig, og det vises til søknaden der det av tiltakshaver uttrykkes at en vil unngå forurensing

og unødig skade på miljøet.

I saksutredningen fra kommunen vises det til at det er avholdt en forhåndskonferanse mellom Hessjøgruva AS, Capella minerals og nasjonalparkforvaltere om saken. Det ble der skissert at nasjonalparkstyret skal behandle saken i styremøte 8. mai 2023. Det skal videre gjennomføres en befaring med nasjonalparkstyret 21. juni omkring de skisserte bore-plassene nærmest Berghøgda.

I henhold til Fjelloven §12 skal Statskog høres før fjellstyret fatter vedtak om begrensninger knyttet til motorferdsel. Statskog har varslet at de stiller seg bak saksbehandlers vurderinger i innstillingen til saken.

Vurderinger etter Naturmangfoldlovens §8-12:

§8 Kunnskapsgrunnlaget: Kommunens saksutredning og fjellstyrets egne kunnskaper om området utgjør kunnskapsgrunnlaget for saken.

§9 Føre-var-prinsippet: Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse. Det anses som usannsynlig at tiltaket vil medføre vesentlig, alvorlig eller irreversibel skade på landskap, økosystemer, naturtyper og arter.

§10 Økosystemtilnærming og samlet belastning: Den samlede belastningen for økosystemet anses å være begrenset, da tiltaket er av tidsbegrenset karakter.

§11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Stilles som vilkår for tillatelse.

§12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Beltegående kjøretøy etter eksisterende kjørespor anses som forsvarlige.

Innstilling til vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til henvendelse fra Capella Minerals Norway AS om motorferdsel i forbindelse med planlagt kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre gir rettighetshavers tillatelse til omsøkt motorisert ferdsel i forbindelse med kjerneboring under følgende vilkår:
 - a. Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter traseer avmerket på kartet i søknaden. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.
 - b. Det oppfordres til å utvise hensyn for landbruks- og friluftslivsinteresser i området.
 - c. Kjøring skal kun forekomme når føret tillater det. Tilstanden på kjøretraseene/terrenget vil følges opp underveis av fjelloppsynet.
 - d. I henhold til Naturmangfoldloven §11 skal kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.
 - e. Tillatelse fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna er en forutsetning for motorferdsel i nasjonalparken.

Behandling:

Forslag til presisering/endring av punkt a. under forutsetninger: Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter trase som følger spor etter tidligere ferdsel i forbindelse med boring. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.

Innstillingen med forslag til endring av punkt a. ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til henvendelse fra Capella Minerals Norway AS om motorferdsel i forbindelse med planlagt kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre gir rettighetshavers tillatelse til omsøkt motorisert ferdsel i forbindelse med kjerneboring under følgende vilkår:
 - a. Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter trase som følger spor etter tidligere ferdsel i forbindelse med boring. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.
 - b. Det oppfordres til å utvise hensyn for landbruks- og friluftslivsinteresser i området.
 - c. Kjøring skal kun forekomme når føret tillater det. Tilstanden på kjøretrase/terrenget vil følges opp underveis av fjelloppsynet.
 - d. I henhold til Naturmangfoldloven §11 skal kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.
 - e. Tillatelse fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna er en forutsetning for motorferdsel i nasjonalparken.

ST 10/2023 Delegerete saker

Mary Storrøsæter
Frøsetåsen 11
7290 STØREN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2021/10851-0 432.2

Deres ref.

Dato 17.02.2023

Godkjenning av byggetegninger - Budalen landskapsvernområde - uthus på fritidseiendom gnr./bnr. 211/9 i Nybuslettet - Midtre Gauldal kommune

Vi visert til nasjonalparkstyret for Forollhogna sitt vedtak i sak 6/2022 den 11.2.2022 hvor det ble gitt dispensasjon fra verneforskriften for Budalen landskapsvernområde for riving gammelt uthus og oppføring av nytt uthus på fritidseiendom gnr. 211 bnr. 9 i Midtre Gauldal kommune.

I vedtaket ble satt vilkår om at før bygging kan skje skal nye målsatte tegninger med fasader, plantegninger og beskrivelse av fundament for nytt uthus sende til nasjonalparkstyret for godkjenning.

Nasjonalparkstyret har den 16.01.2023 og 15.02.2023 mottatt nye tegninger og opplysninger om mål på bygg, vinduer og dør, samt beskrivelse av fundamentering og plassering på tomta.

Godkjenning av nye byggetegninger og beskrivelser av nytt uthus behandles av nasjonalparkforvalter som **delegert sak 2/2023**.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter viser til vedtak i sak 6/2022, og godkjenner med dette byggetegninger for nytt uthus på fritidseiendom gnr. 211 bnr. 9 i Midtre Gauldal kommune.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen for nytt uthus:

- Bygget oppføres med følgende ytre mål: bredde 4,5 m og lengde 4,4 m slik at bygget blir innenfor 20 m² BYA.
- Utvendig panel skal være stående. Utformingen av uthuset skal være nøkternt slik at det framstår som uthus og ikke anneks til hytta.

- Vinduer har målene 99 cm x 89 cm og dør 79 cm x 200 cm.
- Fargebruk på vegger, kledninger rundt vinduer og dør skal være i dempet farge.
- Mønet vendes inn mot tunet slik opprinnelig uthus stod, og taket tekkes med materialer slik at det framstår med dempet farge.
- Uthuset settes på støpte pilarer

Ellers gjelder øvrige vilkår i vedtak i sak 6/2022, jf. vedlegg.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, og i tråd med nasjonalparkstyret sitt delegeringsreglement av 15.06.2020.

Begrunnelse:

Det ble gitt dispensasjon for utvidelse av uthuset for inntil 20 m², og oversendte opplysninger viser at nytt uthus er innenfor den gitt dispensasjonen. Ellers gjelder de vilkår og begrunnelse som ble gitt i vedtak i nasjonalparkstyret sin sak 6/2022.

Vi gjør oppmerksom på at byggetiltaket kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Midtre Gauldal kommune, og kopi av vedtaket sendes derfor til kommunen. Vi gjør også oppmerksom på at byggetiltaket vil kunne bli kontrollert at SNO som er verneforvaltningens tilsynsorgan.

Minner også om vilkår nr. 5 i sak 6/2022 om innsending av bilder som dokumentasjon på gjennomført byggetiltak. Bildene må vise alle fasader på bygget og plasseringen i forhold til øvrige bygg på tomte.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev med melding om vedtak (§ 29).

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Budalen landskapsvernområde - søknad om riving av uthus og oppføring av nytt uthus på fritidseiendom i Synnerdalen - søker: Mary Storrøsæter.

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag
Midtre Gauldal kommune

Postboks 2600
Rørosveien 11

7734
7290

STEINKJER
STØREN

Singsås Veste Beitelag v/ Hans Christian Høen
Fordalsveien 538
7387 SINGSÅS

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2023/3976-2

Deres ref.

Dato 29.03.2023

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for drift av saltsteinplasser og egen bu - 2023-2024

Vi viser til mottatt søknad av 28.03.2023 om bruk av snøscooter for uttransport av saltstein i beitelagets beiteområde innenfor Forollhogna nasjonalpark, samt transport for tilsyn og vedlikehold av bu på vestsiden av Fora ved Meiåan. Viser også til søknad av 29.04.2021 om bytte av saltsteinkasse til saltsteinautomat.

Saksopplysninger

Singsås Vestre Beitelag SA søker om en ny flerårig tillatelse for bruk av snøscooter for utkjøring av saltstein i eget beiteområde, samt drift av beitelagets bu innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vi søker om tillatelse for å kjøre ut saltstein i Forollhogna Nasjonalpark, med snøskuter. Vi har noen saltsteinplasser like inntil nasjonalparkgrensa.

Og om å holde tilsyn og vedlikehold med ei hytte som ligger på vestsiden av Fora ved Meiåan.

Transporten vil i hovedsak skje etter påske, eller før påske, avgjørende når påska er, men senest 15. april. Kjøreruter vil i hovedsak skje i egnede skitraseer som andre kan bruke. Antallet snøskutere som er ute vil bero på hvor mye som skal ut, men vi vil prøve å begrense antallet snøskutere.

Turer som avviker angående tidsperiode vil bli varslet i forkant.

Se kart for plassering av hytte og saltsteinplasser.

Det følger kart med søknaden som viser plasseringen av 3 saltsteinautomatene og hytta på vestsiden av Fora ved Meiåan.

Beitelaget søkte i april 2021 søkt om utskifting av saltsteinkasser til saltsteinautomater for saltsteinplassene innenfor nasjonalparken. Behandling av saken har avvartet flere

saksopplysninger. Saken svares ut i eget brev, men behovet for transport vurderes sammen med søknaden om utkjøring av saltstein.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskrift og myndighet

Motorferdsel i Forollhogna nasjonalpark er i utgangspunktet forbudt, men kan etter søknad tillatelse til nødvendige formål, jfr. verneforskrift og forvaltningsplan for nasjonalparken.

Tillatelse til nødvendig transport av ved, materialer mm til eksisterende setre, buer og hytter kan tillatelse på snødekt mark, jf. § 3, pkt. 5.3 bokstav a), og er omtalt i kapittel 4.4.2 i forvaltningsplanen for nasjonalparken. Nasjonalstyret har til nå hatt en forvaltningspraksisen at det er blitt gitt *inntil* 3 turer pr. bu for dette transportformålet

Tillatelse til utkjøring av saltstein er hjemlet i forskriften for Forollhogna nasjonalpark, § 3, pkt. 5.3 bokstav c). Videre er det i forvaltningsplanen for Forollhogna gjort en avklaring om at det kan gis flerårige tillatelser til formålet når det er utføres i organisert opplegg.

Videre er det i forvaltningsplanen gitt en føring om at det ikke kan forventes at det gis tillatelser etter 15. april.

Med bakgrunn i tidligere behandlinger av søknader fra både Singsås Vestre Beitelag og andre beitelag kan denne søknaden behandles administrativt av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet av 15.06.2020.

Søknaden er behandlet som delegert sak **DV 3/2023**, og refereres for nasjonalparkstyret

Vurderinger

Bruk av snøscooter for uttransport av saltstein til godkjente saltsteinsplasser regnes som et nødvendig tiltak i landbruksnæring. Omsøkte transport er av begrenset omfang, og er samordnet gjennom beitelaget. Beitelaget har tidligere hatt flerårig tillatelse etter verneforskriften for utkjøring av saltstein. Søknaden om utskifting av saltsteinkasser til saltsteinautomater vil bli svart opp i egen sak, men transportoppdraget vil naturlig utføres i forbindelse med utkjøring av saltsteinene.

Det er ikke i søknaden spesifisert for hvor mange år det søkes om. Nasjonalparkforvalter velger derfor å synkronisere tillatelsen til Singsås Vestre Beitelag med øvrige flerårige tillatelser for utkjøring av saltstein gitt til andre beitelag innenfor nasjonalparken.

For nødvendig transport av ved, utstyr, materialer til vedlikehold etc. til hytter og buer er det ønskelig at dette skjer med snøscooter på godt snødekt mark vinterstid av hensyn til

terrengslitasje. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommende overfor søknader om slik transport som har et rimelig omfang, og det transportoppdragene med utkjøring av saltstein og drift av beitelagets bu samordnes så langt det lar seg gjøre for å holde den motoriserte ferdsel nede på et minimum.

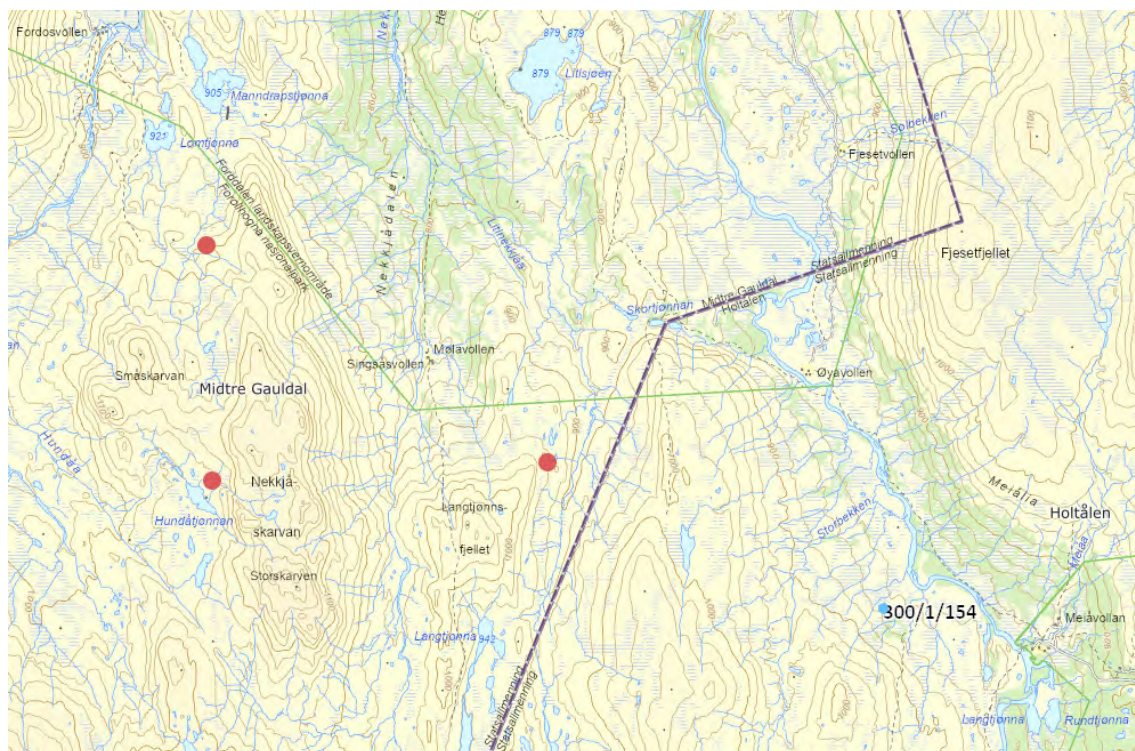
Vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Singsås Vestre Beitelag SA ved Hans Christian Høen dispensasjon fra Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter for hhv. utkjøring av saltstein til eget beiteområde og drift av egen bu innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Dispensasjonen gjelder for bruk av snøscooter for 2023 til og med vinteren 2023/-24.

Vilkår

- Tillatelsen gjelder for kjøring på godt snødekt mark fram til 15. april det enkelte år for transport av hhv:
 - Utkjøring av saltstein, samt utskifting av saltsteinkasse til -automat på saltsteinplassene til beitelaget, markerte røde prikker.
 - Drift og tilsyn av egen bu 300/1/154, markert blå prikk .

- Transporten knyttet til saltsteinplassene skal samarordnes og begrenses til det nødvendige, og det skal benyttes korteste og mest hensiktsmessige trasé for transportoppdraget. Transportoppdraget skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet for øvrig, og det skal utvises særlig hensyn til villrein.
- Det gis inntil 3 turer til beitelagtes bu, og transporten skal så langt det lar seg gjøre samordnes med utkjøringen til saltsteinplassene.
- Det skal føres kjørebok. Originalt kjørebok og denne tillatelsen (gjerne kopi) skal medbringes under transport og vises på forlangende fra politi eller oppsyn. Kopi av kjørebok skal på forespørsel sende inn til nasjonalparkstyret.
- Søker – Singsås Vestre Beitelag SA ved Hans Christian Høen er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen overholdes.

Hjemmel for vedtaket

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a) nødvendig transport av ved, materialer mm til eksisterende buer og c) for utkjøring av saltstein.

Søknaden behandles administrativt av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet av 15.6.2020.

Begrunnelse

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden gjelder nyttetransport for landbruksnæring i utmark, og at det i forvaltningsplanen er gitt føringer for utkjøring av saltstein. Omsøkte transport til beitelagets bu vurderes å inngå som en del av tilretteleggingen for næringsutøvelse. Søknaden er i tråd med gitt retningslinjer og gjeldene forvaltningspraksis for verneområdet.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og forventes å ha kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Kjørebok - Singsås Vestre Beitelag - 2023-2024

Kopi til:

Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Ålen fjellstyre			
Singsås fjellstyre			
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Per Ousten
e-post: prousten@bbnett.no

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2023/4132-0 432.3

Deres ref.

Dato 11.04.2023

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av snøscooter for frakt av ved til bu ved Forollsjøen

Vi viser til e-post av 31.03.2023 hvor det søkes om en tur med snøscooter for frakt av ved til bu ved Forollsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark i Os kommune.

Saksopplysninger

Per Ousten søker om bruk av snøscooter for transport av ved til egen bu ved Forollsjøen innenfor Forollhogna nasjonalpark:

Søker om å bruke snøscooter til frakt av ved til vår bu ved Forollsjøen.
Kjøring vil foregå langs veien fra Kløftåsen og inn til Forollsjøen før den 15. april.

Med hilsen
Per Ousten

Hjemmelsgrunnlag – verneforskrift og naturmangfoldloven (NML)

Verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark

Formålet, § 2, med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdselen til det strengt nødvendige. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. verneforskriftens § 3, punkt 5.1: «*Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.*» Ifølge verneforskriftens § 3, punkt 5.3, bokstav a) heter det at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til setre, buer og hytter på snødekt mark.

I forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark, kap. 4.4.2 er det gjort en avklaring om at det er ønskelig at mest mulig at nødvendig transport av ved, utstyr, materialer til vedlikehold mm. til setrer, hytter og buer skjer med snøscooter på godt snødekt mark vinterstid, og at transportoppdraget skal være utført innen 15. april av hensyn til kalvingstiden hos villreinen.

Myndighet

Motorferdsel innenfor nasjonalparken skal behandles etter verneforskriften hvor nasjonalparkstyret har myndighet. Videre skal søknader om motorferdsel også behandles etter motorferdselforskriften hvor kommunene er myndighet.

Med bakgrunn i tidligere behandlinger av søknader for samme transportformål fra både fjellstyrer og private kan denne søknaden behandles administrativt av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet av 15.06.2020.

Søknaden er behandlet som delegert sak, og refereres for nasjonalparkstyret.

Vurderinger

Det nærmere seg nå kalvingstid for villreinen, og områdene innerst i Vangrøftdalen og ved Forollsjøen er en del av villreinens kalvingsområder og områdene her har også være bruk siste år. Det skal derfor utøves stor varsomhet ved all ferdsel - også motorisert ferdsel i området. Siste kjøredag er derfor satt til 15.april, og tillatelses til kjøring etter den tid kan ikke regnes med i dette området.

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet vurderes å være godt nok kjent for å kunne behandle søknaden, og det settes vilkår for å begrense forstyrrelser og ulemper på naturmiljøet. Formålet med transportoppdraget må betraktes som nødvendig og at det er bedre at det gjennomføres på godt snødekt mark enn barmark. Transportoppdraget er også svært begrenset.

Ved gjennomføring av transport ved de gitt vilkår vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil medføre uheldig presedens for nasjonalparken eller andre verneområder.

Vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Per Ousten dispensasjon fra verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 for bruk av snøscooter for transport av ved til egen bu ved Forollsjøen, Os kommune.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for 1 tur/retur med snøscooter m/slede langs Fjellveien fra Kløftåsen til egen bu ved Forollsjøen for perioden fra vedtaksdato til og med 15.april 2023.
2. Transport kan utføres av Per Ousten.
3. Transporten skal begrenses til det nødvendige og foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Det skal utvises særlig hensyn til villrein.
4. Denne dispensasjonen skal medbringes under transport og fremvises på til oppsyn, politi ved forespørsel.

Hjemmel:

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskriften for Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.3 bokstav a.

Søknaden behandles administrativt av nasjonalparkforvalter som delegert sak nr. **4/2023**, jfr. delegeringsreglement av 15.06.2020, og refereres for nasjonalparkstyret.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på de føringer som er gitt i forvaltningsplanen for nasjonalparken med hensyn til bruk av snøscooter for nødvendig transport av ved til bu i fjellet innenfor nasjonalparken på godt snødekt mark, samt etablert forvaltningspraksis. Søker har i 2018 og 2020 hatt tilsvarende tillatelse, og transportbehovet 1 tur/retur annet hvert år er vurdert å være av begrenset omfang. Det settes vilkår om hensyn til naturmiljøet og særlig hensynet til villrein, og det vurderes derfor at transportoppdraget kan gjennomføres uten at det vil påføre naturmiljøet og verneverdiene nevneverdige ulemper og skader. Tillatelse vurderes heller ikke å medføre uheldig presedens for nasjonalparken eller andre tilsvarende verneområder.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan forby eller begrense motorisert ferdsel på egen eiendom, jf. motorferdselsloven §10, samt at det er nødvendig å innhente tillatelse etter motorferdselforskriften hvor Os kommune er myndighet.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Os kommune
Statsforvalteren i Innlandet

Rytrøa 14
Postboks 987

2550
2604

OS I ØSTERDALEN
LILLEHAMMER

Tynset kommune v/Kristian Lund Vang

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2023/4594-0

Deres ref.

Dato 14.04.2023

Innvilget - Forollhogna nasjonalpark - søknad om bruk av snøskuter for frakt av nødvendig materiale til 3 kommunale buer - Tynset kommune

Vi viser til tlf-samtale, samt innsendt søknad pr. epost av 14.04.23 om tillatelse til bruk av snøscooter for frakt av nødvendig materiale til vedlikeholdarbeid på 3 kommunaleide buer i Forollhogna nasjonalpark i Tynset kommune. Søknaden er behandlet administrativt av nasjonalparkforvalter som DV-sak 5/2023. Saken referes for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Saksopplysninger

Tynset kommune har etter befaring 12.04.23 avdekket akutt behov for å skifte brannplater/røykrør på buene Enmolægeret, Tjuvholtet og Søndre Y-Tjønna, samt et vindu i forbindelse med fukt/råte ved y-tjønna.

Kvikne utmarksråd bistår i jobben, slik at det naturfaglige og sikkerhetsmessige ivaretas. Det er behov for å kjøre med to skutere, inn til buene t.o.m 20.april 2023.04.14. Mulig mannskapet skal overnatte innenfor omsøkte tidsperiode, kommer an på tidsbruken på prosjektet.

Kjørerute: Fra parkering på Bjørklund (Kvikne) og følger deretter skutertrase- plasseterveien - mot grønttjønna, før en tar av etter bommen ved grønttjønna og kjører mot enmolægeret – videre til de andre buene.

Det opplyses pr. telefon at buene vil kunne bli stengt av hensyn til brannsikkerhet dersom ikke vedlikeholdarbeidet ikke blir utført innen rimelig tid.

Vedtak:

«Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Tynset kommune dispensasjon fra § 3, punkt 5.1 i verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark, for nødvendig transport av materiale i forbindelse med vedlikeholdarbeid på buene Enmolægeret, Tjuvholtet og Søndre Y-tjønna.

Vilkår for tillatelsen:

1. Tillatelsen gjelder for 1 tur med inntil 2 snøscootere pr. bu t.o.m 20.04.2023 i regi av Tynset kommune som oppdragsgiver.
2. Transporten skal foregå i beskrevet trasè; plasseterveien - mot grøntjønna, før en tar av etter bommen ved grøntjønna og kjører mot Enmolægeret – videre til de andre buene. Motorisert ferdsel skal begrenses til det nødvendige for å gjennomføre vedlikeholdsarbeidet.
3. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv som er i en sårbar periode på vårvinteren, og det skal utvises særlig aktsomhet når det gjelder å unngå forstyrrelse av villreinen. Dersom det er tilhold av fostringsflokker i området, må kjøringen avventes.
4. Lokalt fjelloppsyn skal bistå i oppdraget.
5. Det skal føres kjørebok for transportoppdragene og både denne tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transportoppdraget og vises til oppsyn, politi ved forespørsel.

Hjemmel:

Tillatelsen til motorisert ferdsel er gitt med hjemmel i Forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark, § 3 pkt. 5.3 bokstav a).

Søknaden behandles administrativt av nasjonalparkforvalter, jf. delegeringsreglementet av 15.6.2020.

Begrunnelse:

På grunn av værforholdene i fjellet tidligere denne vinteren har det vært vanskelig å få gjennomført planlagt tilsyn og vedlikeholdsarbeid før 15. april. Tiltaket omfatter et begrenset transportoppdrag og innendørs vedlikehold som ikke skaper støy og forstyrrelser i fjellet.

Transportoppdraget vil bli utført av mannskap som er lokalkjente i fjellområdet og som har kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget. Videre forventes det at transportoppdragene samordnes så langt det lar seg gjøre for å holde den motoriserte ferdselen i fjellet nede på et minimum.

Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Det gjøres oppmerksom på at vanlig vedlikehold, dvs. bytte likt mot likt ikke er søknadspliktige tiltak jf. verneforskrift. Utskiftninger av vinduer skal ikke medføre fasadeendringer. Det bes derfor om at tiltak om utskifting av vinduer og øvrige tiltak dokumenteres med før- og etterbilder som sendes nasjonalparkstyret til orientering.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 DV5 - 14.04 Tynset Kommune - Kjørebok

Kopi til:

Tynset kommune

Statsforvalteren i Innlandet

Kvikne Utmarksråd

Postboks 987

2500

2604

TYNSET

LILLEHAMMER

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftilpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 41 33 07 95 /
+47 73 19 91 96
eli.nisja@statsforvalteren.no

NTNU ved Torbjørn Ekrem
e-post: torbjorn.ekrem@ntnu.no

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2023/4834-2

Deres ref.

Dato 21.04.2023

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark og Budalen landskapsvernområde - midlertidige feltinstallasjoner tilknyttet et forskningsprosjekt - 2023.

Vi viser til e-post av 07.03.2023 om orientering om din deltakelse i et europeisk forskningsprosjekt om bl.a. undersøkelser av insektsamfunn med feltarbeid innenfor Budalsområdet.

Saksopplysninger

Utdrag fra søknaden:

Som dere forstod av eposten til Berit Broen, ønsker vi som en del av det europeiske forskningsprosjekt [Biodiversity Genomics Europe](#) å samle insekter i området fra Storbekkeøya i landskapsvernområdet til Grønlibekken i ytterkant av Forollhogna nasjonalpark. Insektene skal samles med Malaisetelt (teltefeller på ca. 2x3 m) og vi ønsker å sette opp to feller per stasjon (se tabellen nedenfor). Fellene fanger flygende insekter og preserverer dem i en beholder som byttes ut hver 1-2 uker. Fellene ønskes settes opp så snart snøforhold gjør det mulig og veien inn i landskapsvernområdet er åpen for biltrafikk. Likeledes tas de ned når vekstsesongen er over, helst før snøen kommer.

Gjennom prosjektet vil DNA fra insektene isoleres og benyttes til DNA-basert identifisering. Hensikten er å sammenligne insektsamfunn langs en høydegradient for å få et utgangspunkt for overvåkning av endringer knyttet til klimaforandringer. Budalen er et attraktivt område for dette, fordi det er relativt lett tilgjengelig på sommerstid, i rimelig kjøreavstand fra Trondheim, og har lokalbefolkning vi håper vil være interessert i å delta i aktiviteten. I tillegg er det god kjennskap til vegetasjon og kulturmark gjennom tidligere forskningsprosjekter (f.eks. DYLAN ledet at Gunnar Austrheim her ved Vitenskapsmuseet).

Jeg håper dere synes dette er interessant og at denne informasjonen er tilstrekkelig til å gi oss tillatelse til å sette opp feller og unntak fra vernebestemmelsene i nasjonalparken.

Beste hilsen
Torbjørn

Det er i søknaden oppgitt koordinater for forsøksfeltene, og to felter ligger innenfor hhv. Budalen landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark.

Søker har vært i dialog med skolen i Budal som er positive til å delta i prosjektet.

Videre har Budal fjellstyre den 14. mars behandlet søknaden og gitt tillatelse til tiltaket med vilkår om dialog med seterbrukere og andre berørte parter mht. plassering av fellene i felt, og videre at fellene må oppføres og skjøttes slik at verken vilt eller beitedyr kan komme til skade ved nære kontakt med installasjonene.

Statskog som grunneier har gitt sin tillatelse dersom verken fjellstyret eller nasjonalparkstyret har innsigelser til tiltaket.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er, jf. §2 i verneforskriften:

- Å bevare et stort sammenhengende og i det vesentligste urørt fjellområde,
- Å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

I følge § 3 Vernebestemmelser, punkt 1.1 er området vernet mot tekniske inngrep av enhver art, som for eksempel oppføring og riving av bygninger, uttak, oppfylling mv. Vegetasjonen, herunder også døde trær og busker er vernet mot skade og ødeleggelse av enhver art.

Formålet med opprettelsen av Budalen landskapsvernområde er, jf. §2 i verneforskriften:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

I vernebestemmelsene § 3 heter det at «området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter ...» mm.

Forvaltningsplanene for både nasjonalparken og landskapsvernområdet gir retningslinjer for praktisering av vernebestemmelsene.

Verken verneforskrift eller forvaltningsplan har bestemmelser eller retningslinjer knyttet til forskningsprosjektet i nasjonalparken eller landskapsvernområdet. Tiltaket må behandles som en dispensasjon fra verneformålet etter naturmangfoldlovens § 48 1.ledd hvor det heter følgende: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Myndighet

Det har vært tilsvarende type søknader om bruk av mindre midlertidige «tekniske installasjoner» i forbindelse med forskningsprosjekter i regi av forskningsinstitusjoner, som nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til.

Med bakgrunn i tidligere forvaltningspraksisen, samt tiltakets enkelthet og begrensethet behandles søknaden administrativt av nasjonalparkforvalter. Dette er i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Vurderinger

Det søkes om bruk av forholdvis enkelt feltutstyr selv om det skal stå ut gjennom en hel barmarksesong innenfor verneområder.

Det vurderes som svært positivt at forsker her er i kontakt med skolen i Budal som blir med inn i noe av feltarbeidet. Videre er vi blitt kjent med at det skal lages noe informasjon omkring feltlokaliteten som skal plasseres ved Storbekkøya.

Budal fjellstyre har behandlet søknaden og gitt sin tillatelse med vilkår som skal ivareta beiteinteressene i området.

Nasjonalparkforvalter vurderer dette som relativt kurante tiltak i felt, og at det ikke skal være synlige spor når feltundersøkelsen er avsluttet, jf. de vilkår som settes..

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Torbjørn Ekrem, NTNU dispensasjon fra hhv Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 1.1 og Forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3, punkt 1.1 for midlertidige feltinstallasjoner tilknyttet et europeisk forskningsprosjekt.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for oppsetting av 2 stk. teltfeller (ca. 2 x 3m) av type Malaisetelt for innsamling av insekter på hver av lokalitet ved Grønlibekken innenfor Forollhogna nasjonalpark og Enlivollen innenfor Budalen landskapsvernområde, jf. kart.

2. Tillatelsen gjelder for feltsesongen 2023.
3. Teltfellene skal monteres på en skånsom måte slik at vegetasjon og naturmiljøet ikke skades.
4. Teltfellene må merkes med navn og kontaktinfo på eier, og med henvisning til info som skal settes opp ved Storbekkøya museumsseter.
5. Når feltsesongen er avsluttet skal alt feltutstyr demonteres og tas ut av verneområdene, og lokalitetene skal framstå som ved starten av feltsesongen.
6. Registering av arter skal legges inn i databasen Artsobservasjoner/Artskart slik at ny artskunnskap blir gjort tilgjengelig for både forvaltning og allmenheten.
7. Nasjonalparkstyret ber om en tilbakemelding når feltundersøkelsene er avsluttet, samt når det foreligger resultater fra forskningsprosjektet.

Hjemmel

Tillatelse til byggetiltaket og bruken av snøscooter for transport tilknyttet byggetiltaket er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 1.ledd.

Begrunnelse:

Det legges vekt på at feltundersøkelsene inngår i et europeisk forskningsprosjekt knyttet til klimaendringer, og dermed vil bidra til å øke kunnskapsgrunnlaget for både våre verneområder og på lang sikt kunne følge med endringer i norsk natur. Prosjektet er av stor faglig - og forvaltningsmessig interesse, og også av stor samfunnsinteresse.

Det er satt vilkår til tillatelsen for å begrense belastningen på naturmiljøet og i vareta verneverdiene i et langsiktig helhetsperspektiv.

Samlet sett vurderes feltundersøkelsene inkl. felle-teltene å være forholdvis små tekniske installasjoner som ikke vil kunne påvirke verneverdiene i særlig grad og heller ikke stride mot verneformålet for noen av verneområdene.

Det ansees ikke at denne tillatelsen vil kunne skape en negativ presedens for verken nasjonalparken eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndighet som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Vi ønsker lykke til med feltsesongen!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Budal fjellstyre
Statskog SF

Svartøya 19 a
Postboks 63 Sentrum

7290
7801

STØREN
NAMSOS

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/4653

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	11/2023	08.05.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om oppsetting av skilt på varde innenfor nasjonalparken

Nasjonalparkforvalter sitt forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna avslår søknaden om oppsetting av skilt med navn og høyde over havet på varden nord for Nørdre Sandfjellet innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 1.1 Vern mot inngrep i landskapet.

Begrunnelse:

Forollhogna nasjonalpark er en del av villreinens leveområder, og fjellområdet Nørdre Sandfjellet-Gruvhøgda-Sandfjellet (1258 moh.) ligger innenfor kjerneområdene for villreinen med kalvings- og oppvekstområder og viktige trekkområder.

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at tilrettelegging for friluftsliv ikke er et av formålene med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark, og dermed ikke i tråd med verken vernebestemmelser eller forvaltningsplan for nasjonalparken. Tiltaket er heller ikke i tråd med føringer og tiltak som er gitt i besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna.

Oppsetting av skilt på en varde med informasjon om navn og høyde er en tilrettelegging for turgåere, og ved å tillate dette tiltaket vil det kunne skape en ny forvaltningspraksis og en uønska presedens innenfor både Forollhogna nasjonalpark og andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksdokumenter (følger saken)

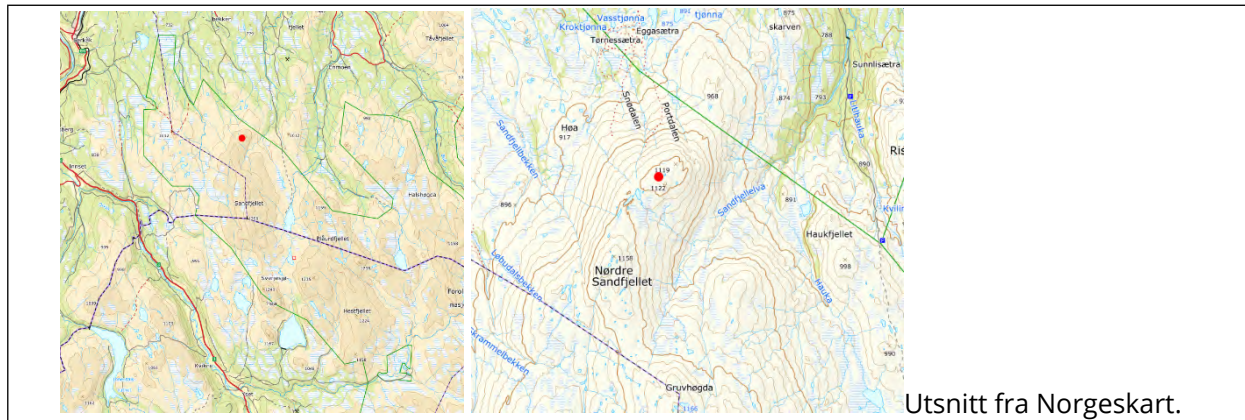
- 1 Søknad - Forollhogna nasjonalpark - oppsetting av skilt på varden på Sandfjellet

Andre saksdokumenter:

1. Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark, 2004.
2. Besøksstrategien for verneområde i Forollhogna, 2020.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har mottatt en søknad om oppsetting av et navneskilt på varde nord for Nørdre Sandfjellet innenfor Forollhogna nasjonalpark innenfor Midtre Gauldal kommune, jf. merket på kartutsnittet nedenfor.

Søknaden

Eistein Solberg, Soknedal tok kontakt med nasjonalparkforvalter pr. telefon med forespørsel om oppsetting av navneskilt på varden på Sandfjellet - høyde nord for Nørdre Sandfjellet. Begrunnelsen var at turgåere hadde henvend seg til han med spørsmål om både navn og høyde på toppen, og at han derfor ønsker å sette om et skilt med denne informasjonen på varden.

Nasjonalparkforvalter ba om at han sendte en skriftlig søknad om saken.

Søknaden ble mottatt den 15.04.2023 pr. epost:

Søker hermed om tillatelse til å feste en liten plakett på varden på Sandfjellet der det skal stå Sandfjellet og et lite underskilt med 1119 m o h.

Håper dette lar seg gjøre. Det vil være til stor nytte for ukjente turgåere.

Satser på en positiv avgjørelse fra dere.

Mvh. Eistein Solberg, Soknedal.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark heter det i § 2 at formålet med opprettelsen av nasjonalpark er:

- Å bevare et stort sammenhengende og i det vesentligste urørt fjellområde.
- Å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv.
- Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

I vernebestemmelsene § 3, punkt 1.1 heter det at *området vernet mot tekniske inngrep av enhver art*, som for eksempel ... bygging av bruer og klopper, *oppsetting av skilt*, merking av stuer og løyper o.l. Listen er ikke uttømmende.

I vernebestemmelsene punkt 1.2 og 1.3 er det oppgitt hvilke formål som det kan gis tillatelse til, men skilting og merking er ikke omfattet av disse formålene.

Søknaden må behandles som etter dispensasjonsbestemmelsene i naturmangfoldlovens (NML) § 48 hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I tillegg skal det gjøres vurderinger etter NML §§ 8-12.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken gir retningslinjer for praktisering av vernebestemmelsene. I forvaltningsplanen heter det at forvaltningsmyndigheten vil vurdere eventuell om det skal utarbeides en plan for merking av stier og løyper, men at det vil være en restriktiv holdning til merking og skilting av nyre stier og løyper innenfor nasjonalparken.

Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna ble godkjent av Miljødirektoratet i 2020, og et viktig styringsdokument for nasjonalparkstyret. Det er særlig to hovedstrategier som her kommer til anvendelse ved vurdering av søknaden om skilt på varde;

- **Helhetlig og langsiktig arealforvaltning** (strategi 3.1)– *«skjerme fjellet og villreinens leveområder, ivareta hensynet til seterdrift og beitebruk.»*
- **Tilrettelegge for friluftsliv og opplevelser nært bygdene** (strategi 3.3) – *«legge til rette for ferdsel og opplevelser i ransonene og nærmere bygdene som grunnlag for friluftsliv i hverdagen, og som grunnlag for bred lokal verdiskaping i bygdene rundt Forollhogna.»*

Det er utarbeidet retningslinjer for oppfølging av besøksstrategien, og disse legges til grunn ved vurdering av søknaden.

Myndighet

Søknad vurderes å være av prinsipiell karakter da utfallet vil ha betydning for forvaltningspraksisen for hele nasjonalparken, og søknaden må behandles som en dispensasjon fra verneforskriften hvor nasjonalparkstyret er myndighet.

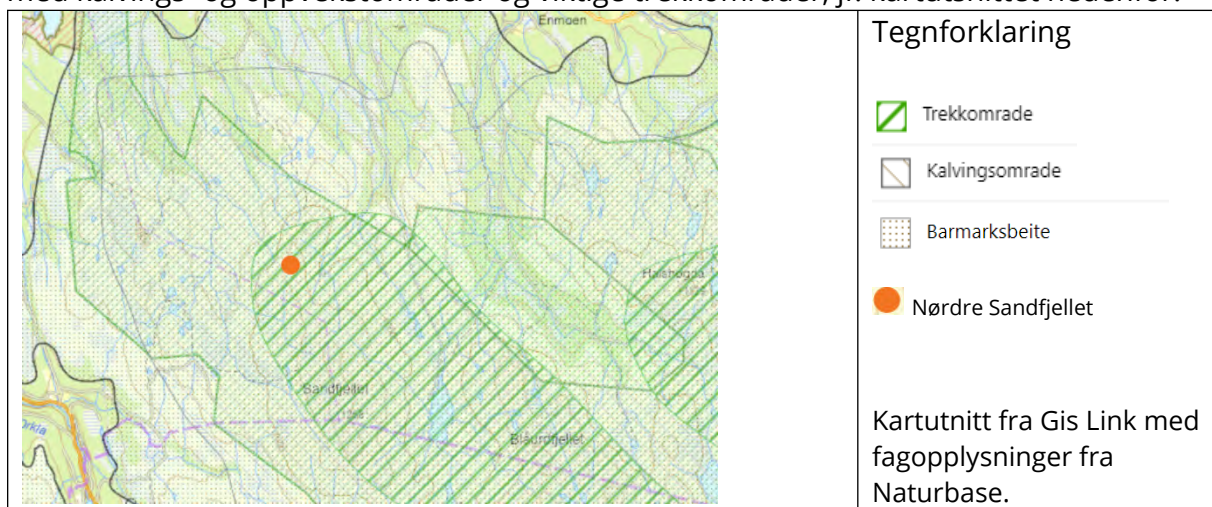
Vurderinger

I søknaden beskrives det en fjelltopp «Sandfjellet» med høyde 1119 moh., og lokalt fra Soknedal kalles nok denne høgden for «Sandfjellet». Nærmest høyde som er vist med navn i Norgeskart er Nørdre Sandfjellet (1158 moh.). Videre er fjellet som er vist som *Sandfjellet* (1258 moh.) i Norgeskart, 6-7 km i luftlinje lengre sørover, og det høyeste fjellet i vestområdet av nasjonalparken. Det kan oppfattes litt misvisende dersom en varde merkes med navn som ikke stemmer med navn som gjengis på offisielle kart.

På mange av fjelltoppene/-platåene innenfor nasjonalparken er det oppmurt varder av naturstein på det høyeste punktet, og ofte er slik varder grensepunkter. Dette er fjelltopper som gjerne er turmål for lokalbefolkningen og andre med lokal tilhørighet som folk med hytter i nærliggende områder, og ofte er dette turmål opp fra flere bygder også.

Gjennom verneplanprosessen var det stor oppslutning om at friluftsliv ikke skulle være en del av verneformålet av nasjonalparken, og derfor er ikke friluftsliv ett av formålene med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark. I denne sammenhengen vurderes oppsetting av skilt på en varde med informasjon om navn og høyde som en til rettelegging for friluftslivet.

Forollhogna nasjonalpark er en del av villreinsens leveområder, og fjellområdet Sandfjellet-Gruvhøgda-Nørdre Sandfjellet ligger innenfor kjerneområdene for villreinen med kalvings- og oppvekstområder og viktige trekkområder, jf. kartutsnittet nedenfor.

I behandlingen av denne søknaden er det forholdholdet til villreinen som legges til grunn ved vurderinger av naturmiljø og verneverdier, og kunnskapsgrunnlaget (NML § 8) for naturmiljøet vurderes å være godt nok kjent til å behandle søknaden. Føre-var-prinsippet (NML § 9) kommer derfor ikke til anvendelse.

På vårvinteren – april-mai, er gjerne en fin tid for skiturer innover fjellene, og all tilrettelegging for friluftsliv om det er turbøker, merke stier eller løyper, eller annen skilting vil kunne bidra til økt ferdsel. Fjellområdet Nørdre Sandfjellet-Gruvhøgda-Sandfjellet er viktige leveområder for villreinen i Forollhogna, og økt ferdsel her på vårvinteren er ikke ønskelig da dette er tida like før og under kalving hos villreinen. Av hensynet til villrein er det derfor ikke ønskelig med økt fokus og noen form for tilrettelegging for friluftsliv i dette området (NML § 10).

Besøksstrategien er et viktig styringsdokument for forvaltningsmyndigheten, og gjennom besøksstrategien er det foreslått tiltak i forsøk på å kanalisere og avlaste områder for ferdselen til Forollhogna-toppen. Bl.a. er Rogneskletten her pekt ut som et alternativt turmål for å avlaste ferdselen fra Synnerdalen og opp til Forollhogna. Det er derfor merket sti til Rogneskletten, sti er delvis sammenfallende med pilegrimsleden, og det er skilt med navn og høyde over havet på varden og kasse med turbok. Verne-

myndigheten har også satt opp en ferdselsteller ved stien for å kunne følge med utviklingen. I tillegg følges også utvikling av ferdsel til Forollhogna fra både nordsiden og sørsiden.

Det «lokale» Sandfjellet nord for Nørdre Sandfjell, omfattes ikke av de områdene som gjennom besøksstrategien er pekt på for å være avlastende for ferdsel inn i nasjonalparken og viktige villreinområder. I besøksstrategien er imidlertid den gamle ferdselsvegen mellom Vindstaden og Nåvdalen over Sjusteinen i vestlige deler av randsonen til nasjonalparken, pekt på som et område som man kan legge til rette for formidling av natur- og kulturhistorie. Her er også Soknedal fjellstyre i gang med tilrettelegging med p-plass og info-tavler ved hhv. Vindstaden og Nåvdalen. Dette i samarbeid med forvaltningsmyndigheten og som et tiltak via prosjektet «Villrein fjellet som verdiskaper».

Vurderinger etter NML §§ 11-12 om vilkår og avbøtende tiltak eller driftsmetoder og lokalisering kommer ikke til anvendelse i denne saken.

Samlet vurdering

Forollhogna nasjonalpark er en del av villreinens leveområder, og fjellområdet Nørdre Sandfjellet-Gruvhøgda-Sandfjellet (1258 moh.) ligger innenfor kjerneområdene for villreinen med kalvings- og oppvekstområder og viktige trekkområder.

Forvalter vurderer i denne sammenhengen at oppsetting av skilt på en varde som en tilrettelegging for friluftslivet. Tilrettelegging for friluftsliv er ikke et av formålene med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark, og dermed ikke i tråd med verken vernebestemmelser eller forvaltningsplan for nasjonalparken. Tiltaket er heller ikke i tråd med de føringer og tiltak som er gitt i besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna.

Ved å tillate oppsetting av skilt på en varde med informasjon om navn og høyde som en tilrettelegging for turgåere, vil det kunne skape en ny forvaltningspraksis og en uønska presedens for tilrettelegging for friluftsliv innenfor både Forollhogna nasjonalpark og andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Etter en samlet vurdering forslår nasjonalparkforvalter at nasjonalparkstyret avslå søknaden om skilt på varden på «Sandfjellet» (1119 moh.) like nord for Nørdre Sandfjellet.

Fra: Eistein Solberg[utistu@gmail.com]
Sendt: 15.04.2023 13:08:42
Til: Nisja, Eli Grete[eli.nisja@statsforvalteren.no]
Tittel: Søknad til styret i Forollhogna nasjonalpark V/ Eli Grete Nisja.

Søker hermed om tillatelse til å feste en liten plakat på varden på Sandfjellet der det skal stå Sandfjellet og et lite underskilt med 1119 m o h.

Håper dette lar seg gjøre. Det vil være til stor nytte for ukjente turgåere.
Satser på en positiv avgjørelse fra dere.

Mvh. Eistein Solberg Soknedal.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/2873

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	12/2023	08.05.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om prøveboring ved Hessjøgruva, Holtålen kommune - Capella Minerals AS

Forvalters forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Capella Minerals AS dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.1 og punkt 5.1 til hhv. prøveboring ved Hessjøgruva og nødvendig bruk av motorisert kjøretøy tilknyttet virksomheten på følgende vilkår.

Nasjonalparkstyret utsetter behandlingen av den delen av søknaden som omfatter to prøvehull med tilhørende motorferdsel på barmark nærmere Berghøgda inntil det foreligger styrket kunnskapsgrunnlag om virksomhetens påvirkning på naturmiljøet.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for prøveboring for inntil 10 borehull i området Hessjøgruva. Nøyaktige plassering av borehullene skal avklares med nasjonalparkstyret før arbeidet starter.
2. Før oppstart kan skje skal det gjennomføres befaring for avklaring av kjøretrase Slettæle-Hessjøgruva, samt transporttraseer i forbindelse med virksomheten i prøvefeltet. Befaringen skal gjennomføres med nasjonalparkstyret og evt. grunneier for å avklare avbøtende tiltak for å forhindre terrengskade.
3. Tillatelsen for beltegående borerigg gjelder 1 tur/retur inn til Hessjøgruva og 1 tur/retur per hull. Etter at boreriggen er fraktet inn i området, skal den ikke fraktes ut før planlagt prøveboring er avsluttet.
4. Tillatelse til transport av personell og materiell med ATV/sekshjuling gjelder for 2 tur/retur pr. døgn under boreperioden.
5. Det skal føres kjørelog for barmarkstransport med ATV/sekshjuling. Kjørelog for barmarkstransport skal leveres innen 1. desember 2023.
6. Tiltakshaver skal fremlegge planer for sanitære forhold for personell.
7. Virksomheten skal utføres så skånsomt som mulig. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette utbedres så snart det lar seg gjøre og tiltakshaver er ansvarlig for at dette blir gjort. Nasjonalparkstyret og grunneier skal varsles

dersom det oppstår kjøreskader, og det skal redegjøres for hvordan og når skadene utbedres.

8. Etter arbeidet er avsluttet skal det ryddes opp på stedet og det eneste synlige sporet skal være hullet etter kjerneboret. Det skal gjennomføres sluttbefaring av prøvefelt og kjøretraseer med nasjonalparkstyret.
9. Prøveboringen med *nødvendig* motorferdsel kan tidligst starte **1. juli** av hensyn til hekke- og yngletid og ikke før vilkårene nr. 1, 2 og 6 er avklart. Dispensasjonen gjelder for barmark frem til 1. november 2023.
10. Tiltakshaver er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av nødvendige befaringer med nasjonalparkstyret, inkludert dokumentasjon (referat fra befaringer).

Hjemmel:

Vedtaket om prøveboring er gjort med hjemmel i Forskrift for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.3, bokstav f. Vedtak om motorisert ferdsel er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Vedtaket om utsettelse av behandling av to prøvehull nærmere Berghøgda er gjort med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Hersjøforkomsten er allerede en kjent forekomst av hensyn til bergverksvirksomhet som både er beskrevet og hensyntatt i forarbeidene til opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark, der både avgrensing av nasjonalparken og tilpasninger i forskriften er diskutert.

Selve prøveboringen er hjemlet i forskrift om Forollhogna nasjonalpark. Borediameter på 5 cm diameter vurderes isolert sett som mindre inngrep i terrengoverflaten ved en allerede kjent forekomst i tilknytning Hessjøgruva. Området ligger utenfor sentrale kjerneområder for villreins områdebruk pr. dags dato. Ettersom prøveboring skal skje på barmark vurderes det at trasé av transport for tilkomst av borerigg er mest hensiktsmessig fra Slettælet i Øyungen til Hessjøgruva, og ikke fra Kjølidalen da det er for bratt terreng for transport. Vurderingen sees i sammenheng i forbindelse med eksiterende kjørespor med tidligere virksomhet. Det settes vilkår om at virksomheten tidligst kan starte 1. juli av hensyn til hekke- og yngletid. Ved å sette tilstrekkelig vilkår om at traseer for barmarkstransport skal befares og avklares med nasjonalparkstyret forventes at det hensynet til naturmiljøet blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Søknad om to prøveboringshull med tilhørende motorisert ferdsel på barmark nærmere Berghøgda vurderes til å øke omfanget gjennom ytterligere påvirkninger på naturmangfoldet, der før-var-prinsippet (§ 9) legges til grunn. Nasjonalparkstyret vurderer at området fraviker Hessjøforekomsten som er beskrevet i Kongelig resolusjon ved at omsøkt aktivitet strekker seg lenger innover nasjonalparken ved at borehull er lokalisert ca. 2,5-3,3 km fra Hessjøgruva og ca. 1-1,2 km fra eksiterende kjørespor. Nasjonalparkstyret vil derfor utsette behandling av søknad om 2 hull nærmere Berghøgda inntil nasjonalparkstyret har tilegnet seg mer kunnskap på aktivitetens påvirkning i delområdet i tilknytning Hessjøgruva.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Notat - møte med Capella Minerals Norway AS - 280223
- 2 Søknad om kjerneboring ved Hessjøfeltet, Holtålen kommune.pdf
- 3 Vedlegg 2- Generell informasjon om undersøkelsesrett til statens mineraler.pdf
- 4 Samlet saksfremstilling - Motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring
- 5 Ber om tilleggsopplysninger - Nasjonalparkstyret for Forollhogna - søknad om kjerneboring
- 6 Hessjøfeltet - Capella Minerals.pdf
- 7 Varsel om undersøkelsesarbeider etter mineralloven § 18 i Hessjø-området i Holtålen kommune, Trøndelag fylke. Undersøker- Capella Minerals Norway AS.PDF.pdf
- 8 SKM_C36823041412460

Andre saksdokumenter:

- [Kongelig resolusjon av 21.12.2001 om verneplan for Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder.](#)
- [Forvaltningsplan for Forollhogna, 2004](#)
- [Kunnskapsgrunnlaget for delnorm 3 i Forollhogna](#)

Saksopplysninger

Holtålen kommune har oversendt søknad om motorisert ferdsel på barmark i forbindelse med prøveboring i Hessjøgruva. Søker har innvilget leterettigheter fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Beliggenhet for området hvor det søkes om både kjøring på barmark og prøveboring er marker med oransje skravur i kartet.

Verneområder er vist med grønne linjer og skravur.

Beliggenhet for området hvor det søkes om både kjøring på barmark og prøveboring. Rød prikk indikerer utgangspunkt for søknad om motorisert ferdsel på barmark ved Slettælet i Øyungen og tilkomst Hessjøgruva.

Avstand fra Slettælet til Hessjøgruva er ca 6,5 km i luftlinje og overkant av 5 km innenfor nasjonalparken.

Søknaden

Capella Minerals Norway AS søker med dette om kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000 m ved og rundt Hessjøgruva med oppstart 20. mai. I den forbindelse søkes det også om dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Boreperioden antas å vare i ca. 3 måneder, men avsluttes senest 30. september. Vi informerer og vil ha dialog med Forollhogna nasjonalpark angående aktivitet innenfor nasjonalparken.

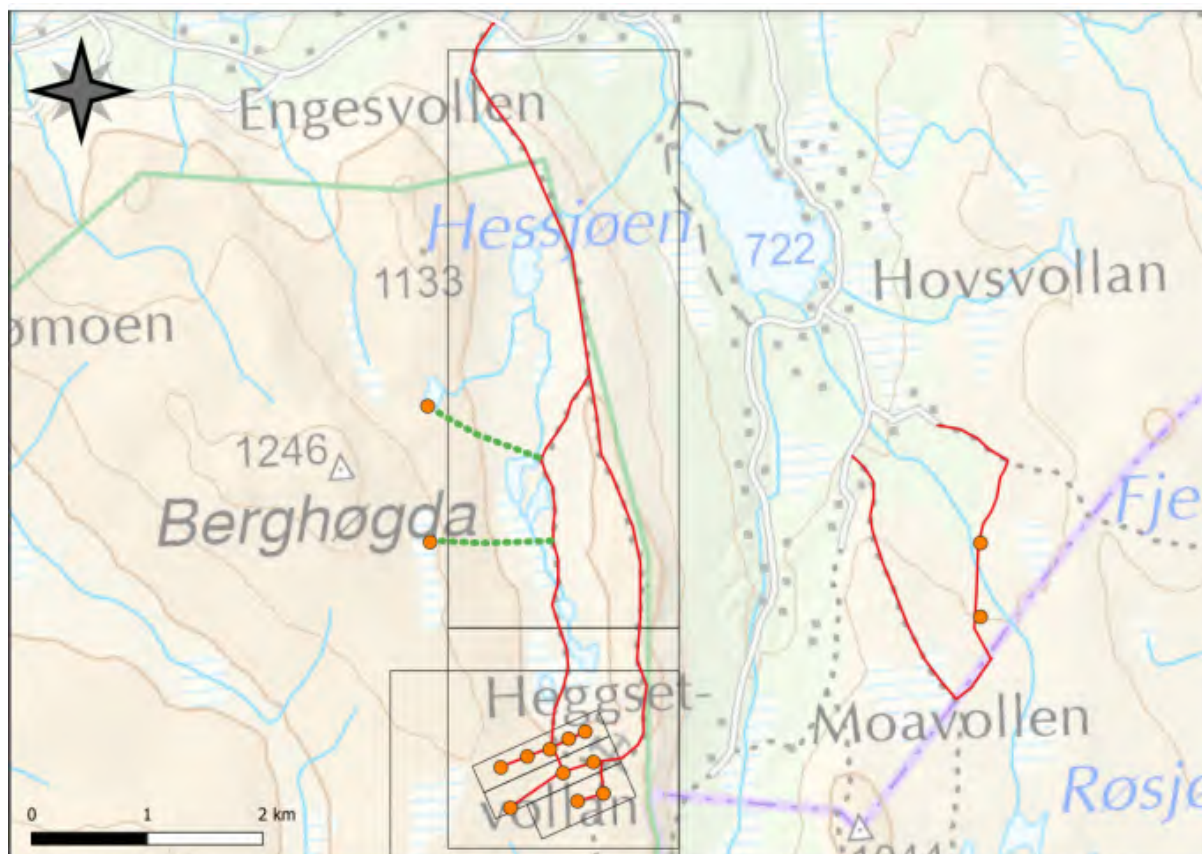

Fig. 1. Borplasser er markert med orange sirkel. Bormaskin og ATV ferdes langs trasé markert med rød og grønn linje.

Kjerneboringene som er planlagt har til hensikt å følge opp indikasjoner fra tidligere arbeid. De aktuelle boresteder er merket med orange sirkler på fig. 1 og kan deles inn i hovedområdet Hessjøgruva/Heggsetvollen, to hull nærmere Berghøgda, samt to hull ved Storhovsbekken/Moavollen

Capella Minerals Norway AS har leterettigheter ved Hessjøgruva og samarbeider med Hessjøgruva AS. Undersøkelserrett ble utstedt av Direktoratet for mineralforvaltning i 2022, og Hessjøgruva AS har hatt rettigheter siden 1982. Trase er merket med rød linje, og samme kjørespor vil bli brukt ved hver tur. Selv om det er markert to forskjellige ruter vil man bruke kun én av de. Dette vil være ruten som forårsaker minst skade på terreng og vegetasjon – sannsynligvis langs den gamle tilgangsveien. Dette vil vurderes og hensyntas før inntransport. Vi er åpen for å gjøre endringer på trasé om kommune eller Forollhogna nasjonalpark har innspill på en mer hensiktsmessig løsning.

Det er planlagt to hull nær Berghøgda og tilgangsrute er markert med grønn stiplet linje i figur 1. Her vil man måtte fravike fra den gamle tilgangsveien for å komme seg til lokasjonene. Dette området faller også innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Ved Storhovsbekken/Moavollen er det også planlagt 2 hull. Det er nylig søkt om leterettigheter til Direktoratet for mineralforvaltning i dette området og de to hullene nær Berghøgda, men dette er ikke avklart per dags dato. Gjennomføring av disse hullene avhenger naturlig nok av positivt utfall på søknaden.

Borentreprenør er Arctic Drilling, og fig. 2 viser bilde av en borerigg som vil være lignende den vi vil bruke. Boringen vil foregå døgntkontinuerlige, med to skift à 12 timer på én borerigg. Bordiameter blir 5 cm. Ved boring trenger man vann som tilføres borhullet. Dette pumpes fra nærliggende vannkilde. Vannet som tilføres borhullet har funksjon som kjølevann, samt at det frakter opp finmalt bergart fra borkrona. Dette boreslammet dekanteres, samles opp og fraktes bort. Det rene spylevannet vil sige ned i grunnen. Ved avsluttet hull kappes casingen (metallrør) ved bakkenivå og hette skrues på. Kjernene blir transportert med ATV ned til veien, og videre til mellomlager før de blir transportert bort for analyse etter endt boring.

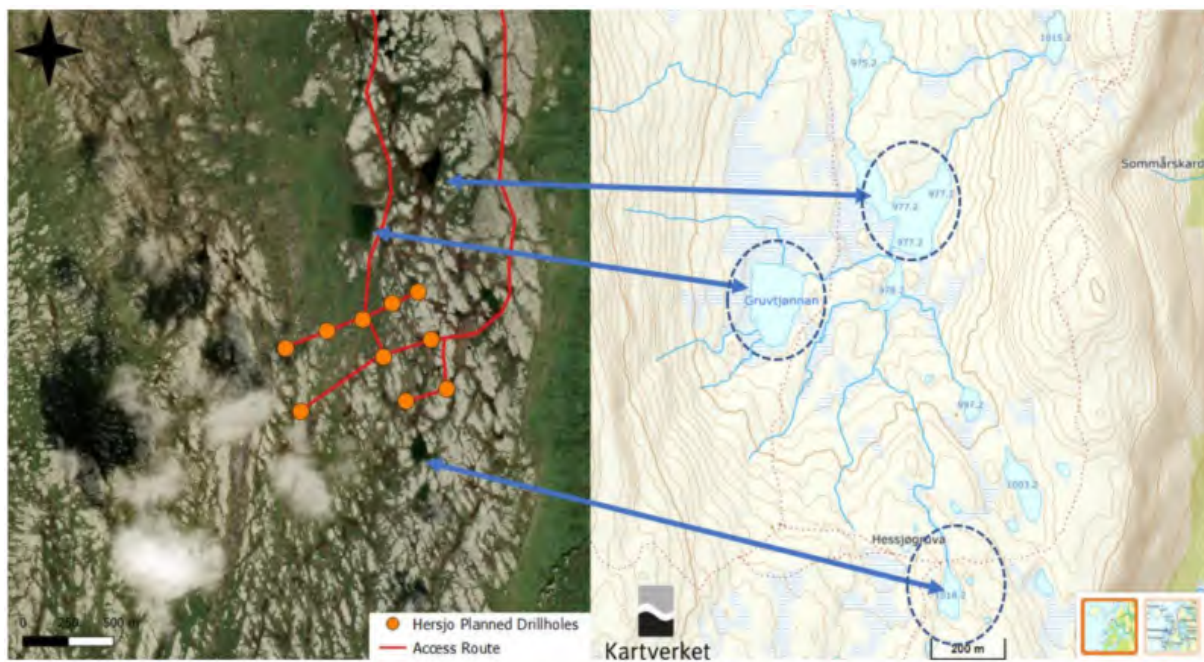
Fig. 2. Beltegående borerigg.

Boreselskapet vil ha HMS-tiltak i henhold til reglement. Avfall blir tatt vare på, borttransportert og avhendet på forskriftsmessig måte. Boreselskapet har utstyr i beredskap om uhell med oljesøl skulle være ute. Vi vil søke å oppfylle sikrings- og oppryddingsplikten i henhold til Mineralloven, og unngå forurensning og unødige skade på miljøet.

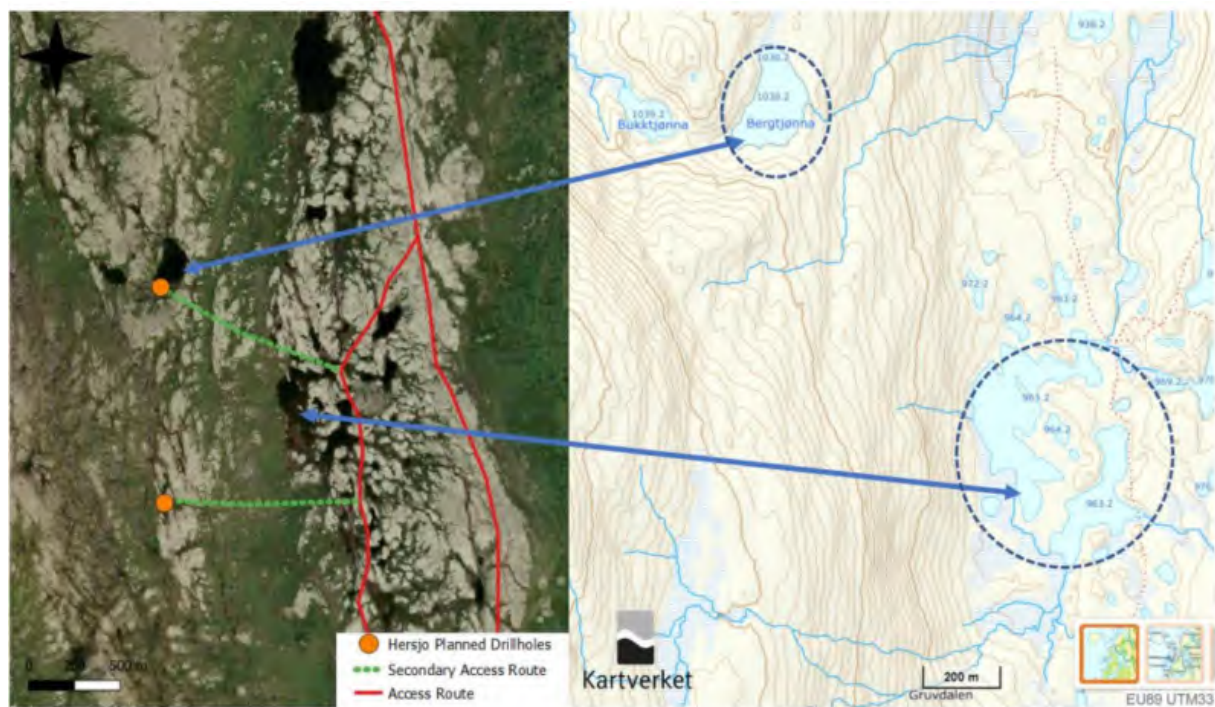
Mottatt tilleggsopplysninger 17.04.23

Boring krever ca. 50 liter vann i minuttet, og der det er mulig vil vannet bli resirkulert og brukt flere ganger. Vannpumpen brukes når boreriggen borer og skrur av ved nedetid og pauser. Figur 1 viser de tre vannkildene som kan bli brukt for hovedområdet. Hvilken kilde som brukes avhenger av hvilket hull som bores, og utstyret vil flyttes mellom vannkildene som en konsekvens av dette. Figur 2 viser vannkildene som kan bli brukt hvis de to planlagte hullene nærmere Berghøgda blir gjennomført. Jeg kan som en tilleggsopplysning nevne at Capella Minerals nylig fikk innvilget leterettigheter for dette området fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Borentreprenør vil være Arctic Drilling, og de har bekreftet at det er ingen risiko for at de planlagte vannkildene vil bli tømt for vann eller at vannstanden blir dramatisk redusert da de planlagte vannkildene er av stor nok størrelse. Figur 3 viser et bilde av utstyret som brukes for å pumpe vannet til boreriggen, og Figur 4 viser et oversiktsbilde av den planlagte boreaktiviteten i sommer.

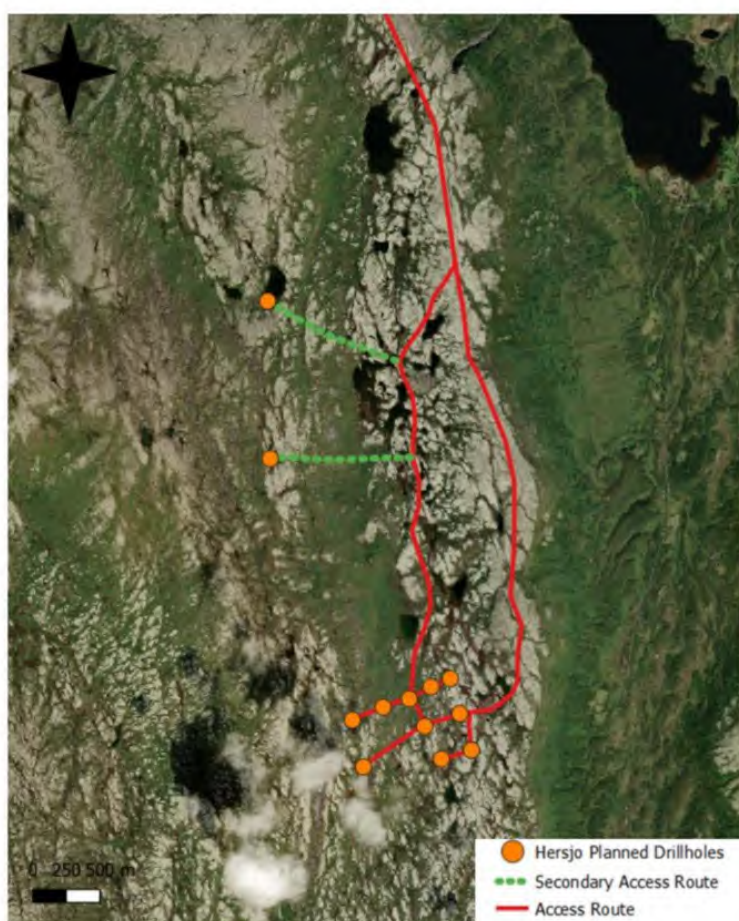
Figur 1: Planlagte borehul, transportrute og planlagte vannkilder i hovedområdet ved Hersjøfjeldet.

Figur 2: Planlagte borehull, transportrute og planlagte vannkilder ved området nærmere Berghøgda.

Figur 3: Arctic Drilling sitt utstyr som brukes for å pumpe vann til boreriggen. Det kobles en vannkabel fra vannpumpa til boreriggen

Figur 4: Oversiktsbilde.

Andre saksopplysninger

- Det er gjennomført forhåndskonferanse den 28.02.23 med nasjonalparkforvaltere og tiltakshaver. Det ble her skissert at behovet for ATV/sekshjuling 2 tur/retur pr. døgn
- for frakt av mannskap (2 personer pr. skift a 12 timer), samt uttransportering av prøvekjerner.
- Søknaden er ikke formelt oversendt Villreinnemda for Forollhogna til uttalelse, men nasjonalparkforvalter har hatt telefondialog med sekretær. Villreinnemda er kjentgjort saken og saken har vært diskutert i nemndsmøte den 24.04.23. Nasjonalparkforvalter og sekretær deler samme oppfatning om at omsøkt tiltak ligger utenfor sentrale kjerneområder som berører villreinens områdebruk pr. dags dato.
- Saksbehandler har ikke vært i området for befaring.
- Holtålen kommune har behandlet søknad om motorferdsel
- Ålen fjellstyre har behandlet sak om motorferdsel

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I forskrift om vern av Forollhogna nasjonalpark heter det i § 2 at formålet med opprettelsen av nasjonalpark er:

- Å bevare et stort sammenhengende og i det vesentligste urørt fjellområde.
- Å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv.
- Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

I vernebestemmelsene § 3, punkt 1.1 heter det at *området vernet mot tekniske inngrep av enhver art*, som for eksempel oppføring og riving av bygninger, anlegg og faste innretninger, ..., uttak, oppfylling, planering og lagring av masser, sprengning og boring, ... mv. Listen er ikke uttømmende.

I §3 punkt 1.3 er det oppgitt hvilke formål som det kan gis tillatelse til etter søknad, og under bokstav f) er «*Prøveboring og etablering av nødvendige luftsjakter i forbindelse med underjordisk drift av mineralforekomster med uttakssted utenfor verneområdet*». Utover dette er ikke teknisk infrastruktur knyttet til samfunnsnyttige formål angitt i bestemmelsene som formål det kan gis tillatelse til.

I Kongelig resolusjon av 21.12.2001 om verneplan for Forollhogna er bergverksdrift beskrevet som en av brukerinteressene som knyttes til området og at det er kartlagt en malm-åre i østre deler av planområdet som kan ha «fremtidig kommersiell interesse».

Utdrag fra Kongelig resolusjon:

I sør-østre deler av vernekomplekset er det kartlagt en malmåre som kan ha fremtidig kommersiell interesse. På bakgrunn av høringsmerknader fra NHD m.fl. tilrår DN at det åpnes for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til prøveboring og nødvendig etablering av luftsjakter innenfor grensene av foreslått nasjonalpark. Forskriftsendringen anbefales under forutsetning av at eventuell drift foregår underjordisk med uttaksted lokalisert utenfor verneområdene.

Direktoratet for naturforvaltning viser til møte med NHD, NGU og Bergvesenet 07.12.2000 hvor bl.a. avgrensing av verneområdet ved Hersjøforekomsten ble drøftet. Det ble her klargjort at eventuell drift på forekomsten kunne gjennomføres uten større inngrep i terrengoverflaten i det foreslåtte verneområdet. På grunnlag av denne avklaringen anbefaler DN at grensene opprettholdes som foreslått, men at det i forskriften åpnes for prøveboring og etablering av nødvendige luftsjakter.

Under avsnitt om forskrifter til nasjonalparken er følgende vurderinger gitt:

DN viser tidligere merknader vedrørende mulighetene for eventuell fremtidig utnytting av Hersjøforekomsten. På bakgrunn av at forekomsten kan utnyttes underjordisk, uten større inn-
grep i terrengoverflaten i det foreslåtte verneområdet, foreslår DN at det i verneforskriften
åpnes for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til prøveboring og etablering av nød-
vendige luftesjakter.

Med de unntak som her er anført anbefaler DN at fylkesmennenes forslag til verneforskrift
legges til grunn for vernevedtaket.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets tilrådning.

NHD = Nærings- og Handelsdepartementet, NGU = Norges Geologiske Undersøkelser
DN = Direktoratet for naturforvaltning; i dag Miljødirektoratet.

I vernebestemmelsene § 3 punkt 5.1 vises det til at motorisert ferdsel er forbudt. I punktene
5.2 og 5.3 vises det til hvilke formål hvor motorisert ferdsel er tillatt og hvilke formål det etter
søknad det kan gis tillatelse til. Bruk av motorkjøretøy i forbindelse med prøveboring er ikke
angitt her, og søknaden må behandles som en dispensasjon fra verneformålet.

Videre er det ifølge §3 punkt 2.1 *vegetasjonen, herunder også døde trær og busker er vernet
mot skade og ødeleggelse av enhver art, og §3 punkt 6 forurensning og forsøpling forbudt.*

Forvaltningsplanen for nasjonalparken gir retningslinjer for praktisering av verne-
bestemmelsene, men forhold omkring prøveboring er ikke gitt noen nærmere beskrivelse.

Nasjonalparkstyret må vurdere søknaden om motorisert ferdsel på barmark etter den
generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48 hvor det i 1. ledd heter at:
*«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot
vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom
sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»*

I tillegg skal søknader om dispensasjon behandles etter de miljørettslige prinsippene i NML
§§ 8-12.

Myndighet

Myndigheten til å behandle søknaden om prøveboring og motorisert ferdsel etter
verneforskriften for nasjonalparken og naturmangfoldloven § 48 er tillagt nasjonalparkstyret
for Forollhogna.

Vurderinger

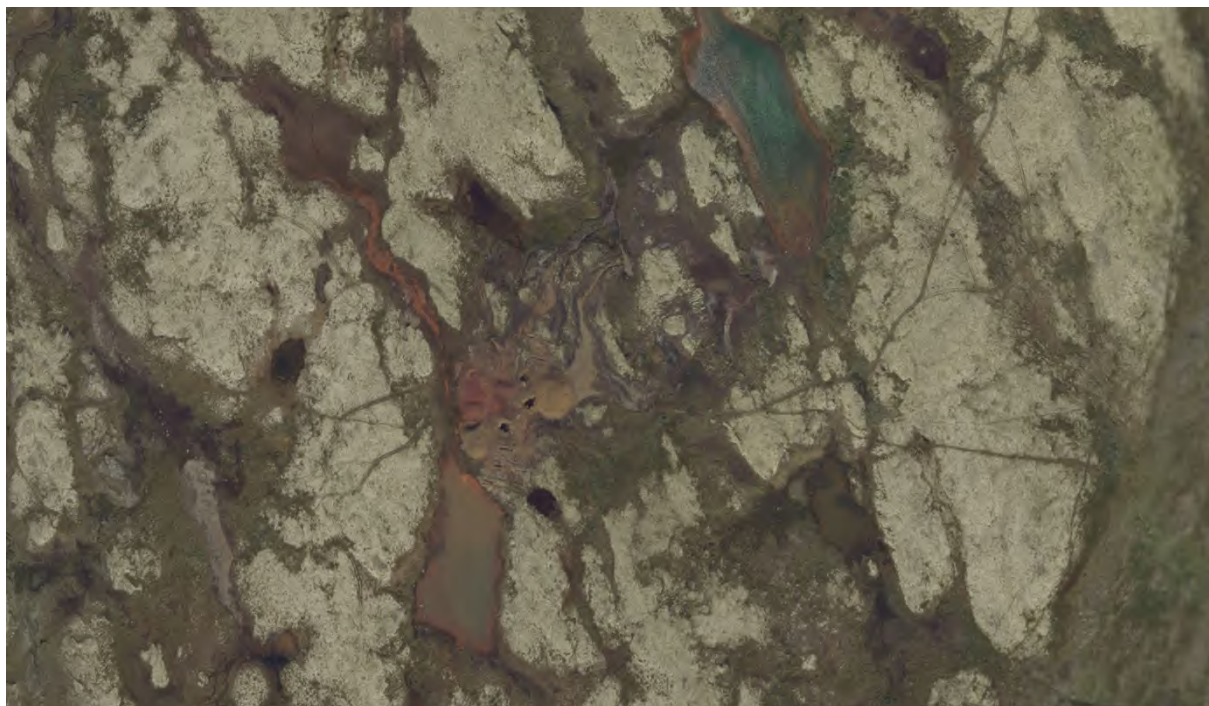
Naturmangfoldloven

§ 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra søknad og kommunikasjon med søker, Naturbase,
GisLink, Askeladden, artobservasjoner, sensitive artsdata, forvaltningsplan og Kongelig
resolusjon for Forollhogna nasjonalpark.

Hersjøforekomsten er allerede en kjent forekomst av hensyn til bergverksvirksomhet som
både er beskrevet og hensyntatt i forarbeidene til opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark,
der både avgrensning av nasjonalparken og tilpasninger i forskriften er diskutert. Det ble sist
foretatt prøveboringer på 1970-tallet, og det foreligger tydelige spor fra selve Hessjøgruva i

terrenget. Mangel på vegetasjonsdekket i tilknytning dagbruddet vitner om at området er forurensset fra tidligere muting, og inngår i så måte som en del av regionens bergverkshistorie. Det er ikke registrert vernede eller fredede kulturminner ved hverken Hessjøgruva, eller langs omsøkte trasèer for transport.

Figur 1: Flyfoto av Hessjøgruva innenfor Forollhogna nasjonalpark

Figur 2 Bilde fra overflaten ved Hessjøgruva. Foto: Astrid A. Haug

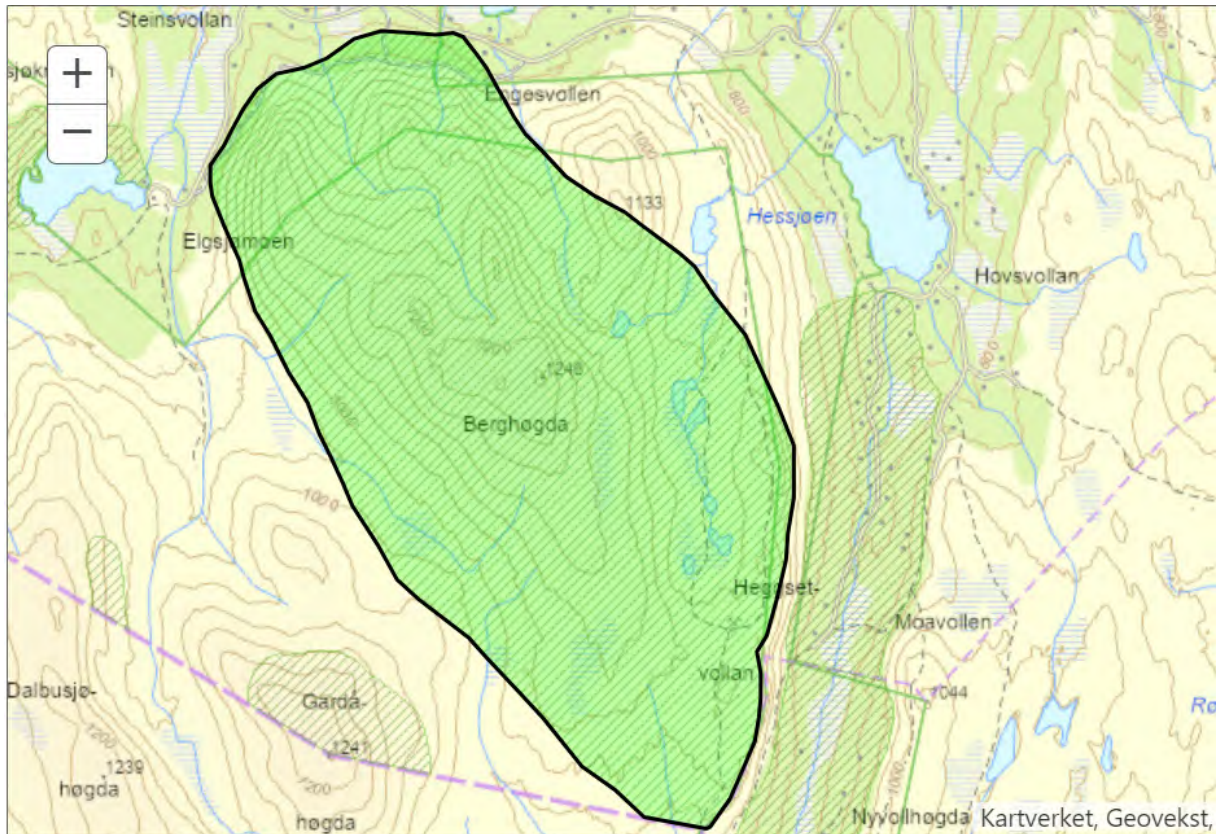
Naturgrunnlaget

Området Gruvhøgda – Berghøgda – Steinkneppen er i følge Naturbase registrert etter DN-håndbok 13 som naturtype kalkrike områder i fjellet med svært viktig verdi (figur 3) med reinroseheier og kalkrik snøleievegetasjon flere steder. Arter som er registrert er: snøgras, jøkelstarr, svartaks, fjellkurle, dvergsyre, jøkelarve, agnorstarr, smalstarr, reinmjelt, blåmjelt og høgfjellsveronika. Av disse artene er snøgras, jøkestarr, dvergsyre, smalstarr kategorisert som truet (*VU) i norsk rødliste.

Av andre truede plantearter gjennom artsobservasjoner er det registrert spikesnøgras (*EN).

*VU = sårbar

*EN = truet

Figur 3: figur av kartlagt naturtype kalkrike områder i fjellet, området Gruvhøgda-Berghøgda-Steinkneppen.

Villrein, fugle- og dyreliv

Området Hessjøgruva og Berghøgda inngår i regional plan for villrein og er innenfor biologisk leveområde for villrein i Forollhogna. [Ifølge kunnskapsgrunnlaget for delnorm 3 i Forollhogna](#) inngår Hessjøgruva-Berghøgda innenfor villreinens vinterbeiter, men utenfor kalving- og oppvekstområder, samt sommer- og høstbeiter. Det er vurdert fokusområde i Tjurrudalen med trekkpassasje som er gått ut av bruk- «over 50 år». Trekkpassasjen er tilknyttet et omfattende anlegg av fangstgroper i Tjurrudalen og er et tidligere viktig trekk ut mot den østlige delen av Forollhogna villreinområde. I området øst for Tjurrudalen er det gjort svært få observasjoner av rein de siste 50 år. Siden barrieren går mer enn 50 år tilbake i tid, vil ikke dette fokusområdet virke inn på klassifiseringen av Forollhogna i sammenheng med kvalitetsnormen.

Hekketid for fuglearter som benytter fjelløkosystemet som hekke- og oppvekstområde strekker seg stort sett innenfor en tidsperiode på 15. mars – 15. juli.

Det er registrert hekkeplass av sensitiv art i området Slettælet-Hessjøgruva, med nylige registreringer (2018-2021). Sensitive artens hekkeområde, yngleområde eller voksested er skjermet for allment innsyn.

Det foreligger artsobservasjoner av lirype (*LC) og heilo (*NT). Det selges rypejakt i området i regi av Ålen fjellstyre. Området er generelt kjent for å være produktive områder for planter, fugle- og dyreliv.

*LC = livskraftig

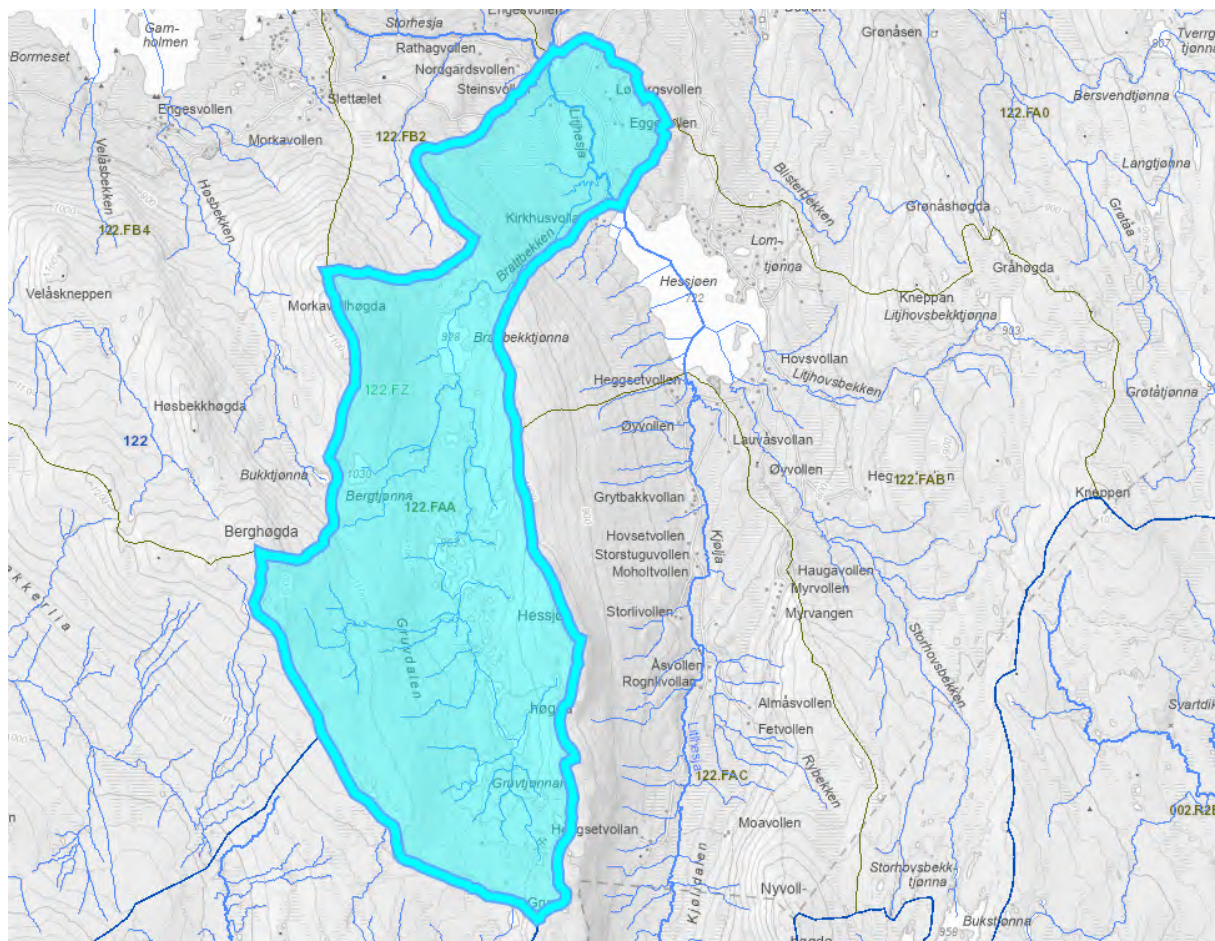
*NT = nær truet

Kjørespor

Av flytfoto fremgår det eksisterende kjørespor i terrenget fra Slettæle i Øyungen til Hessjøgruva, både spor fra en øst for- og en trasè gjennom Gruvdalen. Barmarkkjøring og kjørespor er beskrevet nærmere under kap. 4.4 motorferdsel i forvaltningsplanen for Forollhogna, der det er spesifisert til hvilket formål-, hvor og hvilke trasèr dette kan tillates. Kjøresporet fra Slettæle til Hessjøgruva er ikke er nærmere beskrevet eller spesifikt nevnt i forvaltningsplan.

Nedbørsfelt

Det fremgår av kart at prøveboringhullene er lokalisert innenfor samme nedbørstfelt (Hesja), der både søknad om borehull og tenkt benyttet vannforekomster til pumpeaktivitet befinner seg til samme nedbørstfelt (figur. 4).

Figur 4. Nedbørstfelt og elvenett. Litlhesja/Hesja/Gaula.

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet i området vurderes å være tilstrekkelig for å behandle søknaden.

§ 9 - Føre-var-prinsippet og §10 - økosystemtilnærming og samlet belastning

Prøveboring i delområdet Hessjøgruva

Selve prøveboringen er hjemlet i verneforskriften. Borediameter på 5 cm diameter vurderes isolert sett som mindre inngrep i terrengoverflaten ved en allerede kjent forekomst i tilknytning Hessjøgruva.

Selv om kunnskapsgrunnlaget for naturverdiene i området anses som gode, er det usikkerhet til tiltakets konsekvens på verneverdiene og naturmiljøet iforhold til barmkarskjøring. Det knyttes også usikkerhet til hvilke konsekvenser pumping av 50 liter/minuttet til kjøling med en beskrevet døgnkontinuerlig periode på inntil 3 måneder har på naturmiljøet og på vannresipienten.

Motorisert ferdsel

All motorisert ferdsel som det her søkes om skal foregå på barmark, der barmkarskjøring kan gi skade på vegetasjon.

Transport av beltegående kjøretøy beskrives som skånsomt ved at belter skaper mindre marktrykk og at behovet er 1 tur/retur pr. borehull under boreperioden. Transportbehovet av borerigg vurderes som mindre belastende.

Drift av borerigg vil imidlertid gi behov for ytterligere nødvendig motorferdsel gjennom frakt og transport av personell og materiell med ATV/sekshjuling på barmark. Dette inkluderer også drift av vannpumpe til kjøling, og den samlede belastningen av daglig motorisert ferdsel vurderes som større. Det fremgår ikke av søknad hvor borehullenes nøyaktige plassering er lokalisert iforhold tilkomst Hessjøgruva (markerte borhull i figur 2). Det settes derfor vilkår om at nøyaktig plassering av borehullene skal avklares med nasjonalparkstyret og at det skal gjennomføres befarings av kjøretrase før oppstart for å vurdere forhold på stedet av hensyn til naturgrunnlaget, bla. annet å unngå bløte partier, evt. at bløte terrengpartier «kavles».

Tidsperiode

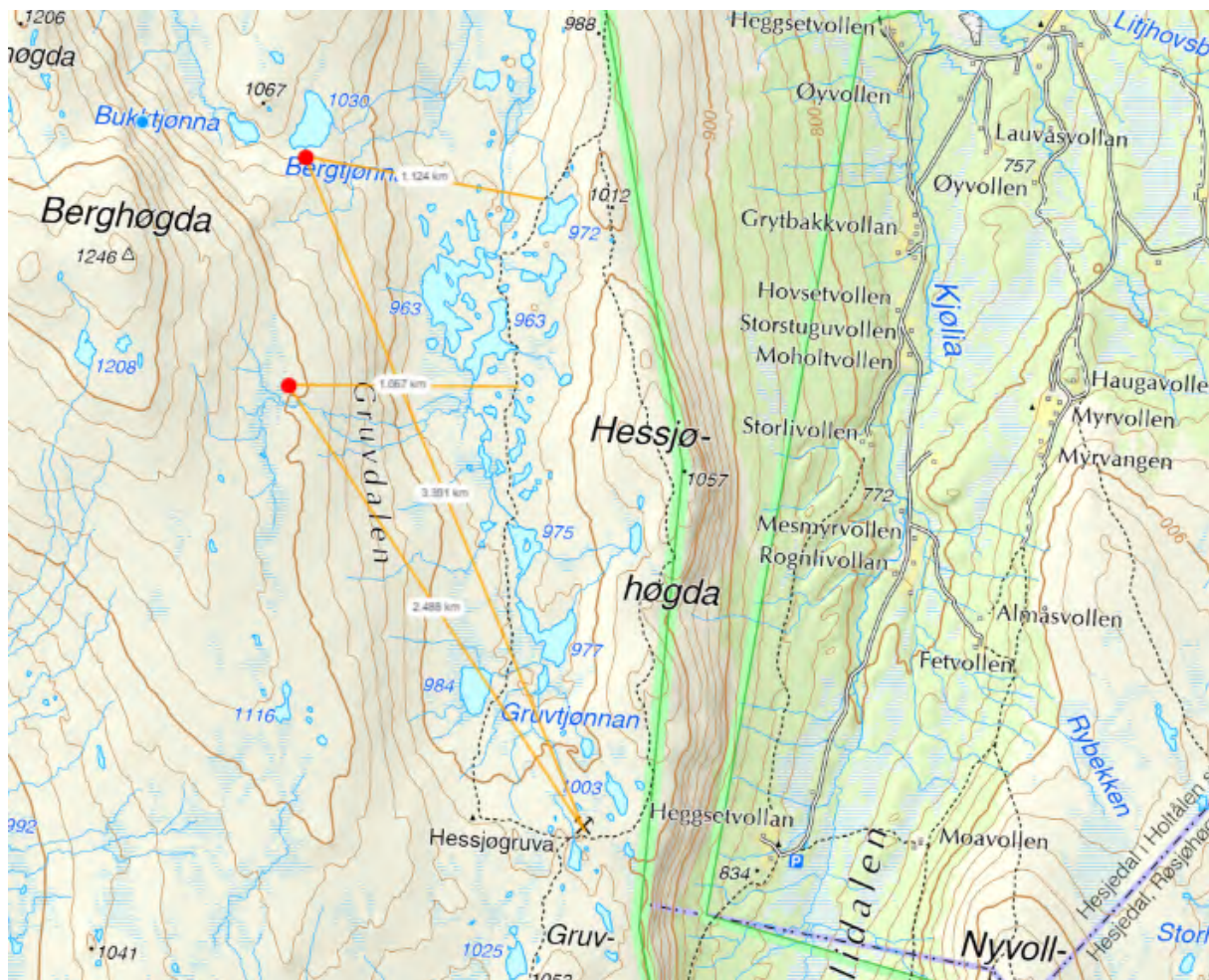
Motorferdsel kan virke forstyrrende på dyreliv og støy fra motorferdsel kan ofte virke generende på friluftslivet. Det vurderes at område ligger utenfor viktige funksjonsområder for villrein pr. dags dato for omsøkt virksomhet.

Nasjonalparkforvalter vurderer en døgnkontinuerlig boreperiode på inntil 3 måneder som utover en begrenset tidsperiode, særskilt i forhold til arter som har fjelløkosystemet som hekke- og yngleområde. Det vurderes at tiltakene samlet sett kan gi økt forstyrrelser i hekke- og yngletiden. Et av formålene med Forollhogna nasjonalpark er å bevare «...*det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv...*»

Gjentatte forstyrrelser over flere uker av hekkende fugl, kan føre til at reir blir forlatt. Enkelte arter er svært sårbar for forstyrrelser i hekketiden, særlig før ungene klekkes. Av hensyn til verneverdiene vurderes det hensiktsmessig å utsette starttidspunkt for boreperioden og at denne strekker seg lengre utover høsten. Igangsetting av boreperiode med tilhørende motorisert ferdsel bør derfor ikke begynne før tidligst 1. juli.

2 prøveboringshull i delområdet opp mot Berghøgda

Søknad om to prøveboringshull med tilhørende motorisert ferdsel på barmark nærmere Berghøgda vurderes til å øke omfanget gjennom ytterligere påvirkninger på naturmangfoldet, der føre-var-prinsippet (§ 9) legges til grunn. Nasjonalparkforvalter vurderer at området fraviker Hessjøforekomsten som er beskrevet i Kongelig resolusjon ved at omsøkt aktivitet strekker seg lenger innover nasjonalparken (borehull ca. 2,5-3,3 km fra Hessjøgruva) og borehull ca. 1-1,2 km fra eksisterende kjørespor. Nasjonalparkforvalter vil derfor utsette behandling av søknad om 2 hull nærmere Berghøgda inntil nasjonalparkstyret har tilegnet seg mer kunnskap på aktivitetens påvirkning i delområdet i tilknytning Hessjøgruva.

Figur 5: Omtrentlig avstand fra Hessjøgruva til søknad 2 prøveboringshull nærmere Berghøgda, samt avstand fra eksisterende kjørespor.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Skulle omsøkte tiltak føre til skader på terrenget eller kjøretrasé, skal kostandene ved eventuell retting dekkes av tiltakshaver, jf. NML § 11.

§ 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Av hensyn til terrengslitasje er det ifølge forvaltningsplanen ønskelig at mest mulig av nødvendig transport foregår på snødekt mark vinterstid. Et annet alternativ er transport via luftveien med bruk av helikopter. Capella Minerals har erfaring med prøveboring på vinterføre, og ønsker ikke å gjennomføre på et slikt tidspunkt av hensyn til driftsmessige årsaker (frysetemperatur vann), samt krevende arbeidsforhold for personell.

Ettersom prøveboring skal skje på barmark vurderes det at trasé av barmarkskjøring for tilkomst av borerigg er mest hensiktsmessig fra Slettælet i Øyungen til Hessjøgruva, og ikke fra Kjølidalen da det er for bratt terreng for transport. Vurderingen sees i sammenheng i forbindelse med eksisterende kjørespor med tidligere virksomhet. Imidlertid inngår denne traseen i store deler innenfor nasjonalparken, men ved vernegrensens østre ytterkant. Dette gjelder også tilkomst for nødvendig transport av utstyr og personell for strekning Slettæle-Hessjøgruva, og vil påvirke avbøtende tiltak gjennom strengere vilkårssetting dersom transport via luft ikke lar seg gjennomføre. Nasjonalparkforvalter er utgangspunktet innstilt på å minimere barmarkstransport til det strengt nødvendige.

Det fremgår ikke av søknad om tiltaksplan for opphold- og sanitærforhold for arbeidere som skal drifte boreriggen. Det vurderes at slike typer forhold kan være med på å påvirke den

samlede belastningen av hensyn til naturmangfoldlovens § 10 for området. Det settes derfor vilkår om søker på fremlegger planer for sanitærforhold.

Tiltakshaver settes også ansvarlig for å dokumentere og referere vilkårssettingen til nasjonalparkstyret.

Samlet vurdering

Hersjøforkomsten er allerede en kjent forekomst av hensyn til bergverksvirksomhet som både er beskrevet og hensyntatt i forarbeidene til opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark, der både avgrensning av nasjonalparken og tilpasninger i forskriften er diskutert.

Selve prøveboringen er hjemlet i forskrift om Forollhogna nasjonalpark. Borediameter på 5 cm diameter vurderes isolert sett som mindre inngrep i terrengoverflaten ved en allerede kjent forekomst i tilknytning Hessjøgruva. Området ligger utenfor sentrale kjerneområder for villreins områdebruk pr. dags dato. Ettersom prøveboring skal skje på barmark vurderes det at trasé av barmarkskjøring for tilkomst av borerigg er mest hensiktsmessig fra Slettælet i Øyungen til Hessjøgruva, og ikke fra Kjølidalen da det er for bratt terreng for transport.

Vurderingen sees i sammenheng i forbindelse med eksiterende kjørespor med tidligere virksomhet. Det settes vilkår om at virksomheten tidligst kan starte 1. juli av hensyn til hekke- og yngletid. Ved å sette tilstrekkelig vilkår om at traseer for barmarkstransport skal befares og avklares med nasjonalparkstyret forventes at det hensynet til naturmiljøet blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Søknad om to prøveboringshull med tilhørende motorisert ferdsel på barmark nærmere Berghøgda vurderes til å øke omfanget gjennom ytterligere påvirkninger på naturmangfoldet, der før-var-prinsippet (§ 9) legges til grunn. Nasjonalparkforvalter vurderer at området fraviker Hessjøforekomsten som er beskrevet i Kongelig resolusjon ved at omsøkt aktivitet strekker seg lenger innover nasjonalparken ved at borehull er lokalisert ca. 2,5-3,3 km fra Hessjøgruva og ca. 1-1,2 km fra eksiterende kjørespor. Nasjonalparkforvalter vil derfor utsette behandling av søknad om 2 hull nærmere Berghøgda inntil nasjonalparkstyret har tilegnet seg mer kunnskap på aktivitetns påvirkning i delområdet i tilknytning Hessjøgruva.

Sak:
Forollhogna nasjonalpark - kjerneboring ved
Hessjøgruva, Holtålen kommune
Til:

Vår dato:
06.03.2023

Vår ref.:
2023/2873

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hans Bull, 73 19 93 96

Notat - møte med Capella Minerals Norway AS - 28.02.2023

Møtested: Veksthuset Røros, møterom Aursunden

Møtedato: 28.02.2023

Til stede: Arve Hitterdal, Holtålen kommune/Hessjøgruva AS
Trond Langeng, Capella Minerals
Eli Grete Nisja, nasjonalparkforvalter
Hans Bull, nasjonalparkforvalter, referent.

Bakgrunn

Basert på innsendt søknad til Holtålen kommune om kjerneboring/prøveboring, datert 17.02.23, ønsket Capella Minerals en forhåndskonferanse med forvaltere om planlagt søknadspliktig virksomhet sesongen 2023. Søknad oversendt Holtålen kommune ble gjort kjent forvaltere som grunnlag for møte. Søknad om kjerneboring er enda ikke formelt oversendt Nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Oppsummering

Det ble i møte orientert om planlagt virksomhet, hvorav to prøveboringsområder innenfor Forollhogna nasjonalpark ble diskutert, 1) ti hull Hessjøgruva/Heggsetvollan, 2) to hull nærmere Berghøgda. Det ble videre diskutert trasé for tilkomst av en tur/retur borerigg med belter iløpet av anleggsperioden, samt 2 tur/retur med ATV (sekshjuling) pr. døgn. Prøveteinene vil bli fraktet ut samtidig som det er skifte av mannskap – 2 personer pr. skift. Flyfoto fra området indikerer traseer i forbindelse med tidligere tiders aktivitet frem til Hessjøgruva. Det er knyttet usikkerhet i forbindelse med oppstartsdato for virksomheten med tanke med vær- og føreforhold, men en skissert dato (muligens 1. juni) er avhengig av når det er gjennomførbart med åpning av vei/tilkomst Slettælet. Det vil være kontinuerlig boring i hele perioden 24/7 i ca. 3 måneder. Mulig perioden vil kunne strekke seg frem til 20. september.

Forvaltere skisserte at søknad skal behandles i Nasjonalparkstyret, der neste møte er berammet 8. mai 2023 der prøveboringsområde 1 kan behandles. Befaring i felt med forvaltningsmyndighet (forvalter), kommune, grunneier m.fl. ved oppstart er aktuelt for kjøretraseer for aktiviteten, unngå sårbare områder, dokumentere referansepunkt, samt vurdere avbøtende tiltak, f. eks klopping o.e. ved evt. utsatte områder.

Det ble videre enighet om at en vurdering av søknad om prøveboring nærmere Berghøgda kan avvenne en eventuell fellesbefaring med Nasjonalparkstyret 21. juni. med bakgrunn i behov for erfaringsbasert kunnskap som grunnlag for behandling.

Det ble enighet om at forvaltere etterspør tilleggsopplysninger ved behov da søknaden blir formelt oversendt Nasjonalparkstyret for Forollhogna. Det ble i møte diskutert at det naturlig var kommunen som oversender søknad. Arve følger opp dette.

02.03.23

Hans Bull
Nasjonalparkforvalter

Fra: Trond Langeng[trondl@capellaminerals.com]
Sendt: 20.02.2023 12:36:11
Til: Holtålen Postmottak[epost@holtalen.kommune.no]
Tittel: Søknad om Kjerneboring ved Hessjøfeltet, Holtålen kommune

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er, og at innholdet er trygt.

Hei,

Capella Minerals Norway AS søker om kjerneboring ved Hessjøfeltet, Holtålen kommune. Dette innebærer også motorferdsel i utmark for transport av borerigg og ATV.

Vi kommer til å være i dialog med Forollhogna nasjonalpark og skal ha et møte 28.februar. Det vil si at endringer kan forekomme, og da vil dere få tilsendt en revidert utgave.

Regards,
Trond Langeng

Exploration Geologist
Capella Minerals Ltd
Tel: +47 995 00 864
www.capellaminerals.com

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Generell informasjon om undersøkelsesrett etter
mineralloven kapitel 4 (statens mineraler)

Innhold

1 Innledning	3
2 Undersøkelsesarbeider som kan utføres med grunnlag i en undersøkelsesrett	3
3 Hva undersøkelsesretten ikke omfatter	3
4 Undersøkerens plikter etter mineralloven	4
4.1 Varslingsplikt ved undersøkelsesarbeider (mineralloven § 17)	4
4.2 Plikt til å stille sikkerhet overfor grunneier og bruker av grunnen (mineralloven § 21)	5
4.3 Varsomhetsplikt (mineralloven § 48)	5
4.4 Sikringsplikt (mineralloven § 49)	5
4.5 Oppryddingsplikt (mineralloven § 50)	5
4.6 Erstatningsplikt (mineralloven § 52)	5
4.7 Dekning av utgifter ved skjønn (mineralloven § 53)	5
4.8 Rapporteringsplikt (jf. forskrift til mineralloven § 1-4)	5

1 Innledning

I lovgivningen skilles det mellom mineraler eid av staten og mineraler eid av grunneier. Statens mineraler utgjør alle metaller med egenvekt 5 gram/cm³ eller høyere, og omfatter:

- krom, mangan, molybden, niob, vanadium, jern, nikkel, kobber, sink, sølv, gull, kobolt, bly, platina, tinn, zirkonium, wolfram, uran, kadmium og thorium og malmer av slike metaller, med unntak av alluvialt gull, som er grunneiers mineral.
- metallene titan og arsen, og malmer av disse
- magnetkis og svovelkis

Undersøkelser av statens mineraler er regulert i mineralloven kapittel 4.

Den som vil sikre seg rett til å undersøke forekomster av statens mineraler, må søke Direktoratet for mineralforvaltning (DMF).

2 Undersøkelsesarbeider som kan utføres med grunnlag i en undersøkelsesrett

Mineralloven § 19 angir hvilke undersøkelsesarbeider som undersøker kan utføre med grunnlag i undersøkelsesrett til statens mineraler.

Det er kun undersøkelsesarbeider som er «nødvendige» som er tillatt. Nødvendigheten knytter seg til formålet med undersøkelsene, som er å vurdere om det finnes en forekomst av mineraler med en slik rikholdighet, størrelse og beskaffenhet at den kan antas å være drivverdig eller å bli drivverdig innen rimelig tid.

Sprengning og graving i bakken vil være typiske arbeider som omfattes av undersøkelsesretten. Også arbeider som innebærer geofysiske undersøkelser foretatt med bruk av helikopter/fly, bakkegeofysikk, innsamling av prøver og diamantboringer vil i utgangspunktet omfattes av retten.

Begrensingen for arbeidene ligger i inngrepet i grunnen, jf. § 19 annet ledd. For gjennomføring av aktiviteter som innebærer inngrep i grunnen som kan medføre vesentlig skade, kreves samtykke fra grunneier i tillegg til undersøkelsesretten. Dersom ikke samtykke oppnås, kan det søkes om ekspropriasjon etter mineralloven § 38.

Undersøkelsesretten omfatter videre nødvendig tilgang til grunnen for å foreta undersøkelsene, herunder midlertidig lagringsplass til for eksempel utstyr og prøver.

3 Hva undersøkelsesretten ikke omfatter

- **En undersøkelsesrett gir ikke rett til å utvinne og/eller nyttiggjøre seg forekomsten.** Til dette kreves det utvinningsrett. Gjelder uttaket mer enn 10 000 m³ masse, eller uttak av naturstein, kreves i tillegg driftskonsesjon etter § 43.
- **I Finnmark gir ikke undersøkelsesretten rett til å foreta undersøkelser eller prøveuttak** før DMF har gitt særskilt tillatelse til det, jf. mineralloven § 17.
- **Begrensninger i retten etter mineralloven § 47.**

Undersøkelsesretten gir ikke rett til undersøkelser i områder som omfattes av markaloven (lov 5. juni 2009 nr. 35).

Videre er det begrensninger i retten i de områder som er angitt i § 47 annet ledd. Her kreves i tillegg avtale med grunneier, brukere av grunnen og vedkommende myndighet. For første prioritets undersøkelsesrett kan DMF gi tillatelse etter søknad til undersøkelsesarbeider innenfor disse områdene. Ved slik tillatelse er samtykke etter annet ledd ikke nødvendig.

- **Undersøkeren har en selvstendig plikt til å overholde annet lovverk** uavhengig av tildelt undersøkelsesrett etter mineralloven. Før innehaver av en undersøkelsesrett kan iverksette undersøkelsesarbeider, må vedkommende selv kontakte relevant myndighet for å finne ut av eventuelle forbud eller begrensninger, eller hvilke tillatelser som eventuelt kreves innenfor undersøkelsesområdet. Tillatelser etter mineralloven erstatter ikke krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning jf. mineralloven § 5. Relevant lovgivning for andre nødvendige tillatelser kan være f.eks.:
 - Vannforskriften
 - Motorferdselloven
 - Plan- og bygningsloven (for eksempel ved «vesentlig terrenginngrep» etter § 20-1 k)
 - Kulturminneloven
 - Naturvernloven
- **Undersøkelsesretten omfatter ikke veirett.** Dette krever i utgangspunktet avtale med grunneier. I mangel av avtale kan det søkes om ekspropriasjon etter § 38.
- **Undersøkelsesretten omfatter ikke prøveuttak.** Med prøveuttak menes uttak som er nødvendig for å vurdere forekomstens drivverdighet. Prøveuttak inntil 2 000 m³ krever særskilt tillatelse av DMF, jf. § 20. Kjerneboringer og mindre prøver i overflaten som ledd i undersøkelsene anses ikke som prøveuttak. En vurdering av forekomstens form og størrelse avgjøres i første rekke av kjerneboringer og geofysikk, mens prøveuttak har som formål å undersøke forekomstens mineralske kvalitet, herunder om man kan lage ett eller flere salgbare produkter.

4 Undersøkerens plikter etter mineralloven

Minerallovens generelle plikter, som omhandles i det følgende, gjelder i tillegg til de eventuelle plikter som gis til undersøker i form av enkeltvedtak i henhold til bestemmelsene i mineralloven kapittel 12.

4.1 Varslingsplikt ved undersøkelsesarbeider (mineralloven § 18)

Undersøker skal skriftlig varsle DMF, grunneieren og brukeren av grunnen om undersøkelsene før arbeidene igangsettes. DMF skal varsle kommunen, fylkeskommunen og fylkesmannen.

Stortinget vedtok 11. juni 2021 endringer i mineralloven. Varslingfristen for undersøkelsesarbeider endres fra tre uker til to måneder, med virkning fra 1. juli 2021.

I Finnmark skal undersøker i tillegg skriftlig varsle Sametinget, fylkesmannen, og distriktsstyret for reindriften. Når det er praktisk mulig, skal siidaene, jf. reindriftsloven § 51, varsles muntlig.

Varslet skal inneholde en plan for arbeidene og for atkomsten til og i undersøkelsesområdet, en redegjørelse for mulige skader som kan oppstå og for hvilke tiltak som skal settes i verk for å hindre slike skader.

4.2 Plikt til å stille sikkerhet overfor grunneier og bruker av grunnen (mineralloven § 21)

Hvis eieren eller brukeren av grunnen krever det, skal undersøkeren stille sikkerhet for kostnader til sikringstiltak etter § 49, opprydding etter § 50 og for det ansvaret som kan oppstå etter § 52, dvs. ansvar for skade som arbeidene påfører grunnen, bygninger eller anlegg, samt den ulempe som påføres grunneieren eller brukeren av grunnen.

Twist om omfanget av sikkerhetsstillelsen avgjøres ved skjønn, jf. § 53. Før slik twist er avgjort, må undersøkelser ikke finne sted uten skjønnsrettens samtykke.

4.3 Varsomhetsplikt (mineralloven § 48)

Arbeider etter mineralloven skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig, og slik at arbeidene ikke fører til unødvendig forurensning eller unødvendig skade på miljøet.

4.4 Sikringsplikt (mineralloven § 49)

Undersøker av mineralforekomster skal iverksette og vedlikeholde sikringstiltak for hele området slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Området skal være varig sikret når arbeidene avsluttes.

4.5 Oppryddingsplikt (mineralloven § 50)

Undersøker skal sørge for forsvarlig opprydding av området mens arbeidene pågår og etter at disse er avsluttet. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

4.6 Erstatningsplikt (mineralloven § 52)

Undersøker plikter uten hensyn til skyld å erstatte skade som arbeidene påfører grunnen, bygninger eller anlegg. Dette gjelder tilsvarende for den ulempe som påføres grunneieren eller brukeren av grunnen.

Twist om krav om erstatning avgjøres ved skjønn, jf. § 53.

4.7 Dekning av utgifter ved skjønn (mineralloven § 53)

Nødvendige utgifter som etter lovverket er forbundet med et skjønn etter §§ 21, 32, 52 og 57 dekkes av undersøkeren. Ved overskjønn gjelder likevel lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker § 54 a.

Skjønnsretten kan foreta de granskinger av eiendommen som skjønnsretten finner nødvendig. Volder granskingen tap eller ulempe, fastsettes erstatningen for dette under skjønnet

4.8 Rapporteringsplikt (jf. forskrift til mineralloven § 1-4)

Undersøker skal sende undersøkelsesrapport, måledata og prøvemateriale til DMF når undersøkelsene er ferdige og senest seks måneder etter at undersøkelsesretten er opphørt.

Dersom særlige grunner foreligger, kan DMF, etter søknad, forlenge fristen med inntil seks måneder. Innlevert materiale kan ikke gjøres offentlig mens undersøker har bergrettigheter i området.

For utfyllende informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter og veiledere, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Saksutredning

Arkivreferanse: 2023/728-5

Saksbehandler: Laila Kokkvoll

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
23/31	28.03.2023	Formannskapet

Motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring

Kommunedirektørens anbefaling

Med hjemmel i motorferdselsforskriftens §6 gis Capella Minerals Norway AS, herved dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Dette tillates i forbindelse med kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, Berghøgda og Storhovsbekken/Moavollen. Kjøring skal foregå etter angitte traseer vist på fig.1.

Tillatelse gies for perioden 20. mai til og med 30. september 2023.

Kjøring kan bare foregå når føret tillates det (tørt) og kostnader i forbindelse med evt. miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

Capella Minerals Norway AS må innrette seg etter vedtak fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna, samt innhente tillatelse fra grunneier, før kjøring.

Formannskapets behandling av sak 31/2023 i møte 28.03.2023 :

Behandling

Habilitetsvurdering:

Arve Hitterdal (FrHo) ba utvalget om å ta en habilitetsvurdering ved behandling av saken, med følgende begrunnelse: "Som styrerepresentant i Hessjøgruva AS ønsker jeg å få min habilitet vurdert."

Habilitetsvurdering:

Petter Almås (AP) ba utvalget om å ta en habilitetsvurdering ved behandling av saken, med følgende begrunnelse: " .".

Habilitetsvurdering:

Arve Hitterdal (FrHo) var inhabil.

Habilitetsvurdering:

Petter Almås (AP) var inhabil.

*Avstemming:***Innstilling:**

Med hjemmel i motorferdsselforskriftens §6 gis Capella Minerals Norway AS, herved dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av

mannskap, utstyr og borkjerner. Dette tillates i forbindelse med kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, Berghøgda og

Storhovsbekken/Moavollen. Kjøring skal foregå etter angitte traseer vist på fig.1.

Tillatelse gies for perioden 20. mai til og med 30. september 2023.

Kjøring kan bare foregå når føret tillates det (tørt) og kostnader i forbindelse med evt.

miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

Capella Minerals Norway AS må innrette seg etter vedtak fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna, samt innhente tillatelse fra grunneier, før kjøring.

For forslaget stemte 5: Dag Knudsen (AP), Jan Arild Sivertsgård (AP), Olav Halvor Megård (PP), Liv Rønning (SP), Per Langeng (SP)

Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak

Med hjemmel i motorferdsselforskriftens §6 gis Capella Minerals Norway AS, herved dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av

mannskap, utstyr og borkjerner. Dette tillates i forbindelse med kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, Berghøgda og

Storhovsbekken/Moavollen. Kjøring skal foregå etter angitte traseer vist på fig.1.

Tillatelse gies for perioden 20. mai til og med 30. september 2023.

Kjøring kan bare foregå når føret tillates det (tørt) og kostnader i forbindelse med evt. miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

Capella Minerals Norway AS må innrette seg etter vedtak fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna, samt innhente tillatelse fra grunneier, før kjøring.

Vedlegg

1 Notat - møte med Capella Minerals Norway AS - 28.02.2023

Bakgrunn for saken

Capella Minerals Norway AS planlegger kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, 2 hull nær Berghøgda og 2 hull ved Storhovsbekken/Moavollen.

I den forbindelse søkes det om dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Boreperioden antas å vare i ca. 3 måneder fra 20. mai, men avsluttes senest 30. september.

Kjerneboringene som er planlagt har til hensikt å følge opp indikasjoner fra tidligere arbeid. De aktuelle boresteder er merket med orange sirkler på fig.1 og kan deles inn i hovedområdet Hessjøgruva/Heggsetvollen, to hull nærmere Berghøgda, samt to hull ved Storhovsbekken/Moavollen. Trase er merket med rød linje og samme kjørespor vil bli brukt ved hver tur. Selv om det er markert to forskjellige ruter vil de bruke kun en av disse. Dette vil være ruten som forårsaker minst skade på terreng og vegetasjon – sannsynligvis langs den gamle tilgangsveien.

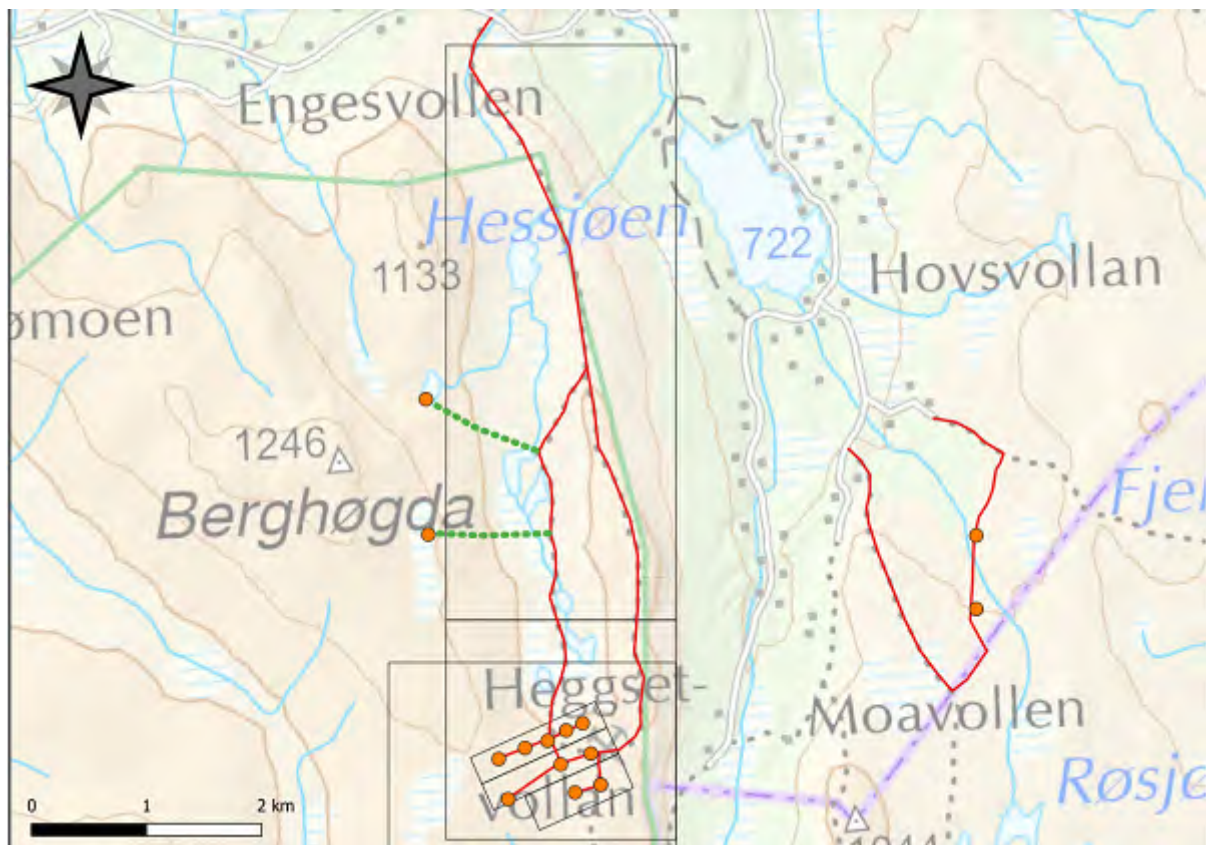

Fig.1. Boreplasser er markert med orange sirkel. Bormaskin og ATV ferdes langs trase markert med rød og grønn linje.

Vurdering

Søknaden fra Capella Minerals Norway AS må behandles etter §6 i motorferdselsforskriften, som gir mulighet for å gi dispensasjon i særtilfeller. Dispensasjonssaker etter §6 behandles politisk i Holtålen kommune.

Bestemmelsene i §6 er streng. Følgende betingelser må være oppfylt for at tillatelse skal kunne gis:

- Søkeren må påvise et særlig behov
- Behovet må ikke knytte seg til turkjøring
- Behovet må ikke kunne dekkes på annen måte
- Behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdsel til et minimum

Søkeren viser til et særlig behov innenfor en gitt tidsramme i søknaden for prøveboring.

Behovet knytter seg ikke til turkjøring.

Transport av borerigg og flytting av denne med ATV er eneste løsning for å få gjennomført oppdraget.

Dersom det er hensiktsmessig å bruke den gamle ferdselsveien vil dette sannsynligvis forårsake minst skade på terreng og vegetasjon.

Vurdering etter Naturmangfoldlovens §8-12:

§8: www.kilden.nibio.no og www.artsdatabanken.no er kunnskapskilder i kommunens vurdering av saken.

§9: Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og føre-var prinsippet vil derfor ikke finne anvendelse i denne saken.

§10: Det vurderes at den samlede belastning av økosystemet vil være liten. Det er snakk om begrenset transport i et begrenset tidsrom.

§11: Kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

§12: Bruk av ATV langs gamle kjørespor vurderes å være miljøforsvarlig. Det må være en forutsetning, at det bare kjøres når føret tillater det (tørt).

Holtålen kommune har mottatt møtereferat etter forhåndskonferanse mellom Hessjøgruva AS, Capella Minerals og Nasjonalparkforvaltere den 28.02.2023. I møtet ble det skissert at søknaden skal behandles i Nasjonalparkstyret 8. mai 2023 og da er det prøveboringsområde 1 som kan behandles. Søknad om prøveboring nærmere Berghøgda avventes til etter fellesbefaring med Nasjonalparkstyret 21.juni.

Capella Minerals AS v/Trond Langeng

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2023/2873-0 432.3

Deres ref.

Dato 31.03.2023

Nasjonalparkstyret for Forollhogna - ber om tilleggsopplysninger i forbindelse med søknad om kjerneboring

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt oversendelse av søknad om kjerneboring fra Holtålen kommune datert 29.03.23. Saken skal behandles etter forskrift om Forollhogna nasjonalpark. Det vises forøvrig til gjennomført forhåndskonferanse den 28.02.23 med tiltakshaver i forbindelse med søknaden.

I forbindelse med søknad bes det om mer opplysninger om det som fremgår i søknad om vannforsyning til kjølevann tilknyttet boreaktivitet.

- Hvilke vannforekomster er tenkt benyttet?
- Tenkt utstyr som skal benyttes til pumpeaktivitet
- Opplysninger/betrakninger om mengde vann som kreves (enheter) i forbindelse med kjøling.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kjerneboring Hersjøfeltet

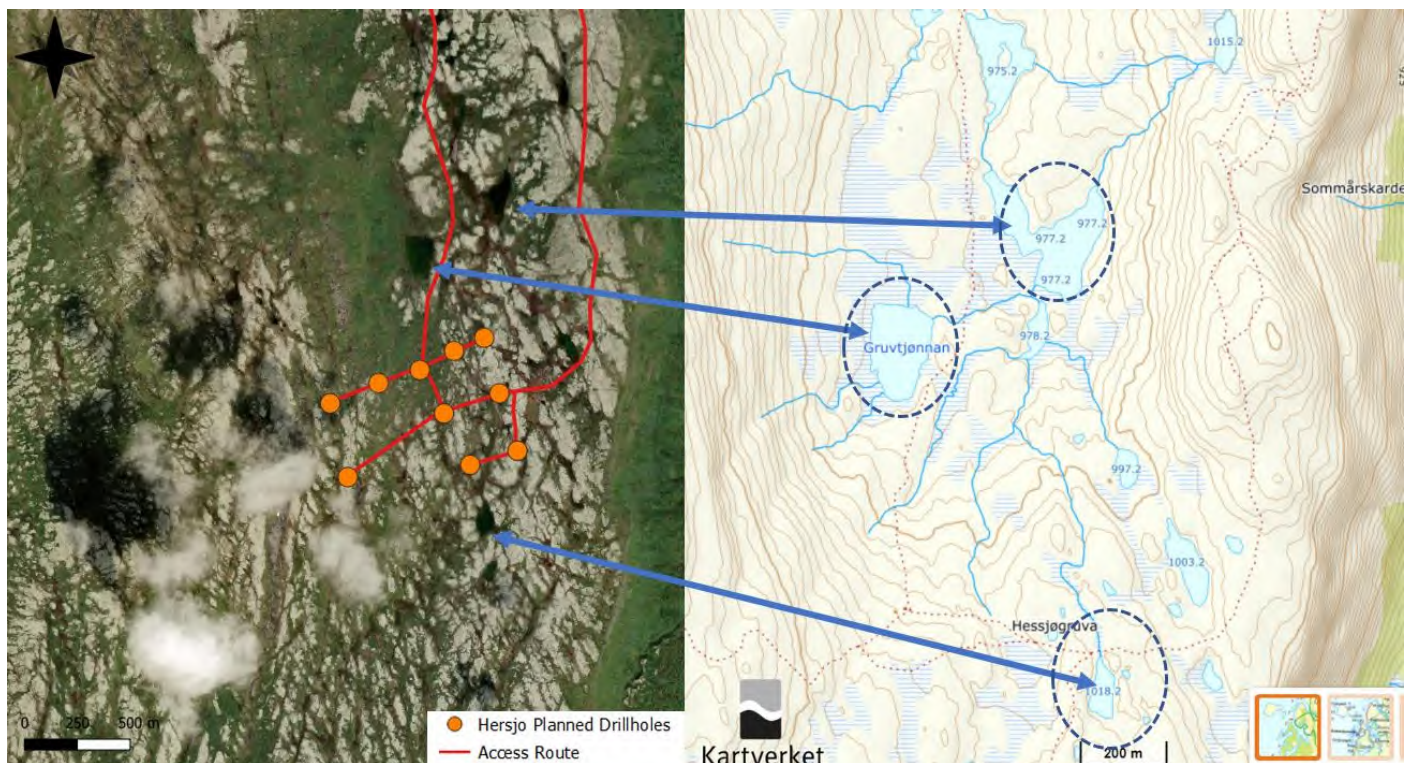
Capella Minerals

17/04/2023

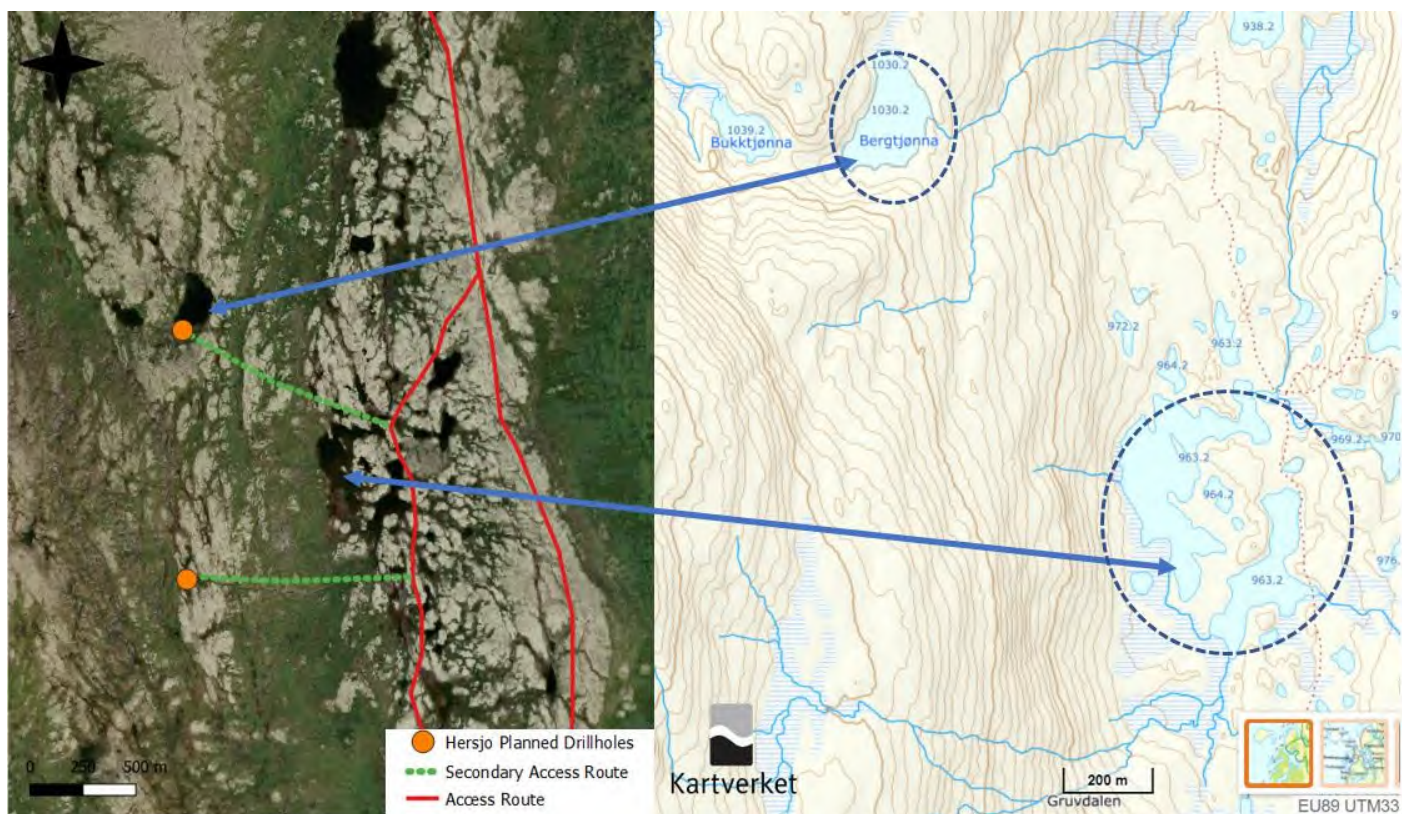
Henviser til forespørsel om tilleggsopplysninger vedrørende den planlagte aktiviteten i Hersjøfeltet, referansenummer 2023/2873.

Boring krever ca. 50 liter vann i minuttet, og der det er mulig vil vannet bli resirkulert og brukt flere ganger. Vannpumpen brukes når boreriggen borer og skrus av ved nedetid og pauser. Figur 1 viser de tre vannkildene som kan bli brukt for hovedområdet. Hvilken kilde som brukes avhenger av hvilket hull som bores, og utstyret vil flyttes mellom vannkildene som en konsekvens av dette. Figur 2 viser vannkildene som kan bli brukt hvis de to planlagte hullene nærmere Berghøgda blir gjennomført. Jeg kan som en tilleggsopplysning nevne at Capella Minerals nylig fikk innvilget leterettigheter for dette området fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Borentrepener vil være Arctic Drilling, og de har bekreftet at det er ingen risiko for at de planlagte vannkildene vil bli tømt for vann eller at vannstanden blir dramatisk redusert da de planlagte vannkildene er av stor nok størrelse. Figur 3 viser et bilde av utstyret som brukes for å pumpe vannet til boreriggen, og Figur 4 viser et oversiktsbilde av den planlagte boreaktiviteten i sommer.

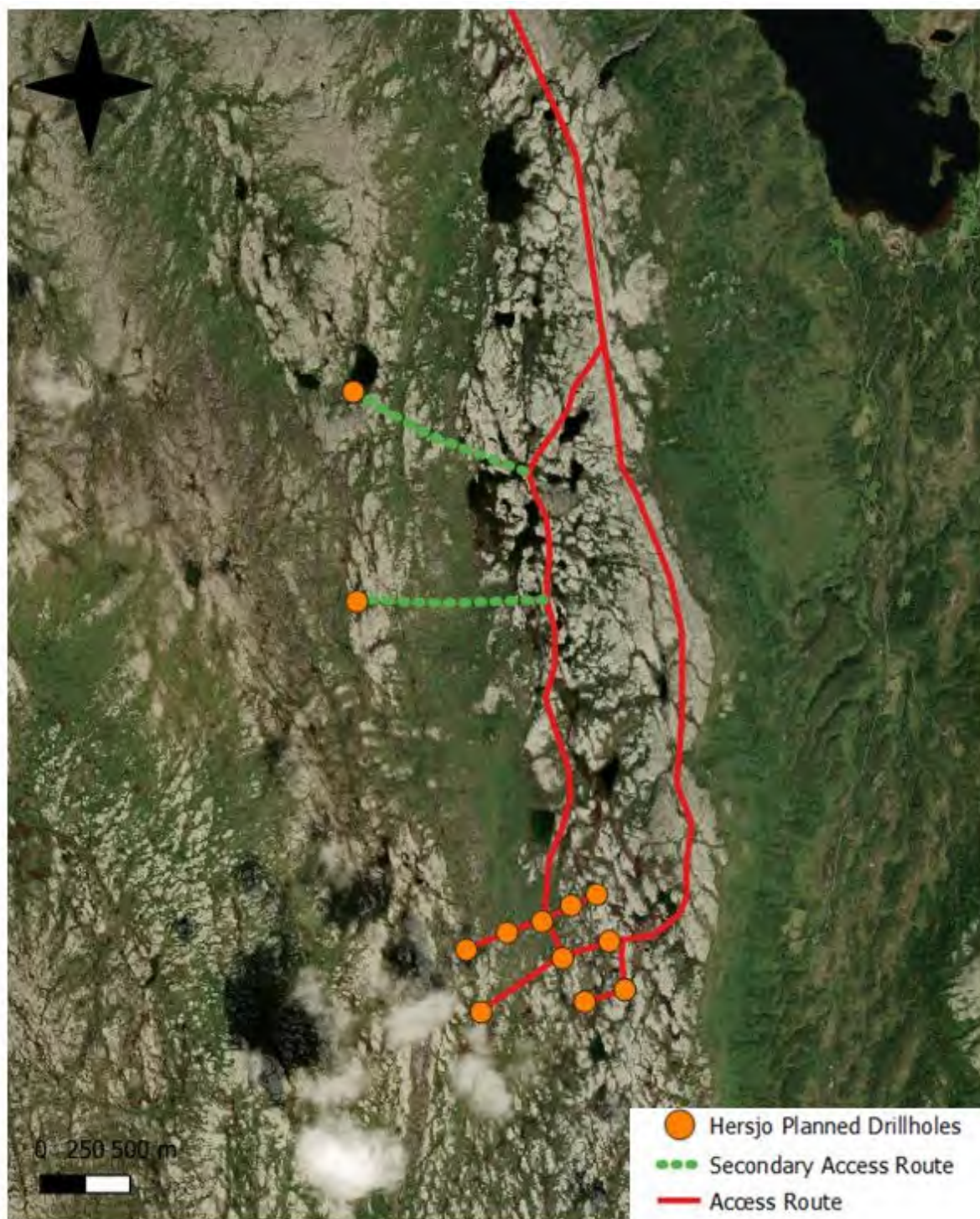
Figur 1: Planlagte borehul, transportrute og planlagte vannkilder i hovedområdet ved Hersjøfeltet.

Figur 2: Planlagte borehull, transportrute og planlagte vannkilder ved området nærmere Berghøgda.

Figur 3: Arctic Drilling sitt utstyr som brukes for å pumpe vann til boreriggen. Det kobles en vannkabel fra vannpumpa til boreriggen

Figur 4: Oversiktsbilde.

Med hilsen

Trond Langeng

Capella Minerals Norway AS

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Holtålen kommune
Hovsletta
7380 ÅLEN

Dato: 27.02.2023
Vår ref: 23/00705-2
Deres ref:

Varsel om undersøkelsesarbeider etter mineralloven § 18 i Hessjø-området i Holtålen kommune, Trøndelag fylke. Undersøker: Capella Minerals Norway AS

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, mottatt 17. februar 2023.

Vedlagt følger varsel fra undersøker Capella Minerals Norway AS, org.nr. 922060843 om planlagt boreprogram i Holtålen kommune, Trøndelag fylke (Vedlegg 1). Planlagt oppstart er ca. 20. mai med en arbeidsperiode på 3 måneder. Arbeidet kan tidligst starte opp **17.april**, to måneder etter at varsel er sendt til DMF.

I henhold til mineralloven § 18 skal undersøker senest to måneder før oppstart skriftlig varsle DMF, grunneier og brukeren av grunnen om planlagte undersøkelser. DMF skal varsle kommunen, fylkeskommunen og Statsforvalteren om undersøkelsene.

Varselet skal inneholde en plan for arbeidene og for atkomsten til og i undersøkelsesområdet, en redegjørelse for mulige skader som kan oppstå og for hvilke tiltak som skal settes i verk for å hindre slike skader.

Varselet gir DMF mulighet for å føre tilsyn med arbeidene og å gi pålegg etter mineralloven. Varselet gjør også at grunneier kan utøve sine rettigheter etter loven, herunder gi anvisning på hvor ferdsel skal finne sted, kreve sikkerhetsstillelse, kontrollere at samtykke innhentes før arbeid som kan påføre vesentlig skade påbegynnes, og kontrollere at arbeider ikke skjer i områder som er unntatt fra undersøkelser, jf. mineralloven § 47. Statsforvaltere, fylkeskommuner og kommuner kan på grunnlag av varselet kontrollere at tiltakshaver overholder andre lover og regler, herunder sender varsler og søker om nødvendige tillatelser etter plan- og bygningsloven, motorferdselloven, kulturminneloven mv.

Varsel etter mineralloven fritar ikke undersøkeren fra å sende meldinger eller søke om tillatelser o.l. etter annet lovverk.

Ved eventuell videre oppfølging fra deres side eller ved behov for å innhente ytterligere informasjon om undersøkelsesarbeidene, ber vi om at dere tar direkte kontakt med undersøker Capella Minerals Norway AS, eller ansvarlig geolog på lokaliteten:

Ansvarlig geolog på lokaliteten:

Trond Langeng

Tlf: 99500864

Epost: trondl@capellaminerals.com

Capella Minerals Norway AS

Smalgangen 3

0188 Oslo

En generell informasjon om undersøkelsesrett og undersøkelsesarbeider er vedlagt (Vedlegg 2).

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Tonje Slenes
rådgiver

Nikolina Grcic
overingeniør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Saksbehandler: Nikolina Grcic

Vedlegg:

Vedlegg 1: Planlagt kjerneboring Hessjøfeltet.docx

Vedlegg 2: Generell informasjon om undersøkelsesrett til statens mineraler

Mottakere:

Holtålen kommune	Hovsletta	7380 ÅLEN
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735 STEINKJER
Statsforvalteren i Trøndelag, Reindriftsavdelingen	Postboks 2600	7734 STEINKJER

Kopi til:

Trond Langeng - ansvarlig geolog		
Capella Minerals Norway AS	c/o Ingunn M. RuudSmalgangen 3	0188 OSLO
Hessjøgruva AS	Bakkavegen 1	7380 ÅLEN

ÅLEN FJELLSTYRE

M Ø T E B O K

Sak nr. 7/2023 behandlet i fjellstyremøte 13.04.23

Arkiv:

Styremedlemmer til stede: Bjørg H. Skjerdingsstad, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall: Steinar Trondsethås og Inge E. Danielsen

Saksbehandler: Petter Almås

HESJEDAL STATSALLMENNING: SØKNAD FRA CAPELLA MINERALS OM MOTORFERDSEL I FORBINDELSE MED KJERNEBORING I HESSJØFELTET

Vedlagte dokumenter:

1. Varsel om undersøkelsesarbeider fra Direktoratet for mineralforvaltning, datert 27.02.2023
2. Melding om vedtak fra Holtålen kommune, datert 28.03.2023

Bakgrunn for saken:

Capella Minerals Norway AS har søkt Holtålen kommune om motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring ved Hessjøgruva. Fjellstyret har med hjemmel i §12 i Fjelloven myndighet som rettighetshaver til å forby eller redusere motorferdsel i statsallmenning. Saken tas derfor opp til behandling.

I søknaden til kommunen er det beskrevet at det planlegges kjerneboring med en samlet lengde på opptil 5.000 meter ved og rundt Hessjøgruva med oppstart 20. mai. Det søkes om tillatelse til å benytte en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Boreperioden antas å vare i ca. 3 måneder, og skal avsluttes senest 30. september.

Kjerneboringen som skal gjennomføres har til hensikt å følge opp indikasjoner fra tidligere arbeid. De aktuelle borstedene er markert på vedlagte kart, og kan deles inn i hovedområdet Hessjøgruva/Heggsetvollan, to hull nærmere Berghøgda, samt to hull ved Storhovsbekken/Moavollen. På kartet er trase merket med rød linje. Det skisseres døgkontinuerlig boring med to skift a. 12 timer på en borerigg. Det skal pumpes vann fra nærliggende vannkilde til boringen.

Fig. 1. Borplasser er markert med orange sirkel. Bormaskin og ATV ferdes langs trase markert med rød og grønn linje.

Holtålen kommune har ved politisk behandling 28.03.2023 fattet følgende vedtak om saken:

«Med hjemmel i motorferdselsforskriftens §6 gis Capella Minerals Norway AS, herved dispensasjon for motorferdsel i utmark for en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Dette tillates i forbindelse med kjerneboring med en samlet lengde på opp til 5000m ved og rundt Hessjøgruva, Berghøgda og Storchovsbekken/Moavollen.

Kjøring skal foregå etter angitte traseer vist på fig.1.

Tillatelse gies for perioden 20. mai til og med 30. september 2023.

Kjøring kan bare foregå når føret tillates det (tørt) og kostnader i forbindelse med evt. miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver.

Capella Minerals Norway AS må innrette seg etter vedtak fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna, samt innhente tillatelse fra grunneier, før kjøring.»

Vurdering:

Ålen fjellstyre er rettighetshaver i området den omsøkte borevirksomheten og den medfølgende motorferdselen skal foregå. I området er det fra tidligere spor etter ferdsel i forbindelse med bore-virksomhet. Det synes derfor å være en god løsning å benytte de samme traseene som ble brukt tidligere.

Gruvdalen er hele året, og spesielt sommerstid et attraktivt tur- og friluftsområde. I tillegg er det et viktig beiteområde for sau. Den omsøkte aktiviteten er tidsbegrenset, men vil påvirke store deler av barmarkssesongen/beitesesongen 2023. Til tross for dette, tror en at den planlagte aktiviteten ikke vil medføre for store ulemper for landbruks- og friluftinteressene. Det vil likevel være viktig at en unngår konflikter med disse interessene.

Motorferdsel på barmark er i lovverket strengt regulert, mye på grunn av potensialet for skade på terreng og miljø. Det er dermed ferdsel som må foregå aktsomt. For fjellstyret er dette viktig, og det vises til søknaden der det av tiltakshaver uttrykkes at en vil unngå forurensing

og unødig skade på miljøet.

I saksutredningen fra kommunen vises det til at det er avholdt en forhåndskonferanse mellom Hessjøgruva AS, Capella minerals og nasjonalparkforvaltere om saken. Det ble der skissert at nasjonalparkstyret skal behandle saken i styremøte 8. mai 2023. Det skal videre gjennomføres en befaring med nasjonalparkstyret 21. juni omkring de skisserte bore-plassene nærmest Berghøgda.

I henhold til Fjelloven §12 skal Statskog høres før fjellstyret fatter vedtak om begrensninger knyttet til motorferdsel. Statskog har varslet at de stiller seg bak saksbehandlers vurderinger i innstillingen til saken.

Vurderinger etter Naturmangfoldlovens §8-12:

§8 Kunnskapsgrunnlaget: Kommunens saksutredning og fjellstyrets egne kunnskaper om området utgjør kunnskapsgrunnlaget for saken.

§9 Føre-var-prinsippet: Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse. Det anses som usannsynlig at tiltaket vil medføre vesentlig, alvorlig eller irreversibel skade på landskap, økosystemer, naturtyper og arter.

§10 Økosystemtilnærming og samlet belastning: Den samlede belastningen for økosystemet anses å være begrenset, da tiltaket er av tidsbegrenset karakter.

§11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Stilles som vilkår for tillatelse.

§12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Beltegående kjøretøy etter eksisterende kjørespor anses som forsvarlige.

Innstilling til vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til henvendelse fra Capella Minerals Norway AS om motorferdsel i forbindelse med planlagt kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre gir rettighetshavers tillatelse til omsøkt motorisert ferdsel i forbindelse med kjerneboring under følgende vilkår:
 - a. Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter traseer avmerket på kartet i søknaden. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.
 - b. Det oppfordres til å utvise hensyn for landbruks- og friluftslivsinteresser i området.
 - c. Kjøring skal kun forekomme når føret tillater det. Tilstanden på kjøretraseene/terrenget vil følges opp underveis av fjelloppsynet.
 - d. I henhold til Naturmangfoldloven §11 skal kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.
 - e. Tillatelse fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna er en forutsetning for motorferdsel i nasjonalparken.

Behandling:

Forslag til presisering/endring av punkt a. under forutsetninger: Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter trase som følger spor etter tidligere ferdsel i forbindelse med boring. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.

Innstillingen med forslag til endring av punkt a. ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til henvendelse fra Capella Minerals Norway AS om motorferdsel i forbindelse med planlagt kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre gir rettighetshavers tillatelse til omsøkt motorisert ferdsel i forbindelse med kjerneboring under følgende vilkår:
 - a. Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter trase som følger spor etter tidligere ferdsel i forbindelse med boring. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.
 - b. Det oppfordres til å utvise hensyn for landbruks- og friluftslivsinteresser i området.
 - c. Kjøring skal kun forekomme når føret tillater det. Tilstanden på kjøretrase/terrenget vil følges opp underveis av fjelloppsynet.
 - d. I henhold til Naturmangfoldloven §11 skal kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.
 - e. Tillatelse fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna er en forutsetning for motorferdsel i nasjonalparken.